

**PREDLOG
EVA 2018-2330-0101
PRVA OBRAVNAVA**

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSTVU**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje kmetijstva urejeno z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18; v nadaljnjem besedilu: zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel aprila 2008.

Veljavni zakon temelji na načelih skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti ukrepi in programi, ki se izvajajo na različnih področjih, usmerjeni k istim ciljem kmetijske politike. Pri uveljavljanju oziroma izvajanju ukrepov oziroma programa mora biti zagotovljena tudi enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. V zakonu so neposredno določeni cilji kmetijske politike za uresničevanje gospodarske, prostorske, ekološke in socialne vloge kmetijstva in njegovega trajnostnega razvoja.

Ti cilji so:

- stabilna pridelava kakovostne, konkurenčne in varne hrane ter zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe;
- trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč;
- varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo hrane;
- trajno povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva;
- ohranjanje poseljenosti in obdelanosti podeželja ter krajine;
- zagotavljanje primerne dohodkovne ravni kmetijskim gospodarstvom;
- uresničevanje načel varstva okolja in ohranjanja narave ter ohranjanje genskih virov.

Zakon je bil do sedaj spremenjen šestkrat. S spremembo iz sredine leta 2012 so bile uveljavljene spremembe v zvezi s posebno ureditvijo upravnega postopka in manjše spremembe, potrebne zaradi prilagoditve zakonodaji Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU). Poleg uskladitve postopkov in zahtev z veljavno zakonodajo in prakso pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SKP) je bil cilj tudi zmanjšati stroške in obremenitve strank, skupaj z zmanjšanjem administrativnih stroškov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija).

Drugič je bil zakon spremenjen konec leta 2012, in sicer v zvezi s spremembami pristojnosti na področju varne hrane in varstva rastlin.

Tretjič je bil zakon spremenjen aprila 2014 zaradi ukrepov SKP ter z namenom dolgoročnega

načrtovanja razvoja kmetijstva in živilstva, učinkovitega in celovitega izvajanja ukrepov ter hitrejšega prilagajanja zahtevam konkurence.

Četrta sprememba zakona iz maja leta 2015 je bila potrebna zaradi podaljšanja prehodnega obdobja za nadaljevanje izvajanja javnih služb. Določeno je bilo, da do ustanovitve ali izbire izvajalca javnih služb, najdlje pa do 31. decembra 2017, opravljajo naloge javnih služb dosedANJI izvajalci javnih služb, če izpolnjujejo pogoje iz tega zakona.

Petič je bil zakon spremenjen v letu 2017 s ciljem dopolnitve definicije kmetijskega gospodarstva in nosilcev kmetijskega gospodarstva, dopolnitve določb posebnega upravnega postopka, ureditve področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu, izvajanja finančnih instrumentov, ureditev področja informiranja javnosti o kmetijski politiki, področja varstva potrošnikov in doniranja hrane.

Zakon je bil zadnjič dopolnjen leta 2018 z vsebinami, ki so se nanašale na področje verige preskrbe s hrano, kjer so se odpravile nekatere nove oblike nedovoljenih ravnanj. Vpeljala se je tudi možnost začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu, s čimer se je kmetijski panogi omogočilo, da s pomočjo izvajalcev del opravi potrebno delo v točno določenem časovnem obdobju glede na proizvodni proces v panogi.

Tokratna sprememba je potrebna zaradi izvajanja kmetijske politike v skladu s predpisi EU kot tudi za potrebe izvajanja nacionalne kmetijske politike. Natančneje se določa, kdo je upravičenec za ukrepe kmetijske politike, ki ga je treba uskladiti zaradi določenih nepravilnosti, ki jih je ugotovila revizija Evropske komisije. Hkrati zakon ureja poročanja o stanju organske snovi za oceni emisij in odvzemov toplogrednih plinov iz kmetijstva. Zaradi varovanja proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč se uvaja spremljanje stanja kmetijskih tal. Za izvajanje ukrepov kmetijske politike se poenostavljajo nekateri administrativni postopki, bolj natančno opredeljuje nekatere ukrepe inšpektorjev in natančneje določa vodenja zbirke podatkov in vzpostavlja nekatere nove zbirke podatkov. Urejajo se določbe plačilnih rokov za hitro pokvarljive živilske proizvode delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano. Prav tako pa se usklajujejo tudi določbe na področju ekološke pridelave in spremljanja s predpisi EU.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji zakona ostajajo nespremenjeni. S spremembo zakona se natančneje določajo upravičenci za ukrepe kmetijske politike. Dopolnjujejo pa se področja, kot so: spremljanje organske snovi in hranil v kmetijskih tleh zaradi emisij toplogrednih plinov, spremljanje stanja kmetijskih tal, gnojenje vključno z uporabo ostankov kmetijske pridelave in predelave, poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Spreminja se tudi poglavje V.a Veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, ker se v to poglavje vnaša vsebina Direktive 2019/633/EU o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Direktiva na novo definira plačilne roke za hitro pokvarljive in druge kmetijske in živilske proizvode. Nekoliko se spreminjajo tudi določbe, ki določajo delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano. Na novo so opredeljena nedovoljena ravnanja, ki vsebujejo tudi novo opredelitev znatne tržne moči ter razširjen seznam nedovoljenih ravnanj, ki poleg že obstoječih nedovoljenih ravnanj vsebuje tudi nedovoljena ravnanja, prenesena iz direktive. V skladu z Direktivo 2019/633/EU so novelirani in dopolnjeni tudi postopki, po katerih bo delovala Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki je v tem primeru izvršilni organ. Ta agencija bo o svojem delu poročala tudi Evropski komisiji.

Zakon nadalje določa pogoje za organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov in določa nekatere pogoje za izvajanje javnih služb. Zakon predvideva tudi, da se vzpostavijo nekatere nove evidence, med katerimi so evidenca standardnega prihodka

kmetijskih gospodarstev, evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč ter evidenca podatkov rastlinske genske banke. Prav tako zakon prinaša uskladitev področja ekološke pridelave s predpisi EU.

Temeljne določbe zakona se usklajujejo s predpisi EU, tako da so v predlogu upoštevani veljavni predpisi EU, katerih izvajanje ureja zakon.

2.2 Načela

Glede na zastavljene cilje, predlog zakona še vedno sledi načelom veljavnega zakona, postavljenim v letu 2008: načelo skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike ter enakopravnosti upravičencev.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve lahko strnemo v naslednje vsebinske sklope:

- a) Upravičenci za ukrepe kmetijske politike
- b) Spremljanje bilance organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov)
- c) Spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenja
- č) Poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike
- d) Ukrepi inšpekcije
- e) Plačilni roki za hitro pokvarljive in druge kmetijske in živiljske proizvode
- f) Delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano
- g) Nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano
- h) Postopki delovanja izvršilnega organa – Javne agencije RS za varstvo konkurence
- i) Ureditev organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov
- j) Uskladitev izvajanja javnih služb na področju kmetijstva, vključno z živinorejo ter poenostavitve priprave programa javnih služb
- k) Ureditev evidenc s področja kmetijstva (natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in določitev nekaterih novih zbirk podatkov)
- l) Urejanje področja ekološkega kmetovanja

V nadaljevanju so predstavljene pomembnejše vsebine posameznega sklopa.

- a) Upravičenci za ukrepe kmetijske politike

Do ukrepov kmetijske politike se kot upravičenec definira le nosilec kmetijskega gospodarstva in ne več kmetijsko gospodarstvo. Kot upravičenec se lahko še naprej štejejo tudi fizična in pravna oseba ter združenje pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost, kar je pomembno za investicijske ukrepe II. stebra SKP.

Na podlagi ugotovitev revizije Evropske komisije se ukinja samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva, kar posledično pomeni, da morajo biti tudi prenosi plačilnih pravic pri spremembi nosilca med člani kmetije opravljeni na podlagi vloge za prenos plačilnih pravic in v rokih, določenih v predpisu, ki ureja neposredna plačila. Če pride do spremembe nosilca kmetije po roku za oddajo vloge za prenos plačilnih pravic, se plačilne pravice za tekoče leto ne morejo več aktivirati in novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic.

- b) Spremljanje bilance organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov)

Zaradi izpolnjevanja mednarodnih obveznosti je predlagana dopolnitev 28.a člena tako, da se določi pristojnost za spremljanje in poročanje o stanju organske snovi in hranil v kmetijskih tleh,

kar je potrebno za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo. Ker ministrstvo ni strokovno usposobljeno ter kadrovsko in tehnično opremljeno za izvajanje navedenih nalog, bo za te naloge podeljeno javno pooblastilo.

c) Spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenja

Zaradi potrebe po varovanju proizvodne sposobnosti tal ter tveganj za zdravje ljudi in okolja in zagotavljanju možnosti za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje je Evropska komisija že leta 2006 predlagala Direktivo o okviru za varstvo tal. Zaradi nacionalnih interesov nekaterih večjih držav članic, ki so blokirale njeno sprejetje, je Komisija v letu 2014 predlog umaknila. V EU še vedno nimamo obvezujočega predpisa o varstvu tal, je pa Evropska komisija sprejela Tematsko strategijo za varstvo tal. Cilji strategije so: s preprečevanjem degradacije, ohranjanjem funkcij in ekosistemskih storitev tal ter sanacijo degradiranih tal zagotoviti varstvo tal in hkrati njihovo trajnostno rabo. Pri doseganju ciljev trajnostne rabe tal ima svojo pomembno vlogo tudi SKP, kar se odraža pri vključitvi teh ciljev med cilje kmetijske politike v Republiki Sloveniji in njihovo navedbo v veljavnem Zakonu o kmetijstvu. Za zagotavljanje varstva tal in njihove trajnostne rabe se kot prvi korak predlaga vzpostavitev sistematičnega spremljanja stanja kmetijskih tal. Za to je pristojno ministrstvo, katerega naloga bo tudi zagotavljanje kakovosti in enotnosti rezultatov analiz tal, ki so podlaga za spremljanje stanja ter za pripravo rednega poročila o stanju kmetijskih tal.

V Sloveniji se trenutno spremlja stanje kmetijskih tal predvsem na podlagi fizikalno-kemijskih analiz tal, ki se naredijo na podlagi vzorcev zemlje, ki jih odvzamejo kmetje sami. Takšno spremljanje ni sistematično urejeno, saj ni zagotovljenega odvzema reprezentativnega vzorca tal po enotni predpisani metodi, ni poenotnih metod analize niti nimamo uveljavljenega centralnega zbiranja in upravljanja teh podatkov.

Analize tal se zdaj izvajajo v laboratorijih, ki delujejo v okviru različnih javnih institucij in zasebnih ponudnikov storitev. Ker to področje ni celovito urejeno, laboratoriji uporabljajo različne metode in standarde za analizo tal in zato rezultati niso neposredno primerljivi. Vzpostavitev sistema, v katerem bodo analize tal lahko opravljali le pooblaščen laboratoriji po enotnih metodah, so predlagali tudi revizorji Ministrstva za finance pri pregledu izvajanja SKP. Po vzpostavitvi sistema se bodo vsi podatki analiz vodili v enotni podatkovni zbirki, ki jo bo upravljalo ministrstvo. Podatkovna zbirka stanja tal bo namenjena za potrebe načrtovanja in spremljanja učinkov kmetijske politike.

Za namen zagotavljanja primerljivost rezultatov analiz med vsemi laboratoriji, ki bodo opravljali analize, bo minister predpisal metode in način za zagotavljanje kakovosti in enotnosti izvedbe in poročanja rezultatov. Minister bo predpisal tudi način oblikovanja cene analiz in na tak način preprečil morebitne neupravičene razlike pri stroških analiz za uporabnike. V skladu s trenutno veljavno zakonodajo morajo narediti analizo tal samo tisti pridelovalci, ki so upravičenci pri nekaterih ukrepih kmetijske politike (npr. KOPOP: če uporabljajo mineralna gnojila) ter za gnojenje kmetijskih zemljišč na vodovarstvenih območjih.

Predlagana je tudi ureditev gnojenja, ki do zdaj ni urejena s predpisi s področja kmetijstva. V praksi prihaja do težav, predvsem pri ravnanju z živinskimi gnojili, saj ni določeno, kako se jih skladišči, z njimi ravna (npr. zorenje hlevskega gnoja) in uporablja. Gnojenje ni namenjeno le doseganju zelenih pridelkov kmetijskih rastlin, temveč je tudi eden od ukrepov za trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč. Če pridelovalci gnojijo brez analize tal, obstaja velika verjetnost, da ne gnojijo optimalno. Samo s pravilnim in uravnoteženim gnojenjem, ki temelji na analizi tal, se doseže optimalna založenost tal s hranili in organsko snovjo, ohranja trajna rodovitnost kmetijskih zemljišč ter zmanjša obremenjevanje okolja.

Poleg gnojenja s sredstvi za gnojenje, v skladu z novimi predpisi EU, ki urejajo sredstva za gnojenje, gnojil in sredstev za gnojenje v skladu z nacionalnimi predpisi, se predlaga tudi ureditev uporabe ostankov kmetijske pridelave in predelave (npr. oljčne tropine, substrat pri gojenju gob) za namen gnojenja oziroma izboljševanja tal. Z uporabo ostankov kmetijske pridelave in predelave za namen gnojenja se omogočita njihovo kroženje in vračanje organske snovi in hranil v kmetijska tla in tako izboljša njihova rodovitnost, in sicer ob tem, da to ne predstavlja tveganja za okolje. Zavezanec in podrobnejše pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo gnojil, vključno z ostanki kmetijske pridelave in predelave, na kmetijskih zemljiščih bo predpisala vlada.

Predlaga se tudi podlaga za izvajanje nove Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003. Sredstva za gnojenje EU, ki bodo proizvedena skladno z Uredbo 2019/1009/EU, bodo pridobila oznako CE in se bodo lahko prosto tržila na trgu EU.

č) Poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike

Do sedaj je bil za pripravo strokovnih podlag in informacij za usmerjanje ukrepov kmetijske politike ter spremljanje razvoja kmetijstva vedno izbran Kmetijski inštitut Slovenije, kot vodilna raziskovalna inštitucija na tem področju v Sloveniji. Navedene naloge obsegajo tudi analizo stanja v kmetijstvu, ki so potrebne za pripravo rednega letnega poročila o stanju na področju kmetijstva in živilstva, ki ga ministrstvo vsako leto predloži vladi. Zato je predlagano, da se Kmetijskemu inštitutu Slovenije, kot usposobljeni instituciji na tem področju, podeli javno pooblastilo za izvedbo nalog za namen priprave rednega poročila. Kmetijski inštitut Slovenije bo na podlagi javnega pooblastila izvedel zlasti naslednje naloge in analize: kmetijske proizvodnje, cen v kmetijstvu, ekonomskih rezultatov kmetijstva, zunanje trgovine s kmetijskimi pridelki, stanja v živilskopredelovalni industriji in spremljanja in analiza ukrepov kmetijske politike.

Zaradi uskladitve zakona z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES se predlaga, da ima kvalificirani elektronski podpis enakovreden pravni učinek kot lastnoročni podpis.

Predlaga se pravna podlaga, da v primeru, ko je upravičenost do sredstev iz ukrepov kmetijske politike s predpisom vlade pogojena tudi z izpolnjevanjem pogoja poravnanih obveznosti do države, izpolnjevanje tega pogoja ni potrebno dokazovati vlagatelju, temveč ta podatek pridobi agencija sama. Na ta način se zasleduje cilj zmanjševanja administrativnega bremena strank. Pravna podlaga hkrati zasleduje cilj poenotenja vsebine tega pogoja na ravni države iz razloga vzpostavitve primerljivega položaja vseh prejemnikov javnih sredstev. S pravno podlago se ureja tudi »korektiv« za vlagatelja, ki pogoja pred sprejemom odločitve ne izpolnjuje. Tako bo agencija vlagatelja, ki pogoja ob preverjanju ne bo izpolnjeval, najprej pozvala na izpolnitev pogoja, in šele po poteku roka za odziv sprejela odločitev.

Predlaga se pravna podlaga, ki bi zavarovalnicam omogočala, da od Agencije pridobivajo določene osebne in druge podatke o upravičencih, ki jih zavarovalnice potrebujejo v zvezi s sklepanjem in obravnavno zavarovalnih polic, sofinanciranih iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih izvaja Agencija. Agencija ocenjuje, da bi se s tem poenostavilo postopke sklepanja zavarovalnih polic za upravičence, obenem pa izkušnje iz tujine kažejo na to, da zavarovalnice zaradi prihranka na času in delu v takih primerih upravičence nagradijo tudi z dodatnim popustom na zavarovalno premijo. Zaradi varovanja upravičenih interesov je posredovanje omogočeno le v povezavi s konkretnimi ukrepi kmetijske politike, za sredstva iz naslova katerih kandidira posamezni upravičenec. Zavarovalnice torej v primerih, ko ne bo šlo

za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, ne bodo mogle pridobivati podatkov od Agencije.

a) Ukrepi inšpekcije

Ustrezno se dopolnijo ukrepi inšpektorjev – tako za kmetijskega inšpektorja, inšpektorja za hrano kot tudi za uradnega veterinarja in kazenske določbe.

Zakon prinaša med drugim spremembo na področju javnega naročanja živil, kjer se daje pooblastilo kmetijskemu inšpektorju za nadzor nad izvedbo le-teh, hkrati pa ima tudi pravico pregledovati zadevne prostore, objekte, predmete ter poslovanje in dokumentacijo v javnih zavodih.

Za preprečevanje goljufij in učinkovitejši nadzor pri prodaji kmetijskih pridelkov neposredno potrošniku se predlaga sprememba, po kateri sme kmetija neposredno potrošniku v okviru osnovne kmetijske dejavnosti prodajati le kmetijske pridelke, ki so pridelani na tej kmetiji. Ta nadzor je v pristojnosti inšpektorja za hrano oziroma uradnega veterinarja.

b) Plačilni roki za hitro pokvarljive in druge kmetijske in živilske proizvode

Vsebina Direktive 2019/633/EU, ki se prenaša v Zakona o kmetijstvu, na novo določa tudi kmetijske in živilske proizvode, ki so po novem opredeljeni kot proizvodi, naštetih v Prilogi I k Pogodbi o delovanju EU, in proizvodi, ki niso naštetih v navedeni prilogi, vendar so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov, naštetih v navedeni prilogi. Direktiva 2019/633/EU prav tako določa, da se plačilni roki za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode do največ 30 dni od dneva dostave. Pri tem se spreminja tudi definicija hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov, ki so sedaj definirani kot proizvodi, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni za prodajo v 30 dneh po spravi pridelka, proizvodnji ali predelavi in jih bo podrobneje določil minister, pristojen za kmetijstvo. Plačilni roki za druge kmetijske in živilske proizvode se skrajšujejo na največ 60 dni od dneva dostave.

c) Delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano

Zakon ne prinaša bistvenih sprememb v členih, ki določajo delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano. Na novo je dodana zahteva, da varuh pripravlja trimesečna redna poročila, v katerih navaja svoje aktivnosti o stanju na področju nepoštenih poslovnih praks v verigi preskrbe s hrano. Namen teh kvartalnih poročil je predvsem obveščanje ministrov, pristojnih za kmetijstvo in trgovino, o stanju v verigi preskrbe s hrano. To je potrebno predvsem za pripravo morebitnih ukrepov, ki bi lahko preprečili poslabšanje stanja na trgu. Nekoliko spremenjeni pa so tudi pogoji za imenovanje varuha, ki sedaj ne sme imeti funkcije v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata ter ne sme biti član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, niti ne sme biti kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane.

Varuh lahko tudi spodbuja prostovoljno uporabo učinkovitih in neodvisnih mehanizmov alternativnega reševanja sporov, kakršna je mediacija, z namenom rešitve sporov med dobavitelji in kupci v zvezi z uporabo nedovoljenih ravnanj s strani kupca.

d) Nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano

V skladu z Direktivo 2019/633/EU o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi je na novo definirana tudi znatna tržna moč, ki je sedaj odvisna od letnega prometa dobavitelja in kupca ter je pripravljena stopenjsko in na podlagi prometa dobavitelja, ustvarjenega v preteklem letu. Lestvica je definirana kot letni

promet dobavitelja v preteklem letu do neke vrednosti ter promet kupca, ustvarjen v preteklem letu, ki je nad to vrednostjo. Najvišja vrednost letnega prometa, do katere so zaščiteni dobavitelji, je 350 milijonov eurov. Slovenija je v sedaj veljavnem zakonu o kmetijstvu že v letu 2018 opredelila 23 nepoštenih ravnanj v verigi preskrbe s hrano. S tem dejanjem je bila ena od 20 držav EU, ki so samostojno regulirale to področje. Direktiva 2019/633/EU pa prinaša določene dodatne nepoštenne prakse, ki so izrecno prepovedane ali pa so dovoljene, če se prodajalec in kupec o njih predhodno dogovorita in so vnesene v zakon.

- e) Postopki delovanja izvršilnega organa – Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence

Direktiva 2019/633/EU o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi opredeljuje tudi funkcijo izvršilnega organa v državi članici. V primeru kršitev pri poslovanju podjetij, ki poslujejo med državami članicami, lahko dobavitelj vložijo vlogo v državi, v kateri posluje, ali v državi, v kateri je ustanovljen kupec. Vlogo lahko vložijo tudi organizacije proizvajalcev, druge organizacije dobaviteljev ali njihova združenja. Predlog zakona določa tudi pooblastila, ki jih ima izvršilni organ pri svojem delu in so vezana predvsem na pobudo za začetek postopka, zahtevo za posredovanje informacij za izvajanje postopkov ter izvajanje nenapovedanih postopkov na kraju samem, ki morajo biti v skladu z nacionalnimi pravili in postopki. Predlog zakona opredeljuje tudi sodelovanje med izvršilnimi organi znotraj EU. Sodelovanje vključuje letne sestanke, izmenjavo informacij in posredovanje priporočil držav članic. V skladu z zakonom pa je na novo opredeljeno tudi poročanje Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki je Komisiji do 15. marca naslednjega leta dolžna poročati o izvedenih aktivnostih v preteklem letu. Prav tako je Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence dolžna do 15. marca na svoji spletni strani objaviti poročilo o svojem delovanju na tem področju v preteklem letu.

- f) Ureditev organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov

Zaradi uskladitve s predpisi EU se določa pristojni organ za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov in ureja javno pooblastilo za opravljanje nalog certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov. Določene so še dodatne naloge organizacije za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov (priznavanje centrov za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, imenovanje oseb, ki izvajajo certificiranje ter vodenje evidence centrov za certificiranje hmelja in evidence pridelka hmelja). Predlaga se tudi ureditev stroškov certificiranja in priznavanja centrov, in sicer bo minister predpisal višino stroškov certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov in stroškov priznavanja centrov.

- g) Uskladitev izvajanja javnih služb na področju kmetijstva, vključno z živinorejo, ter poenostavitev priprave programa javnih služb

Po veljavnem Zakonu o kmetijstvu so izvajalci javnih služb imenovani neposredno, kadar gre za organizacije, ki so pod neposrednim vplivom države – bodisi s potrjevanjem letnih programov dela ali pa s članstvom v organih upravljanja. Zakon določa, da vlada predpiše večletni program javne službe, minister pa, enotno za vse javne službe, da soglasje na letni program dela, in to ne glede na način izbire izvajalca javne službe. S tem bo za vse javne službe v kmetijstvu poenotena priprava programov dela, vključno z večletnim programom javnih služb. Sedanja ureditev je namreč nedorečena in pušča različne interpretacije glede letnega programa dela in večletnega programa javnih služb. Zakon prav tako natančneje določa naloge javne svetovalne službe v čebelarstvu.

- h) Ureditev evidenc s področja kmetijstva (natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in določitev nekaterih novih zbirk podatkov)

Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev

Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev je namenjena izvajanju kmetijske politike, spremljanju ekonomskega stanja in strukturnih sprememb z vidika ekonomske velikosti

kmetijskih gospodarstev in tipa kmetovanja, razporejanju posameznih kmetijskih gospodarstev v ekonomske velikostne razrede in statistični obdelavi ter analizam. Standardni prihodek je povprečna vrednost proizvodnje, ki jo kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje lahko pričakuje.

Evidenca pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil

Predpisi EU določajo, da se lahko v sistem nadzora ekološke pridelave po novem vključijo tudi t. i. skupine izvajalcev, kar pomeni, da bo možno tudi skupinsko certificiranje ekoloških pridelovalcev. V Evidenci pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil bo treba voditi tudi te podatke, zato je potrebna predlagana sprememba. Z namenom izboljšanja učinkovitosti kontrole organizacij za kontrolo in certificiranje je treba zagotoviti, da se v to evidenco prevzemajo tudi podatki iz drugih evidenc ministrstva (npr. evidenc glede kontrole ukrepa ekološko kmetovanje in števila rejnih živali). V evidenco se bodo prenašali podatki o številki KMG-MID, nosilcu KMG, podatki o GERK-ih, vrstah rabe, vrsti kulture in število in vrsta živali. Predlaga se tudi delno sofinanciranje evidence, ki jo vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje.

Evidenca shem kakovosti

S predlagano spremembo evidence shem kakovosti se ministrstvo prilagaja povečanim potrebam zaradi velikega povečanja vpisa proizvajalcev, ki so vključeni v nove sheme »izbrana kakovost« (dodatno 14.000 novih proizvajalcev). Prav tako se bo izboljšala funkcionalnost evidence, ki trenutno ne omogoča preprostega iskanja in preverjanja za namen določenih izplačil ukrepov SKP. Poleg tega je za potrebe izvajanja nekaterih ukrepov kmetijske politike zahtevanih več podatkov o zavezancih oziroma certifikatih (npr. datum izdaje certifikatov, datum veljavnosti certifikatov, podatki o združenjih proizvajalcev, ki se skupinsko certificirajo, ipd.), kot jih trenutno predpisuje zakonodaja. Prav tako je treba za potrebe monitoringa vsebin na področju shem kakovosti in za prihodnje lažje oblikovanje kmetijske politike na tem področju nujno urediti tudi spremljanje certificiranih površin in letnih količin proizvodov oziroma živil iz shem kakovosti. Zaradi različne narave shem in proizvodov ter zaradi predvidenega vključevanja novih proizvodov in novih shem, ki se bodo vodile v evidenci, se bodo natančnejša vsebina evidence in viri podatkov, ki bodo potrebni za vodenje evidence, uredili v pravilniku, ki ga bo predpisal minister.

Evidenca priznanih naravnih mineralnih vod

Predlaga se vzpostavitev evidence za naravne mineralne vode, ki jo bo upravljala Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki je tudi pristojna za postopek priznavanja naravnih mineralnih vod v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: uprava). Področje mineralnih vod ni sorodno s področjem kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti, poleg tega pa so podane tudi drugačne zahteve po podatkih iz evidenc. Trenutno veljavni zakon predpisuje vodenje evidence naravnih mineralnih vod, vendar je to urejeno skupaj z nekaterimi drugimi evidencami, ki jih vodi ministrstvo. Evidenca bo vključevala podatke o imenu priznane označbe naravne mineralne vode, imenu izvira, kraju izkoriščanja, razvrščanju in označevanju glede na vsebnost ogljikovega dioksida ter številko in datum odločbe, ki jo subjektu izda uprava.

Evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč

Predlaga se vzpostavitev evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč, v kateri se bodo vodile površine in količine posamezne vrste zelenjave oziroma zelišča na posameznem GERK-u v tekočem koledarskem letu. Zavezanec za namene poročanja o vrstah in količinah prodane zelenjave in zelišč sicer ni dolžen izdajati računov in dobavnice, na katero navede naslov nosilca, datum prodaje ter vrsto in količino prodane zelenjave ali zelišča. Evidenca bo

namenjena načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov, povezovanju in kontroli podatkov shem kakovosti, priznavanju organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, posredovanju podatkov v evidenco posebnih kultur ter poročanju v skladu s predpisi Unije.

Evidenca imetnikov rejnih živali in evidenca rejnih živali

Predlaga se dopolnitev z razširitvijo namena evidence imetnikov rejnih živali in evidence rejnih živali za namen izvajanja predpisov Unije, ki urejajo zootehniške in genealoške pogoje za rejo, trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi, hibridnimi plemenskimi prašiči in njihovim zarodnim materialom ter njihov vstop v Unijo, s čimer se upošteva sprememba zakonodaje EU na področju zootehnikе ter izvajanja zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov. S to dopolnitvijo bo ministrstvu omogočeno, da iz evidence preveri, kateri zavezanci izpolnjujejo pogoje v skladu s predpisi, ki urejajo promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov. Predlagana sprememba razširja namen tudi zato, da se lahko vzpostavitvi evidenca zavezancev iz že obstoječe evidence. S to spremembo izboljšujemo učinkovitost že obstoječih baz in preprečujemo dodatne administrativne ovire za zavezance, katerih podatki se že zbirajo, kakor tudi dodatne stroške za vzpostavitev nove evidence.

Evidenca ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture

Zaradi uskladitve s pravnim redom EU se vzpostavlja sistem za vodenje podatkov o ekološkem rastlinskem razmnoževalnem materialu in rastlinskem razmnoževalnem materialu iz preusmeritve, o ekološko vzrejenih živalih in ekološko gojenih nedoraslih organizmih iz akvakulture. Tako se bodo v evidenci vodili podatki o ekoloških živalih, semenu in nedoraslih vodnih organizmih, ki so namenjeni za prodajo drugim ekološkim kmetom. Podrobnejše pogoje za vpis v evidenco bo predpisal minister.

Zbirka podatkov rastlinske genske banke

Predlaga se nova zbirka podatkov rastlinske genske banke, ki predstavlja seznam rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo, ki se hranijo v rastlinski genski banki. Zbirko podatkov vodijo izvajalci javne službe nalog rastlinske genske banke, osnovni podatki pa bodo javno dostopni, kar bo zagotovilo večji dostop do genskih virov za prehrano in kmetijstvo in njihovo uporabo.

Evidenca o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov in spremljanju stanja kmetijskih tal

Predlaga se dopolnitev in razširitev podatkovne zbirke o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu s podatki o spremljanju stanja kmetijskih tal, predvsem s podatki o rezultatih analize vzorcev tal na osnovne parametre rodovitnosti tal (npr. pH, rastlinam dostopni fosfor (P) in kalij (K), vsebnost organske snovi v tleh). Zbirko podatkov vodijo nosilci javnih pooblastil (npr. laboratoriji, ki bodo opravljali analizo tal), upravlja pa jo ministrstvo.

Evidenca o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja

Predlaga se dopolnitev podatkovne zbirke o izobraževanju in usposabljanju s podatki o izvedenih svetovanjih, predvsem s podatki o udeležencih, vsebini svetovanja, izvajalcu svetovanja in datumu ter lokaciji izvedenega svetovanja. Zbirka podatkov je namenjena kontroli

izpolnjevanja pogojev za ukrepe kmetijske politike. Zbirko podatkov upravlja in vodi ministrstvo, vpis podatkov pa opravijo izvajalci izobraževanj, usposabljanj in svetovanj.

Evidenca mojstrskih kmetij in mojstrskih izpitov

Predlagana dopolnitev določa, da je evidenca mojstrskih kmetij in mojstrskih izpitov namenjena evidentiranju mojstrskih kmetij za potrebe izvajanja praktičnega usposabljanja v kmetijstvu in vsebuje zlasti podrobnejše podatke o proizvodni usmeritvi kmetije, za katero je bil izdan mojstrski izpit, in o kmetiji, na kateri dela mojster kmet. Podatki o mojstrih kmetih in mojstrskih kmetijah se javno objavijo na spletni strani ministrstva, razen davčne številke in EMŠO. Zbirko podatkov vodi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, upravlja pa jo ministrstvo.

Evidenca o ukrepih kmetijske politike

Predlog uvaja evidenco o ukrepih kmetijske politike, ki jo v decentralizirani obliki vodi in upravlja agencija, sestavljajo pa jo podatki iz evidenc, ki jih agencija vodi na podlagi veljavnih predpisov. Vsi podatki, ki jih posredujejo zavezanci in podatki, ki jih izvajalci ukrepov kmetijske politike pridobijo ali izračunajo sami v postopku obravnave vlog, se s predlogom združujejo v evidenco o ukrepih kmetijske politike. Tako se bo vsak posamezni podatek zbral le enkrat in bo izvajalcem ukrepov kmetijske politike v pomoč za izvedbo, spremljanje in kontrolo ukrepov kmetijske politike.

a) Urejanje področja ekološkega kmetovanja

V letu 2018 je bila sprejeta nova Uredba o ekološkem kmetovanju, in sicer Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, ki bo nadomestila trenutno veljavno Uredbo Sveta št. 834/2019. Nova uredba za ekološko kmetovanje, ki prinaša številne novosti na tem področju, se bo začela uporabljati s 1. januarjem 2021. Glavne novosti, ki jih prinaša nova uredba, se nanašajo na nove proizvode, ki se bodo lahko uporabljali v ekološkem kmetovanju (npr. morska, sol, reja divjadi, reja kuncev, reja insektov, volna, kože itd.), na nadzorni sistem, katalog kršitev in sankcij, nove evidence, uvoz ter na preventivne in previdnostne ukrepe, ki jih morajo izvajati ekološki pridelovalci in predelovalci. Vse države članice v EU bodo morale na podlagi novih izvedbenih in delegiranih uredb Evropske komisije, ki so še v fazi priprave, sprejeti nacionalne predpise za izvajanje nove uredbe o ekološkem kmetovanju.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- Za delno sofinanciranje evidence, ki jih vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje, je v letu 2021 namenjenih 26.000 eurov z DDV (147. člen in 148. člen).
- Za podporo prepoznavnosti slovenske hrane je v letu 2021 planiranih 12.000 eurov z DDV.
- Za vzpostavitev evidence standardnega prihodka bo v letu 2021 namenjenih 50.000 eurov z DDV.
- Za vzpostavitev Evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč ter Zbirke podatkov rastlinske genske banke je v letu 2021 planiranih 60.000 eurov z DDV.
- Za spremljanje stanja kakovosti tal in gnojenja je planiranih 245.000 eurov z DDV v letu 2021.

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena na proračunskih postavkah Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, delno pa so zagotovljena v Tehnični pomoči PRP.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.

a) spremljanje organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov ter kroženje hranil in snovi na kmetijskih zemljiščih) v EU, Avstriji, Nemčiji in Veliki Britaniji

EU

V EU področje emisij toplogrednih plinov in odvzemov iz kmetijskih in gozdnih zemljišč ureja Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okviru podnebne in energetske politike do leta 2030 ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU. V skladu z uredbo morajo države članice EU zagotoviti, da se emisije toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč ali gozdarstva (LULUCF) izravnajo z vsaj enakovrednim odstranjevanjem CO₂ iz ozračja v obdobju 2021 do 2030.

Uredba določa zavezujočo obveznost za vsako državo članico, da zagotovi, da se obračunane emisije iz uporabe zemljišč v celoti nadomestijo z enakovrednim odstranjevanjem CO₂ iz ozračja z aktivnostmi v sektorju. To je znano kot pravilo "brez obremenitve". Poleg tega uredba področje uporabe razširja z gozdov na vse rabe zemljišč (vključno z močvirji do leta 2026).

Nova pravila državam članicam zagotavljajo okvir za spodbujanje okolju prijaznejše rabe zemljišč. To bo kmetom pomagalo pri razvoju podnebnih pametnih kmetijskih praks in podprlo gozdarje z večjo prepoznavnostjo podnebnih koristi uporabe in gradnje z lesom, ki lahko shrani ogljik, ki se odstrani iz ozračja.

Države članice morajo vzpostaviti enoten sistem zbiranja podatkov, ki bi se uporabljal za spremljanje emisij v sektorju LULUCF na nacionalni ravni do leta 2021. Na zemljiščih sektorja LULUCF je treba spremljati in poročati o stanju organske snovi v tleh in na njih. S takim sistemom bodo države ocenile napredek pri doseganju zavezujočih ciljev.

Avstrija

Avstrija ima v uporabi več ločenih sistemov, med katerimi se za spremljanje vsebnosti organske snovi v tleh v uporabljata predvsem Okoljski monitoring tal (Environmental Soil Survey) in Monitoring tal Avstrije (Soil Monitoring System). Monitoring tal Avstrije se je izkazal za zelo koristnega, saj je z nekaj več kot 6.000 lokacijami prvič natančno popisal talne tipe za vso državo. Avstrija ima danes v veljavi nekoliko prirejen okoljski monitoring tal, ki temelji na 400 reprezentativnih lokacijah, izbranih po posameznih pokrajinah na podlagi geografskih karakteristik (relief, pedologija, kmetijske površine, urbano itd.), onesnaženosti (zgodovina rabe, bližina virov onesnažil itd.) in vrste rabe tal (gozdovi, obdelovalne površine, travniki itd.). Sistem je bil prvič izvajan med letoma 1987 in 1995 in temelji na mreži vzorčnih mest 4 × 4 km, ki pa je zaradi specifične reliefa in rabe tal ponekod zožena na 2,75 × 2,75 km. Del mreže je zaradi velike okoljske raznolikosti razpršen. Tla za analizo organske snovi v tleh se vzorčijo s

polkrožno sondo okoli lokacije, torej kot povprečni vzorci. Predvidene globine vzorčenja so na globinah 0–10 cm, 10–20 cm, 20–30 cm in 30–50 cm. V vzorcih se laboratorijsko izmerijo tekstura (glina, pesek, melj v odstotkih), organska snov, karbonati, pH, elektroprevodnost, kationska izmenjalna kapaciteta (CEC), celokupni dušik (N_{tot}), hranila (P in K) in težke kovine. Zbiranje in hranjenje podatkov ima Avstrija urejeno z nacionalnim informacijskim sistemom BORIS (Soil Information System BORIS). Sistem predvideva ponovitev vzorčenja na vsakih tri do deset let.

Nemčija

Nemčija ima od leta 1980/1997 vpeljan sistem monitoringa tal, ki ga na zvezni ravni ureja Zvezni zakon o varstvu tal (Bundes-Bodenschutzgesetz – BBodSchG). V okviru tega se vzorči in analizira tudi organska snov v tleh. Metodologija in prostorska razporeditev vzorčnih lokacij je določena na podlagi priporočil zveznih strokovnjakov za monitoring in priporočena v dokumentu za vzpostavitev stalnih opazovalnih talnih ploskev. Posamezna opazovana ploskev ni natančneje opredeljena v nobenem od omenjenih dokumentov. Navodila Bayern iz leta 1991 so bila implementirana brez dodatnih metodoloških uskladitev na zvezni ravni. Izjemi sta bili deželi Brandenburg in Schleswig-Holstein, v katerih so določili opazovalne lokacije na osnovi statistične in prostorske analize. Tako je sistem prostorsko heterogen, saj temelji na stratificirani mreži opazovalnih točk, pri čemer so točke večinoma določene na podlagi ekspertne ocene znotraj vsake zvezne pokrajine posebej. Nemčija je pokrita z 800 oziroma 1.800 opazovalnimi točkami. Izvajanje in vodenje sistema je prav tako urejeno s strani posamezne deželne vlade in na zvezni ravni ni vedno popolnoma usklajeno. Poleg obstoječega monitoringa, ki pokriva vse rabe, je v uporabi še sistem vzorčenja gozdnih tal, kjer je bila v sklopu projekta BioSoil določena enakomerna mreža opazovalnih točk 8 × 8 km. Tla vzorčijo na globinah 0–5, 5–10, 10–30, 30–60 in 60–90 cm. Kjer je le mogoče, vzorčijo še na 90–120 in 120–140 cm. Zaradi razpršenosti podatkov je od leta 2010 v veljavi dogovor o centralnem zbiranju in analizi podatkov s strani zvezne vlade. Vzorčenje in kemijske analize ostajajo v deželni pristojnosti, pri analitiki pa se strogo držijo standardov ISO in uveljavljenih analitskih metod. Podatki se hranijo v centralnih bazah na zvezni ravni, in sicer v Umweltdatenkatalog (UDK) oziroma German Environmental Information Network (GEIN).

Velika Britanija

Velika Britanija ima dobro uveljavljen sistem monitoringa tal, ki ga vodi nacionalni inštitut za tla – National Soil Resources Institute (NSRI), ki je del Cranfieldske univerze. V okviru monitoringa redno spremljajo talne parametre, med katerimi je tudi vsebnost organske snovi v tleh. Sistem je zasnovan na enakomerni mreži 5 × 5 km, na kateri je izbranih 1.200 opazovalnih lokacij po vsem otoku, ki ustrezajo vnaprej postavljenim kriterijem (ustrezna raba, talni tip, dostopnost in globina). Na vsaki lokaciji je predviden izkop talnega profila 40 × 40 cm do spodnje meje B horizonta oziroma globine 75 cm. Opišejo talne horizonte po klasifikaciji Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO), okolico (zaraščenost, bližina vodotokov, površinski posegi ...), rabo tal in lastnosti terena (nadmorska višina, oblika in % naklona). Kjer je to mogoče, zabeležijo tudi zgodovino rabe tal. Profil vzorčijo po horizontih (povprečen vzorec za horizont), pri čemer se zabeleži globina vzorčenega horizonta. Na globinah 10, 30 in 50 cm odvzamejo po tri cilindre z neporušenim vzorcem tal za analizo volumske gostote tal. Na vsaki lokaciji odvzamejo tudi povprečen površinski vzorec tal za analizo vsebnosti organske snovi v tleh. Ta je sestavljen iz 25 podvzorcev, odvzetih s kombinirano pedološko sondo (0–15 cm) na enakomerni mreži 16 × 16 m (razmik 4 m) okoli mesta izkopa profila. Ves rastlinski material se iz vzorca sproti ročno odstrani.

V pripravljalni fazi vedno preverijo dostopnost in primernost vsake lokacije. Kjer ta pade na rob karte, je zaradi možnosti napak pri navigaciji predstavljena na primernejše mesto, ki je v radiju 1 km. Da bi zagotovili kar najvišjo stopnjo ponovljivosti, pri navigaciji na terenu uporabljajo karto v merilu 1 : 10.000 in aeroposnetke, od leta 2005 pa tudi napravo GPS. Interval posameznih vzorčenj je predviden na vsakih pet do 15 let. Sistem ima tudi poseben protokol, pri katerem v

primerih, ko lokacija ne ustreza zastavljenim pogojem, poiščejo ustrezno mesto po vnaprej natančno opredeljenem postopku. Ta določa radij 100 m od prvotne lokacije in iskanje alternativnega mesta odvzema najprej 100 m na sever, nato 100 m na vzhod, zahod in na koncu 100 m na jug. Vsa merjenja razdalj in navigacije po novem opravijo s pomočjo naprave GPS. Odvzeti vzorci so označeni in hranjeni v skladu s standardi BS 7755 Section 2.6 (1994) in BS 7755 Section 3.5 (1995). Analiza vsebnosti organske snovi v tleh je predvidena po postopku z mokro oksidacijo (BS 1377 Method 3.1 Test 8, 1975), pri čemer se ostanek kalijevega dikromata določi s titracijo raztopine železovega sulfata.

b) spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenje v EU, na Irskem, Poljskem in Hrvaškem

EU

Zaradi potrebe po varovanju proizvodne sposobnosti tal in tveganj za zdravje ljudi in okolja ter po zagotavljanju možnosti za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje je Evropska komisija leta 2006 predlagala Direktivo o okviru za varstvo tal. Zaradi nacionalnih interesov nekaterih večjih držav članic, ki so blokirale njeno sprejetje, je Komisija v letu 2014 predlog direktive umaknila. V Uniji še vedno ni obvezujočega predpisa o varstvu tal, je pa Evropska komisija leta 2006 sprejela Tematsko strategijo za varstvo tal. Tematska strategija usmerja k celovitemu zagotavljanju trajnostne rabe tal in zaščiti funkcij tal s preprečevanjem degradacije, ohranjanjem funkcij in ekosistemskih storitev tal ter zagotavljanju varstva tal in hkrati njihove trajnostne rabe s sanacijo degradiranih tal.

Pri doseganju ciljev trajnostne rabe tal v kmetijstvu ima ključno vlogo SKP, kar se odraža tako v sedanjem programskem obdobju 2014–2020 kot v novem načrtu SKP 2021–2027, ki je še v pripravi.

V dosedanjem programu PRP 2014–2020 morajo upravičenci do subvencij v okviru navzkrižne skladnosti upoštevati dobre kmetijske in okoljske pogoje (DKOP) 4 (Minimalna pokritost tal), 5 (Upravljanje tal za omejitev erozije) in 6 (Vzdrževanje oranske snovi v tleh).

V zakonodajnem predlogu SKP za obdobje od 2021 do 2027 je varovanje naravnih virov, kot so tla, voda in zrak, opredeljeno kot eden od specifičnih ciljev. Predlog SKP vključuje tudi obvezno uporabo orodja za trajnostno vzdrževanje kmetijskih hranil (*Farm Sustainability Tool for Nutrients* – FaST) za vse kmete, ki bodo prejemniki podpor. Namen tega orodja je olajšati trajnostno uporabo hranil za vse kmete v EU. Orodje FaST bo kmetom samodejno zagotovilo informacije o izbranih parcelah, vključno s pridelki, številom živali na kmetiji in količino gnoja, ki ga ustvarijo. Na voljo bodo tudi dodatni podatki za ravnanje s hranili, kot so podatki o tleh, bližina zavarovanih območij in zakonske omejitve glede uporabe hranil. Seveda pa je za uporabo tega orodja predpogoj, da se na nacionalni ravni vzpostavijo in povežejo ustrezne podatkovne baze, vključno z bazo o stanju kmetijskih tal in založenosti s hranili ter gnojilnimi načrti.

Irska

Na Irskem je za aktivnosti spremljanja stanja tal in gnojenja pristojen Organ za razvoj kmetijstva in prehrane (v nadaljnjem besedilu: Teagasc), ki deluje v okviru njihovega Ministrstva za kmetijstvo, prehrano in pomorstvo (*Department of Agriculture, Food and Marine*). Teagasc je nacionalni organ, ki zagotavlja integrirane storitve raziskav, svetovanja in usposabljanja za kmetijstvo in prehransko industrijo ter podeželske skupnosti.

Upravičenci v shemi enotnega plačila, v shemi območij z omejenimi dejavniki in v shemah za ohranjanje okolja so dolžni spoštovati zahteve za dobre kmetijske in okoljske pogoje in eden od teh pogojev je vzdrževanje vsebnosti organske snovi v tleh. Vsi kmetje, ki so vključeni v okoljske sheme, morajo imeti načrt upravljanja hranil na kmetiji. Ta temelji na analizi tal, številu živali, podatkih o rastlinski pridelavi in nakupu mineralnih in organskih gnojil. Ker ima Irska dovoljeno izjemo po nitrati direktivi in kmetje lahko gnojijo z večjimi odmerki živinskih gnojil, kot določa direktiva, morajo imeti načrt gnojenja na podlagi analize tal. Analize tal je treba ponoviti na vsake štiri do pet let.

Gnojilni načrt na podlagi analize tal je obvezen za vse poljedelske kmetije, vse kmetije, ki so prostovoljno vključene v sheme za ohranjanje okolja, in za vse kmetije z intenzivno živinorejo.

Od pravilnega vzorčenja tal sta odvisni kakovost in ustreznost rezultata analize, zato je metoda vzorčenja, vključno z opremo za vzorčenje, standardizirana. Kmetje lahko sami vzorčijo tla in oddajo oziroma pošljejo vzorce v laboratorij po svoji izbiri. Posamezni vzorec tal je odvzet s površine 2–4 ha, pogostnost vzorčenja oziroma analize tal je od štiri do pet let.

Analize tal izvaja Teagasc v svojih laboratorijih, kmetje pa lahko za analizo vzorcev tal izberejo tudi pooblaščen zasebne laboratorije. Laboratorije pooblasti njihovo Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in pomorstvo, če so laboratoriji akreditirani po standardu ISO/IEC 17025:2000 s splošnimi zahtevami za usposobljenost laboratorijev za zahtevane analize. Analize tal se opravljajo po enotni metodi in obsegajo določitev petih najosnovnejših parametrov: kislosti tal (pH-vrednosti tal), puferne sposobnosti pH, rastlinam dostopnega fosforja (P), dostopnega kalija (K) in vsebnosti organske snovi. Laboratoriji poleg rezultatov analize tal uporabnikom posredujejo tudi gnojilni nasvet oziroma predlog gnojilnega načrta. Gnojilni načrt vsebuje: predlog za apnenje tal za doseg optimalne kislosti tal in predlog za gnojenje z glavnimi hranili, kot sta P in K, za doseg optimalnega pridelka in izboljšanje založenosti tal ter postopno doseganje optimalnega stanja. Stroške analiz krijejo kmetje sami.

Pri gnojenju je velik poudarek na apnenju tal, saj imajo na Irskem v velikem obsegu kmetijskih zemljišč prekisla tla. Gnojenje z dušikom in fosforjem je regulirano na podlagi predpisov o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

Vsako leto na Irskem analizirajo približno 70.000 vzorcev tal. Največji del vzorcev analizira Teagasc, približno 45.000, preostalih 25.000 vzorcev analizirajo v zasebnih laboratorijih. Centralno zbirko podatkov o stanju tal vodi Teagasc in je namenjena spremljanju stanja in trendov rodovitnosti tal. Podatki o rezultatih analize tal kažejo na poslabševanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč in na zelo nizko stopnjo pH (prekisla tla) na večini zemljišč, kar posledično pomeni neučinkovito izrabo mineralnih gnojil in slabšo ekonomiko rastlinske pridelave ter večje obremenjevanje okolja.

Poljska

Poljska ima od leta 1995 vzpostavljen monitoring kakovosti obdelovanih tal (Monitoring of soil quality of arable land in Poland), ki ga ureja in izvaja Nacionalni inštitut za pedologijo in rastlinsko produkcijo (Institute of Soil Science and Plant Cultivation – State Research Institute) v Pulawyju. Naročnik monitoringa kakovosti obdelovalnih tal je krovni inšpektorat za varstvo narave in je financiran s strani nacionalnega programa za varstvo narave in gospodarjenje z vodami Poljske. Monitoring kakovosti obdelovanih tal je sicer del obsežnejšega nacionalnega monitoringa okolja (SEM). Posamezni deli SEM so v fazi harmonizacije, za kar skrbi krovni inšpektorat za varstvo narave. Monitoring kakovosti obdelovanih tal Poljske zajema le kmetijske površine v ruralnih predelih s ciljem spremljanja in ovrednotenja sprememb v sestavi in kakovosti obdelovanih tal kot posledice kmetijske in nekmetijske rabe. Sistem spremlja zelo dolg nabor parametrov tal, vključno z rastlinskimi hranili in vsebnostjo organske snovi v tleh.

Gostota opazovalnih lokacij je gostejša v predelih z gostejšo industrijsko dejavnostjo, kar je posledica pester in hitro spreminjajoče se rabe tal. Mrežo sestavlja 216 opazovalnih lokacij. Pred vsakim vzorčenjem se lokacije določijo na podlagi pedološke karte in aerofotoposnetkov. Navigacija in lociranje posamezne lokacije na terenu se opravi s pomočjo naprave GPS in aerofotoposnetkov. V primerih, kjer lokacija ne ustreza kriterijem (npr. se spremeni raba), se določi nova lokacija v neposredni bližini. Glavna kriterija, poleg bližine, sta primerljiva raba (vrsta in intenzivnost) in tekstura tal. Tla se vzorčijo na globini 0–20 cm, in sicer v 20 ponovitvah na mreži 10 × 10 m okrog lokacije. Ob vzpostavitvi sistema leta 1995 so na vseh lokacijah izkopali in opisali tudi talne profile ter vzorčili tla po horizontih do globine 70 cm. Vzorčenje je predvideno vsakih pet let.

Nacionalni inštitut za pedologijo in rastlinsko produkcijo izvaja tudi projekt »Racionalno ravnanje z gnojili« (*Rational management of fertilisers*), ki vsem kmetijskim pridelovalcem in drugim uporabnikom zagotavlja primere dobre prakse, kako gnojiti, katera gnojila uporabiti in kateri način uporabe gnojil (količina in čas gnojenja) je ustrezen, da se zagotovi optimalen pridelek in prepreči onesnaževanje okolja. Smernice za gnojenje so skladne tudi z nacionalnimi predpisi in predpisi Unije o varstvu okolja (npr. nitratna direktiva). Imajo tudi navodila za

pripravo gnojilnega načrta, ki omogoča upravljanje gnojenja na kmetiji in pravilno načrtovanje gnojenja posevkov.

Stroške analiz tal za določanje osnovnih parametrov za rodovitnost tal plačajo uporabniki sami in se gibljejo med 25 in 50 eurov na vzorec.

Predpisa, ki urejata to področje, sta Zakon o gnojilih in gnojenju iz leta 2007 in Uredba ministra za kmetijstvo in razvoj podeželja o podrobnih metodah uporabe gnojil in izvajanja usposabljanja za njihovo uporabo iz leta 2008, dopolnjena leta 2012. Poleg tega izdaja ministrstvo tudi kodeks dobre kmetijske prakse, ki med drugim vsebuje tudi pravilno in racionalno ravnanje z gnojili.

Hrvaška

Za sistematično spremljanje stanja kmetijskih tal je pristojna Hrvaška agencija za kmetijstvo in prehrano (*Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu*). Agencija je v sedanji obliki začela delovati 1. januarja 2019, ko so se v enotni organ pod okriljem Ministrstva za kmetijstvo združile tri obstoječe agencije s področja kmetijstva. V okviru agencije je za izvajanje aktivnosti na področju tal in kmetijskih zemljišč pristojen Zavod za tla. Temeljni nalogi zavoda sta varstvo tal in kmetijskih zemljišč z opravljanjem naslednjih nalog:

- stalno spremljanje stanja – monitoring kmetijskih zemljišč,
- analiza rodovitnosti tal in zbiranje podatkov prek referenčnega laboratorija,
- vzpostavitev in upravljanje informacijskega sistema za varstvo kmetijskih zemljišč,
- strokovna in znanstvena podpora ministrstvu za kmetijstvo.

Podlaga za varovanjem kmetijskih zemljišč pred poškodovanjem je v Zakonu o kmetijskih zemljiščih iz leta 2018. Ena od aktivnosti za varovanje kmetijskih zemljišč pred zmanjšanjem ali izgubo sposobnosti za kmetijsko pridelavo je trajno in sistematično spremljanje stanja kmetijskih zemljišč, s katerim se spremlja stanje vseh sprememb zemljišč (tako fizikalnih, kemijskih kot bioloških). V skladu z zakonom morajo vse fizične in pravne osebe, vpisane v register kmetov, spremljati stanje kmetijskih zemljišč, ki so v registru kmetijskih zemljišč evidentirana kot zemljišča v uporabi. Spremljanje stanja se izvaja z analizo tal, uporabniki zemljišč pa morajo voditi tudi evidenco o uporabi gnojil, izboljševalcev tal in sredstev za varstvo rastlin.

S pravilnikom o metodah spremljanja stanja kmetijskih zemljišč so podrobneje predpisani način spremljanja stanja tal, metode in oprema za vzorčenje tal ter metode in standardi za analizo tal. V pravilniku so predpisani naslednji osnovni parametri za spremljanje stanja tal: kislost tal (pH-vrednost tal), vsebnost humusa, vsebnost skupnega dušika (N) (samo pri trajnih nasadih), rastlinam dostopni fosfor (P) in kalij (K), hidrolitska kislost ali skupna vsebnost karbonatov, vsebnost skeleta (za skeletna (kamnita) tla).

Laboratorij Zavoda za tla deluje kot referenčni laboratorij za analize tal in tudi upravlja centralno podatkovno bazo o stanju kmetijskih tal na Hrvaškem. Rutinske analize tal smejo opravljati samo pooblašteni laboratoriji, ki jih imenuje minister, pristojen za kmetijstvo, na podlagi vloge zainteresiranega laboratorija. Trenutno imajo štiri pooblaščen laboratorije, ki izpolnjujejo predpisane kadrovske in tehnične pogoje in morajo redno sodelovati v medlaboratorijskih primerjalnih testih. Vsi laboratoriji morajo podatke o rezultatih analiz posredovati Zavodu za tla in jih vnesti v enotno bazo podatkov.

Referenčni in pooblašteni laboratoriji, poleg rezultatov analiz, uporabnikom posredujejo tudi tolmačenje rezultatov v skladu s tehnološkimi navodili agencije. V skladu s predpisi gnojilni načrt ni obvezen; uporabniki ga lahko na podlagi analiz pridobijo od znanstvenih ustanov ali svetovalne službe. Stroške izdelave gnojilnega načrta morajo uporabniki plačati izvajalcu. Na Hrvaškem nimajo posebnega predpisa, ki bi urejal gnojenje.

Spremljanje stanja kmetijskih zemljišč na podlagi analiz se izvaja redno na zahtevo uporabnika zemljišč, najmanj na vsake štiri leta. Za uporabnike, ki pridelujejo po načelih integrirane pridelave, in za ekološke kmete pa velja pogostnost opravljanja analiz, kot je opredeljena v zahtevah za tako pridelavo. Na Hrvaškem imajo uporabniki zemljišč v državni lasti poseben režim spremljanja stanja tal, v skladu s katerim morajo analizirati tla v prvem in zadnjem letu

zakupa in redno vsake štiri leta uporabe. Stroške analize tal nosijo uporabniki zemljišč. Iz te obveznosti so izvzeti uporabniki, ki obdelujejo majhne površine. Minimalno površino za spremljanje stanja tal predpiše minister za kmetijstvo in je enaka površini 1 ha ali več kmetijskih zemljišč v uporabi.

c) uskladitev ekološke pridelave in predelave s predpisi Unije

EU

Junija 2018 bila v Uradnem listu Evropske unije objavljena nova Uredba o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta 834/2007, in sicer Uredbe EU št. 2018/848. Nova uredba se bo uporabljala od 1. januarja 2021.

Ker se bo uredba v celotni EU začela uporabljati šele s 1. januarjem 2021, primerjalno pravnega pregleda ni mogoče narediti, saj bo do konca leta 2020 sprejetih še približno 20 delegiranih in izvedbenih aktov, ki bodo podrobneje uredili področja glede pravil pridelave, predelave, nadzora, skupinskega certificiranja, vodenja evidenc, postopkov uvoza in pravil obveščanja med državami članicami in državami članicami in Evropsko komisijo. Vse države članice EU bodo šele potem, ko bodo sprejeti glavni delegirani in izvedbeni akti, začele pripravljati nacionalno zakonodajo na tem področju, saj prej to ni mogoče. Nato pa bo v letu 2021 sprejetih še dodatnih približno 20 delegiranih in izvedenih aktov, ki bodo podrobneje uredili pravila glede pridelave morske soli, reje insektov, prehodna pravila glede uvoza iz tretjih držav za namen enakovrednosti, pravila glede »ekološke sorte« semenskega materiala in pravila glede uporabe dovoljenih snovi in tehnik v ekološkem kmetovanju. Glede na navedeno so v nadaljevanju podane glavne novice na področju ekološkega kmetovanja v EU po letu 2021.

Glavna novost je uvedba enotnejših evropskih pravil, ki bodo veljala za celotni sektor ekološke pridelave v EU, ter tudi enotnih pravil za uvožene ekološke proizvode iz tretjih držav. Stara ureditev je omogočala prilagodljiv sistem izjem, včasih na ravni posameznega pridelovalca, nova pravila pa upoštevajo potrebo po prilagodljivosti, ki so jo v preteklosti zagotavljala navedena odstopanja (še vedno bodo mogoče ustrezno utemeljene izjeme, na primer začasno nadomeščanje ekološke sestavine z neekološko v primeru omejenih zalog), vendar bodo odstopanja zdaj časovno omejena, redno se bodo ocenjevala in se po potrebi zaradi poštenega obravnavanja vseh udeležencev uporablja za vse pridelovalce v EU. Za vse ekološke pridelovalce in proizvode se bodo v EU torej uporabljala ista pravila.

Ta enotni sklop pravil se bo uporabljal tudi za kmete izven Unije, ki svoje ekološke proizvode izvažajo na trg Unije. Nadomestil bo več kot 60 različnih standardov, ki sedaj veljajo za enakovredne evropskim in se uporabljajo za uvoženo ekološko hrano. Trenutno se lahko uporabljajo različni standardi za pridelovalce v isti državi, kadar slednja z EU nima sklenjenega dogovora o enakovrednosti, saj certifikacijski organi določijo lastne standarde. Načelo enakovrednosti bo nadomestila skladnost z enotnimi pravili EU. Pomembno se bo izboljšala tudi trgovina, zlasti zato, ker bodo zdaj veljali enaki konkurenčni pogoji za gospodarske subjekte EU in tretjih držav.

Nova uredba prinaša tudi poenostavitve za kmete. Mali kmetje se bodo lahko na primer odločili za skupinsko certificiranje, ki bo zmanjšalo stroške certificiranja in jim omogočalo lažje vključitev v sistem ekološke pridelave. Nove priložnosti bo ustvarilo tudi odprtje novega trga ekoloških semen in heterogenega rastlinskega razmnoževalnega materiala z visoko stopnjo genetske raznovrstnosti. To bo izboljšalo biotsko raznovrstnost, povečalo vzdržnost kmetijske proizvodnje in spodbudilo inovacije. Izboljšala se bo odpornost proti škodljivcem in boleznim, v ospredju pa bo boljše prilagajanje na lokalne razmere.

Glavne novosti, ki bodo veljale od 1. januarja 2021 v vseh državah članicah EU in tretjih državah, ki bodo izvažale svoje ekološke proizvode v EU, so tako:

- pravila pridelave bodo poenostavljena in dodatno usklajena s postopno odpravo številnih izjem in odstopanj v celotni EU;
- sistem nadzora bo okrepljen s pomočjo strožjih varnostnih ukrepov in pregledov na podlagi tveganj v celotni dobavni verigi; nadzor se bo sedaj izvajal v skladu z novo uredbo EU, ki ureja uradni nadzor nad hrano in živili;
- proizvajalci iz tretjih držav se bodo morali držati istih pravil kot proizvajalci iz EU;
- potrjevanje skladnosti bo lažje za male kmete zaradi novega sistema skupinskega certificiranja;
- pristop za zmanjšanje tveganja naključnega onesnaženja s pesticidi bo bolj enoten;
- v sistem nadzora bodo lahko vključeni novi proizvodi, kot so: kože živali, morska in kamena sol, eterična olja, bombaž, čebelji vosek, volna, zeliščni pripravki; prav tako bo v prihodnosti mogoče dodajati nove proizvode in se s tem odzivati na spremembe v sektorju in povpraševanje potrošnikov, kar bo pridelovalcem prineslo nove možnosti;
- popolnoma nova bodo pravila za rejo divjadi, kuncev in insektov;
- evidence ekoloških živali za vse vrste živali (govedo, drobnico, kopitarje, divjad, prašiče, perutnino): kmetje bodo lahko na spletni strani vseh pristojnih organov v EU videli, kdo v določeni državi članici ponuja ekološke živali za prodajo; tako se bo olajšal nakup tistim ekološkim kmetovalcem, ki želijo razširiti svoje črede ali jate, saj bodo vse informacije o ekoloških živalih na enem mestu;
- nova oblika certifikata za ekološka živila: novi certifikat bo mnogo bolj pregleden in enostaven.

Glede na to, da gre za korenito reformo ekološke zakonodaje, ministrstvo predvideva sprejetje nove nacionalne zakonodaje oziroma uredbe o ekološki pridelavi in predelavi, ki se bo začela pripravljati takoj po sprejetju glavnih delegiranih in izvedbenih aktov na ravni EU.

č) ureditev organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov

ČEŠKA

Za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov skrbi Hmeljarski centralni inštitut (v nadaljnjem besedilu: Inštitut), ki je akreditiran za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov in za izvajanje nadzora. Podpira ga ministrstvo za kmetijstvo. Z organizacijskega vidika je Inštitut razdeljen na znanstvenoraziskovalno bazo v Žatcu in specialno kmetijo v Stekniku, in sicer za posebne namene. Mesto Žatec je tudi center za predelavo hmelja.

Inštitut opravlja svetovanje in usposabljanje pridelovalcev hmelja, preverjanje označevanja hmelja in hmeljnih proizvodov s pisnim potrdilom (potrdilo o poreklu) in preverja izpolnjevanje obveznosti, določenih v skladu z Zakonom o varstvu hmelja in z uredbami Evropske skupnosti. Skrbi, da je hmelj označen, tehtan, oštevilčen in zapečaten glede na katastrsko območje izvora in vrsto sort.

Potrditev porekla hmelja je zagotovljena s postopkom, ki ga ureja nacionalna zakonodaja, v skladu z zakonodajo EU.

FRANCIJA

Za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov skrbi FranceAgriMer (FAM), ki je državni inšpekcijski organ, pristojen za certificiranje hmelja in kontrolo v Franciji, in ima javno pooblastilo.

FAM odobri centre ali kmetijska gospodarstva za certificiranje in zagotavlja skladnost s tem dovoljenjem (ustrezna oprema za tehtanje, skladnost s postopki spremlja sledljivost hmelja itd.), izvaja kontrole v centrih za certificiranje hmelja ali kmetijskih gospodarstvih, da zagotovi skladnost s postopki (vzorci za analizo, rezultati, sledljivost serij, namestitve pečatov itd.), potrdi deklaracije za tovorke, predložene v certificiranje, ki izpolnjujejo tržna merila, skrbi za sledljivost

tovorkov, predloženih v certificiranje, in skrbi za kakovost (vlaga, listi in stebela, odpadki, semena za nepripravljen in pripravljen hmelj) ter izdaja certifikate, ki jih spremljajo potrdila (dobavnica, račun). Analizo kakovosti opravi pooblaščen organ (certifikacijski center ali neodvisni laboratorij).

NEMČIJA

Za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov skrbi Hofenring, državni zavod, z javnim pooblastilom – pooblaščen organizacija za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, ki skrbi za pospeševanje tržne in kakovostne pridelave hmelja svojih članov, za centralni zajem podatkov, izdajanje certifikatov, arhiviranje tehničnih listov pridelovalcev hmelja in potrdil o poreklu hmelja.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Vzpostavlja se sistem spremljanja stanja kmetijskih tal in priprave poročila o stanju, ki se o izvajalo kot javno pooblastilo. Predvideva se vzpostavitev novih evidenc, ki bodo v veliki meri povzemale podatke iz že obstoječih evidenc ali pa se bodo evidence vodile v okviru javnih služb oziroma po javnem pooblastilu.

Dopolnitev v 61. členu je namenjena prepovedi obcestne prodaje sadja in zelenjave na stojnicah, predvsem ker na teh mestih niso izpolnjeni higiensko-tehnični pogoji za prodajo živil. Večinoma jo izvajajo podjetja, ki so ustanovljena za zelo kratek čas in pri katerih institucije, kot so Finančna uprava RS in Tržni inšpektorat RS ugotavljajo številne nepravilnosti. Hkrati pa je dovoljena prodaja kmetu na mestu pridelave, vsem ostalim pa na stojnicah na registriranih tržnicah, iz registriranih premičnih prodajnih objektov, s prodajo od vrat do vrat ter s prodajo na stojnicah na sejnih, prireditvah in na stojnicah v zaprtih javnih prostorih.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Pridelovalci zelenjave in zelišč bodo morali letno poročati o pridelovalni površini posamezne vrste zelenjave in zelišč.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer

za:

Sprejetje zakona bo imelo pozitivne posledice za okolje, saj ureja spremljanje emisij in ponorov toplogrednih plinov na področju kmetijstva in gozdarstva, spremljanje stanja rodovitnosti kmetijskih tal in gnojenje ter zbirko rastlinske genske banke.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Dopolnitev evidenc za sheme kakovosti in vzpostavitev evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč bo imela pozitivne posledice za kmetijski sektor, saj bo omogočala učinkovitejše izvajanje ukrepov kmetijske politike (npr. izvajanje promocije za lokalno pridelano hrano in finančne podpore pridelovalcem in živilskopredelovalni industriji) in z boljšo sledljivostjo pridelkov zagotavljala večje zaupanje potrošnikov in povpraševanje po lokalnih pridelkih in proizvodih.

Na novo je definirana znatna tržna moč podjetij, razširi se nabor nedovoljenih praks v verigi preskrbe hrano.

Opredelijo se plačilni roki za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode do največ 30 dni od dneva dostave. Spreminja se tudi definicija hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov, to so tisti, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni

za prodajo v 30 dneh po spravi pridelka, proizvodnji ali predelavi. Plačilni roki za druge kmetijske in živilske proizvode se skrajšujejo na največ 60 dni od dneva dostave.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam (seminarji, delavnice) in širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

Ciljne skupine bodo o sprejetju zakona obveščene neposredno prek njihovih predstavnikov, javnost pa prek spletne strani ministrstva in z obvestili medijem.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7 PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Naslednje vsebine, ki jih obravnava trenutna novela zakona, so bile od 26. aprila 2019 objavljene na spletni strani E-demokracija.

- spremljanje bilance organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov);
- spremljanje stanja kakovosti kmetijskih tal in gnojenja;
- poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- ukrepi inšpekcije;
- uskladitev ekološke pridelave in predelave s predpisi Unije;
- ureditev organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov;
- poenostavitev priprave programa javnih služb;
- ureditev evidenc s področja kmetijstva (natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in določitev nekaterih novih zbirk podatkov).

Mnenja, predloge in pripombe so podali:

- Trgovinska zbornica Slovenije,
- Čebelarstva zveza Slovenije,
- Inštitut za trajnostni razvoj/Plan B za Slovenijo,
- Zadružna zveza Slovenije,
- Sindikat kmetov Slovenije,
- Zveza društev ekoloških kmetov Slovenije,
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije,
- dr. Borut Vrščaj, Kmetijski inštitut Slovenije,
- ga. Danica Hren.

Prejete pripombe so bile v večini upoštevane v okviru obsega novele. Glede nekaterih določb so bila podana dodatna pojasnila na dveh usklajevalnih sestankih z deležniki. Predlog zakona je obravnaval tudi Svet za kmetijstvo in podeželje RS.

Dne 7. februarja 2020 so bile v javno obravnavo poslano naslednje vsebine:

- spreminjanje definicije kmeta;
- spreminjanje definicije kmetijskega gospodarstva;
- urejanje področja ekološkega kmetovanja;

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Javna razprava je potekala od 7. februarja 2020 do vključno 7. marca 2020. Na objavo so se odzvali:

Institucije:

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
- Zadružna zveza Slovenije
- Trgovinska zbornica Slovenije
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Nevladne organizacije:

- Čebelarska zveza Slovenije
- Zveza slovenske podeželske mladine
- Zveza društev ekoloških kmetov Slovenije

Fizične osebe (1)

Zaposleni v državni upravi (3)

Zakon smo ponovno poslali v javno obravnavo 10. julija 2020, in sicer zaradi večjega obsega sprememb. Javna obravnavna je trajala do 10. avgusta 2020. Prejeli smo pripombe:

- Kmetijsko gozdarske zbornice,
- Zadružne zveze Slovenije,
- Trgovinske zbornice Slovenije,
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Čebelarske zveze Slovenije,
- Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije,
- Sindikata kmetov Slovenije,
- Skupnosti pridelovalcev kmetijskih pridelkov slovenske Istre,
- Kmetijskega inštituta Slovenije,
- Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
- fizičnih oseb.

Zadnje medresorsko usklajevanje in javna obravnavna sta potekala med 23. novembrom 2020 in 21. decembrom 2020. Prejeli smo pripombe:

- Kmetijsko gozdarske zbornice,
- Zadružne zveze Slovenije,
- Čebelarske zveze Slovenije,
- Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
- Slovenskega zavarovalnega združenja,
- Zveza društev ekoloških kmetov Slovenije,
- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Zveze slovenske podeželske mladine,
- Trgovinske zbornice Slovenije,
- Gospodarske zbornice Slovenije.

Prejete pripombe so bile v večini upoštevane v okviru obsega novele. Glede nekaterih določb so bila podana dodatna pojasnila na dveh usklajevalnih sestankih z deležniki. Predlog zakona je obravnaval tudi Svet za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije.

8 PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi ni sodeloval zunanji strokovnjak.

9 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Jože Podgoršek, minister,
- mag. Aleš Irgolič, državni sekretar,
- Maša Žagar, po pooblastilu generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,
- Ana Le Marechal Kolar, v. d. generalne direktorice Direktorata za hrano in ribištvo,
- mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
- Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18) se v 1. členu v drugem odstavku 15. točka spremeni tako, da se glasi:

»15. Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/2146 z dne 24. septembra 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi pravili pridelave za izjemne primere v ekološki pridelavi (UL L št. 428 z dne 18. 12. 2020, str. 5);«.

29. točka se spremeni tako, da se glasi:

»29. Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/20 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o določitvi nekaterih prehodnih določb za podporo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022 ter Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede sredstev in razdelitve take podpore v letih 2021 in 2022 (UL L št. 437 z dne 28. 12. 2020, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU);«.

Za 32. točko se dodata novi 33. in 34. točka, ki se glasita:

»33. Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 641/2014 z dne 16. junija 2014 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike (UL L št. 181 z dne 20. 6. 2014, str. 74), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/557 z dne 9. aprila 2018 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 641/2014 glede obvestila o povečanju zgornje meje za shemo enotnega plačila na površino iz člena 36(4) Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 93 z dne 11. 4. 2018, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 641/2014/EU);

34. Delegirana uredba (EU) št. 639/2014 z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi pravil za neposredna plačila kmetom v podpornih shemah v okviru skupne kmetijske politike ter o spremembi Priloge X k navedeni uredbi (UL L št. 181 z dne 20. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2018/1784 z dne 9. julija 2018 o spremembi Delegirane uredbe (EU) št. 639/2014 glede nekaterih določb o praksah zelene komponente, vzpostavljenih z Uredbo (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 293 z dne 20. 11. 2018, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 639/2014/EU);«

Dosedanje 33. do 35. točka postanejo 35. do 37. točka.

Na koncu nove 37. točke se pika nadomesti s podpičjem in se dodajo nove 38., 39. in 40. točka, ki se glasijo:

»38. Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/268 z dne 28. oktobra 2020 o spremembi Priloge IV k Uredbi (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta glede referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, ki jih morajo države članice upoštevati v obdobju 2021–2025 (UL L št. 60 z dne 22. 2. 2021, str. 21);

39. Uredbe Komisije (ES) št. 1850/2006 z dne 14. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov (UL L št. 355 z dne 15. 12. 2016, str. 72), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 519/2013 z dne 21. februarja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, ribištva, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, socialne politike in zaposlovanja, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov ter zunanje, varnostne in obrambne politike zaradi pristopa Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 74);

40. Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003 (UL L št. 170 z dne 25. 6. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu Uredba 2019/1009/EU).«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ta zakon vsebinsko prenaša:

1. določbe 17. člena Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1) zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1827 z dne 30. oktobra 2019 o spremembi Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede mejnih vrednosti za koncesije (UL L št. 279 z dne 31. 10. 2019, str. 23) glede pogojev, pod katerimi se direktiva ne uporablja;

2. Direktivo (EU) 2019/633/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi (UL L št. 111 z dne 25. 4. 2019, str. 59; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/633/EU).«.

2. člen

V 2. členu se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- stabilna pridelava kakovostne, konkurenčne in varne hrane ter zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe;«

3. člen

V 3. členu se za 7. točko dodajo nove 8. do 11. točka, ki se glasijo:

»8. kmetijski in živilski proizvodi v skladu z Direktivo 2019/633/EU so proizvodi, naštetih v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), in proizvodi, ki niso naštetih v navedeni prilogi, vendar so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov, naštetih v navedeni prilogi;

9. kupec je v skladu z Direktivo 2019/633/EU vsaka fizična ali pravna oseba, ne glede na kraj njene ustanovitve, ali vsak javni organ v Uniji, ki kupuje kmetijske in živilske proizvode; izraz kupec lahko vključuje skupino takšnih fizičnih in pravnih oseb;

10. javni organ v skladu z Direktivo 2019/633/EU pomeni nacionalne, regionalne ali lokalne organe, osebe javnega prava ali združenja enega ali več takšnih organov oziroma ene ali več takšnih oseb javnega prava;

11. dobavitelj v skladu z Direktivo 2019/633/EU pomeni vsakega kmetijskega proizvajalca ali vsako fizično ali pravno osebo, ki prodaja kmetijske in živilske proizvode, ne glede na njegov oziroma njen kraj ustanovitve; izraz dobavitelj lahko vključuje skupino takšnih kmetijskih proizvajalcev ali skupino takšnih fizičnih in pravnih oseb, kot so organizacije proizvajalcev, organizacije dobaviteljev in združenja takšnih organizacij.«.

4. člen

V 13. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Za namen poročila iz prejšnjega odstavka Kmetijski inštitut Slovenije kot javno pooblastilo za ministrstvo izvede analize, zlasti: kmetijske proizvodnje, cen v kmetijstvu, ekonomskih rezultatov kmetijstva, zunanje trgovine s kmetijskimi pridelki, stanja v živilskopredelovalni industriji.

(3) Medsebojna razmerja med Kmetijskim inštitutom Slovenije in ministrstvom se uredijo s pogodbo.«.

5. člen

V 17. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Upravičenec za ukrepe kmetijske politike je:

- nosilec oziroma
- fizična, pravna oseba in združenje pravnih oziroma fizičnih oseb na ozemlju Republike Slovenije, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na četrti odstavek tega člena se plačilne pravice prenesejo v skladu s prvim odstavkom 34. člena Uredbe 1307/2013/EU, prvim odstavkom 25. člena Uredbe 639/2014/EU in 8. členom Uredbe 641/2014/EU ter v skladu s predpisom, ki ureja sheme neposrednih plačil.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

6. člen

V 23. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Upravičenci do sredstev pomoči so nosilci kmetijskih gospodarstev in čebelarji, katerih kmetijska gospodarstva so nekrivdno zašla v težak finančni položaj.«.

7. člen

28.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»28.a člen

(emisije in odvzemi toplogrednih plinov v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo je pristojno za spremljanje:

1. vsebnosti organske snovi v tleh;
2. odmrle nadzemne biomase;
3. lesne biomase;
4. fizikalno-kemijskih lastnosti tal v kmetijskih rabah, ki se nanašajo na:
  - suho snov,
  - vsebnost vode,
  - pH,
  - skupni dušik,
  - organski ogljik,
  - teksturo tal (delež peska, melja, glin) in
  - navidezno specifično težo ter
5. način rabe kmetijskih zemljišč, ki so kmetijska zemljišča v skladu s predpisom, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, (v nadaljnjem besedilu: kmetijska zemljišča) za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje.

(2) Ministrstvo je pristojno tudi za:

- zbiranje in analiziranje podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena,
- pripravo poročil, informacij in drugih aktivnosti za izvajanje predpisov Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijske pridelave.

(3) Način in pogostost vzorčenja, kriterije za vzorčenje tal, nadzemne in lesne biomase na kmetijskih zemljiščih, parametre in metode laboratorijskih analiz, zagotavljanje kakovosti vzorčenja in način vodenja rezultatov analiz v zbirki podatkov iz 161.a člena tega zakona predpiše minister.

(4) Naloge iz prvega in drugega odstavka tega člena se izvajajo kot javno pooblastilo.

(5) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima zaposlene strokovnjake z znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena,
- je ustrezno tehnično opremljena,
- ima laboratorij, akreditiran v skladu z evropskimi in mednarodnimi priznanimi standardi, za izvajanje analiz iz drugega odstavka tega člena,
- ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra in
- ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(6) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje na področju emisij in odvzemov toplogrednih plinov ter poznavanje zahtev za potrebe poročanja v skladu s predpisi Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijske pridelave. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(7) Javno pooblastilo iz drugega odstavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(8) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila in način oblikovanja cene storitev iz tega člena, predpiše minister.

(9) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(10) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.«.

8. člen

Za 28.a členom se doda novi 7. oddelek »Spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenje« in novi a28.b, b28.b, c28.b, č28.b in d28.b člen, ki se glasijo:

»a28.b člen (spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Spremljanje stanja kmetijskih tal obsega spremljanje osnovnih pedoloških parametrov, ki opredeljujejo glavne kemijske in fizikalne lastnosti horizonta ali sloja tal, in so:

1. suha snov,
2. kislost (pH),
3. delež organske snovi,
4. skupni dušik,
5. rastlinam dostopna fosfor in kalij,
6. zrnavost tal (tekstura),
7. kationska izmenjalna kapaciteta ter
8. prostorninska gostota tal.

(2) Zaradi ugotavljanja degradacije kmetijskih tal spremljanje stanja kmetijskih tal poleg osnovnih pedoloških parametrov iz prejšnjega odstavka obsega tudi spremljanje:

1. biotskih lastnosti tal,
2. erozije tal,
3. zbitosti tal,
4. zakisanja tal in
5. vsebnosti težkih kovin in drugih onesnaževal.

(3) Spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega in drugega odstavka tega člena se izvaja kot javno pooblastilo.

(4) Minister za spremljanje stanja tal iz prvega in drugega odstavka tega člena predpiše obseg in način vzorčenja kmetijskih tal, parametre za spremljanje stanja kmetijskih tal, metodologijo vzorčenja tal in analiziranja vzorcev tal, način zagotavljanja kakovosti in vsebino poročila o stanju kmetijskih tal.

(5) Poleg navedenega v prvem in drugem odstavku tega člena, se kot podatki o spremljanju stanja kmetijskih tal štejejo tudi podatki iz prvega odstavka 28.a člena tega zakona in podatki o kakovosti tal, pridobljeni v skladu s predpisom, ki ureja spremljanje kakovosti tal.

(6) Za dostop do zemljišča, kjer se izvaja spremljanje stanja kmetijskih tal iz tega člena, se mora predhodno pridobiti soglasje lastnika oziroma uporabnika kmetijskega zemljišča.

b28.b člen

(nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Javno pooblastilo iz tretjega odstavka prejšnjega člena izvaja nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal.

(2) Nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. registrirana je za opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja;
2. razpolaga z ustrežno opremo za spremljanje stanja kmetijskih tal;
3. usposobljena je za izvajanje spremljanja kmetijskih tal in ima akreditacijsko listino za laboratorij za analizo tal, ki jo izda Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij;
4. sodeluje v mednarodni primerjalni laboratorijski shemi za zagotavljanje kakovosti in primerljivost laboratorijev;
5. ima zaposlene strokovnjake z znanji s področja pedologije in izkušnjami, ki se nanašajo na pedološki opis značilnosti tal, vzorčenje in oceno kakovosti kmetijskih tal;
6. ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije in izbrisa iz registra ter ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(3) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal, predpiše minister.

(4) Naloge nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal so zlasti:

1. vzorčenje, pedološki opis značilnosti tal na kmetijskem zemljišču in ocena kakovosti kmetijskih tal;
2. izvajanje laboratorijskih analiz vzorcev tal;
3. interpretacija analiz in priprava podatkov o stanju kmetijskih tal za vnos v zbirko podatkov iz 161.a člena tega zakona;
4. organizacija oziroma izvajanje primerjalnih laboratorijskih testov za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev nosilcev javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal;
5. izvajanje usposabljanja vzorčenja tal in pedološkega opisovanja tal na kmetijskih zemljiščih in
6. priprava poročil o opravljenih aktivnostih na področju spremljanja stanja kmetijskih tal.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal na javnem razpisu so izkazana znanja in delovne izkušnje s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, laboratorijskih analiz kmetijskih tal ter vzorčenja kmetijskih tal. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(8) Javno pooblastilo preneha veljati sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

c28.b člen

(nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal)

(1) Ne glede na prvi odstavek b28.b člena tega zakona lahko spremljanje stanja kmetijskih tal izvajajo tudi druge institucije, ki jim minister podeli javno pooblastilo za spremljanje stanja kmetijskih tal.

(2) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. registriran/-a je za opravljanje tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja ali analiziranja;
2. razpolaga z ustrezno opremo za spremljanje stanja kmetijskih tal;
3. usposobljen/-a je za izvajanje spremljanja kmetijskih tal;
4. ima vzpostavljen sistem notranje kontrole kakovosti v skladu z načeli standardov za izvajanje laboratorijskega dela;
5. ima ustrezne strokovne izkušnje glede spremljanja kmetijskih tal;
6. udeležuje se primerjalnih laboratorijskih testov za zagotavljanje kakovosti in primerljivosti laboratorijev, ki jih organizira nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal;
7. ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije in izbrisa iz registra ter
8. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(3) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila, predpiše minister.

(4) Naloge nosilca javnega pooblastila iz tega člena so:

1. vzorčenje tal in pedološki opis značilnosti tal na kmetijskem zemljišču,
2. izvajanje laboratorijskih analiz vzorcev tal;
3. priprava poročil o rezultatih vzorčenja, pedološkem opisu in analizah tal ter
4. priprava podatkov o vzorčenju, pedološkem opisu in analizah tal za vnos v zbirko podatkov iz 161.a člena tega zakona.

(5) Za pridobitev javnega pooblastila iz prvega odstavka tega člena mora vlagatelj na ministrstvo vložiti vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka tega člena. Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo. Seznam nosilcev javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal vodi ministrstvo in je javno dostopen.

(6) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(7) Javno pooblastilo preneha veljati sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

č28.b člen
(gnojenje kmetijskih zemljišč)

(1) Gnojenje je agrotehnični ukrep, ki zagotavlja trajnostno rabo in rodovitnost kmetijskih tal, zagotavlja primerno vsebnost hranil v tleh in vzdrževanje ali izboljšanje fizikalno-kemijskih in biotskih lastnosti tal.

(2) Za gnojenje na kmetijskih zemljiščih se lahko uporabljajo:

1. sredstva za gnojenje, v skladu s predpisi Unije, ki urejajo sredstva za gnojenje;
2. gnojila in sredstva za gnojenje v skladu z nacionalnimi predpisi, ki urejajo gnojila in sredstva za gnojenje, ter
3. ostanki kmetijske pridelave in predelave.

(3) Načine gnojenja iz prvega odstavka tega člena, ki se izvaja na podlagi analize tal in gnojilnega načrta predpiše vlada. Pri tem se upoštevajo določbe predpisov s področja varstva okolja in drugih predpisov, ki urejajo kmetijsko rabo tal.

(4) Analizo tal iz prejšnjega odstavka lahko opravi le nosilec javnega pooblastila iz c28.b člena ali nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz b28.b člena tega zakona.

(5) Vzorčenje tal za analizo tal in analiza tal se izvedeta v skladu s predpisom iz četrtega odstavka a28.b člena tega zakona.

(6) Podatke vzorčenja tal in analiz tal nosilci javnega pooblastila iz c28.b člena in nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal iz b28.b člena tega zakona vodijo v zbirki podatkov iz 161.a člena tega zakona.

(7) Vlada predpiše vrste ostankov kmetijske pridelave in predelave iz 3. točke drugega odstavka tega člena ter podrobnejše pogoje za njihovo skladiščenje, ravnanje in uporabo.

(8) Vlada predpiše:

1. podrobnejše pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo sredstev za gnojenje iz 1. in 2. točke drugega odstavka tega člena;
2. podrobnejše pogoje za zavezance za izdelavo analiz tal in gnojilnih načrtov iz tretjega odstavka tega člena;
3. parametre za analizo tal in pogostnost izvajanja analiz tal;
4. vsebino in način izdelave gnojilnega načrta ter
5. pogoje za izdelovalce gnojilnih načrtov.

d28.b člen
(sredstva za gnojenje)

Vlada predpiše pristojne organe, nadzor in sankcije za izvajanje Uredbe 2019/1009/EU.«.

9. člen

V 29. členu se črta besedilo »in identifikacijske številke kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: KMG-MID)«.

10. člen

V 30. členu se v prvem odstavku besedilo »z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim digitalnim potrdilom« nadomesti z besedilom »s kvalificiranim elektronskim podpisom«.

11. člen

V 30.a členu se v prvem odstavku besedilo »z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom« nadomesti z besedilom »s kvalificiranim elektronskim podpisom«.

12. člen

Za 35. členom se doda novi 35.a člen, ki se glasi:

»35.a člen
(pridobivanje podatkov o poravnanih obveznih dajatvah in drugih denarnih nedavčnih obveznostih)

(1) Kadar mora upravičenec v skladu s predpisi iz 10. člena tega zakona za pridobitev sredstev iz ukrepov kmetijske politike izpolnjevati pogoj poravnanih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih izterjuje davčni organ v skladu s predpisi države, pri čemer vrednosti teh neplačanih zapadlih obveznosti ne sme znašati 50 eurov ali več, davčni organ agenciji, na njeno zahtevo, v postopku odločanja, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, posreduje podatek o tem, ali ima upravičenec navedene obveznosti poravnane. Šteje se, da vlagatelj ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja v obdobju zadnjih petih let.

(2) Vloga za uveljavljanje sredstev iz ukrepa kmetijske politike vsebuje obvestilo vlagatelju, da agencija v postopku obravnave vloge po uradni dolžnosti pridobi podatek o izpolnjevanju pogoja iz prejšnjega odstavka.

(3) Če pogoj iz prvega odstavka tega člena ni izpolnjen, agencija vlagatelja pred odločitvijo pozove, da poravna zapadle neporavnane obveznosti iz prvega odstavka tega člena v osmih dneh od vročitve poziva in za to predloži dokaze. Če vlagatelj obveznosti iz prvega odstavka tega člena tudi v roku iz prejšnjega stavka ne izpolni oziroma za to ne predloži dokaza, agencija vlogo za pridobitev sredstev zavrne.«.

13. člen

Za 58.a členom se doda 58.b člen, ki se glasi:

»58.b člen
(javno naročanje živil)

(1) Naročniki po predpisih o javnem naročanju so pri realizaciji javnih naročil, ki se nanašajo na živila, dolžni upoštevati delež ekoloških živil in živil iz shem kakovosti, katerega višina izhaja iz predpisa, ki ureja zeleno javno naročanje.

(2) Naročniki iz prejšnjega odstavka v roku treh mesecev po plačilu zadnjega računa, ki se nanaša na javno naročilo iz prejšnjega odstavka, pripravijo poročilo, iz katerega so za vsako leto realizacije javnega naročila razvidne količine vseh prejetih živil ter količine prejetih ekoloških živil in živil iz shem kakovosti, vse izraženo v kilogramih.«.

14. člen

Četrti odstavek 61. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Fizične in pravne osebe lahko prodajajo kmetijske pridelke oziroma živila končnemu potrošniku le na mestu pridelave oziroma predelave, v registriranih oziroma odobrenih obratih iz prvega odstavka tega člena, na stojnicah ali registriranih premičnih objektih na registriranih tržnicah, s prodajo od vrat do vrat, s prodajo na daljavo, s prodajo na registriranih premičnih objektih ali stojnicah na sejnih, prireditvah ter na stojnicah v zaprtih javnih prostorih.«.

15. člen

V 61.a členu se za tretjim odstavkom doda novi četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Nosilec, člani kmetije, zaposleni na kmetiji in osebe, ki opravljajo delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja, smejo v okviru kmetijske dejavnosti prodajati kmetijske pridelke neposredno potrošniku le, če so pridelani na tej kmetiji.«.

16. člen

Za 61.a členom se doda novi naslov poglavja, ki se glasi:

»V.a VERIGA PRESKRBE S KMETIJSKIMI IN ŽIVILSKIMI PROIZVODI«.

17. člen

61.b člen se spremeni tako, da se glasi:

»61.b člen
(plačilni roki)

(1) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12 in 61/20-ZDLGPE) plačilni rok za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode, ne sme biti daljši od 30 dni od dneva dostave. V primeru redne dostave hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 30 dni po zadnji dostavi. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode začnejo teči na dan dostave, v primeru redne dostave pa od konca dogovorjenega roka v katerem je bila opravljena dostava.

(2) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12 in 61/20-ZDLGPE) plačilni rok za druge kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 60 dni od dneva dostave. V primeru redne dostave drugih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 60 dni po zadnji dostavi. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za druge kmetijske in živilske proizvode začnejo teči na dan dostave, v primeru redne dostave pa od konca dogovorjenega roka v katerem je bila opravljena dostava.

(3) Hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi iz prvega odstavka tega člena so proizvodi, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni za prodajo v 30 dneh po spravi pridelka, proizvodnji ali predelavi. Za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode se štejejo zlasti:

1. sveže sadje in zelenjava iz Priloge I Uredbe 1308/2013/EU;
2. krompir;
3. mleko in mlečni izdelki, ki niso sterilizirani;
4. predpakirano in nepredpakirano sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, drobovina in notranji organi;
5. nepredpakirani presni in pasteurizirani mesni izdelki;
6. sveže ribe, raki in mehkužci;
7. jajca v lupini;
8. sveže gobe in zelišča;
9. predpakirani in nepredpakirani kruh in pekovsko pecivo;
10. nepredpakirani fini pekovski izdelki.

(4) Drugačen dogovor o dolžini plačilnega roka iz tega člena je ničen.«.

18. člen

61.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»61.c člen
(izjeme pri plačilnih rokih)

(1) Določbe prejšnjega člena se ne uporabljajo za plačila:

1. kupca dobavitelju, kadar se taka plačila izvedejo v okviru šolske sheme na podlagi 23. člena Uredbe št. 1308/2013/EU,
2. oseb javnega prava, ki zagotavljajo zdravstveno varstvo, v skladu s točko (b) četrtega odstavka 4. člena Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L št. 48 z dne 23. 2. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/7/EU),
3. po pogodbah o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina ter njihovimi neposrednimi kupci, pod pogojem:
  - da so posebni plačilni pogoji za prodajne posle vključeni v standardne pogodbe, za katere so države članice na podlagi 164. člena Uredbe 1308/2013/EU pred 1. januarjem 2019 določile, da so zavezujoče, in če države članice to razširitev standardnih pogodb s tem datumom obnovijo brez večjih sprememb plačilnih pogojev v škodo dobaviteljev grozdja ali grozdnega mošta, in
  - da so pogodbe o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina in njihovimi neposrednimi kupci večletne ali postanejo večletne v skladu z Uredbo 1308/2013/EU.

(2) Določbe prvega in drugega odstavka prejšnjega člena se ne uporabljajo za:

1. posledice zamud pri plačilih in pravna sredstva iz Direktive 2011/7/EU in zakona, ki urejajo preprečevanje zamud pri plačilih,
2. primere, ko se kupec in dobavitelj, dogovorita o klavzuli o porazdelitvi vrednosti v skladu z 172.a členom Uredbe 1308/2013/EU.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek prejšnjega člena je plačilni rok za grozdje ali grozdni mošt za proizvodnjo vina, 30 dni od datuma dostave oziroma 30 dni od datuma določitve zneska za plačilo, pri čemer se upošteva poznejši datum.«.

19. člen

Za 61.c členom se naslov poglavja »V.a VERIGA PRESKRBE S HRANO« črta.

20. člen

V 61.d členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Varuh za vsake tri mesece v tekočem letu do petega dne v naslednjem mesecu poroča ministru in ministru, pristojnemu za trgovino, o svojih aktivnostih in stanju glede nepoštenih praks v verigi preskrbe s hrano. Varuh letno poroča vladi o primerih dobrih in slabih poslovnih praks v verigi preskrbe s hrano ter vladi predlaga sprejetje tistih ukrepov, ki pozitivno vplivajo na verigo preskrbe s hrano, pri čemer upošteva varstvo osebnih podatkov in varovanje poslovnih skrivnosti.«.

21. člen

V 61.e členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Minister za varuha predlaga osebo, ki uživa strokovni in moralni ugled ter podporo deležnikov v verigi preskrbe s hrano. Predlagani kandidat za varuha ne sme imeti funkcije v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata ter ne sme biti član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, niti ne sme biti kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane. Glede nasprotja interesov ter daril se za varuha, tudi če ni javni uslužbenec, uporabljajo določbe predpisov, ki se uporabljajo za javne uslužbence. Za varuha je lahko imenovan kandidat:

1. ki je državljan Republike Slovenije;
2. ki obvlada uradni jezik;
3. ki ni pravnomočno obsojen na kazen zapora več kot enega leta;
4. ki ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju pridelave, predelave, distribucije ali prodaje kmetijskih ali živilskih proizvodov.«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Vlada lahko na predlog ministra in v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino, predčasno razreši varuha, če:

1. to sam zahteva;
2. trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svojega dela;
3. huje krši svoje obveznosti;
4. je bil v času trajanja mandata pravnomočno obsojen na kazen zapora več kot enega leta;
5. nastopi funkcijo v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata, če postane član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo distribucijo ali prodajo hrane, ali če postane kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane.«.

22. člen

61.f člen se spremeni tako, da se glasi:

»61.f člen
(nedovoljena ravnanja)

(1) Nedovoljena ravnanja so tista ravnanja, s katerimi pogodbeni stranka, ki je podjetje v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: podjetje), s svojo znatno tržno močjo, ki je razvidna iz letnega prometa v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: letni promet), še zlasti v razmerju do druge pogodbene stranke, v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji izkorišča drugo pogodbeno stranko.

(2) Šteje se, da ima kupec znatno tržno moč, če letni promet, ki je ustvarjen v preteklem letu, s strani:

1. dobavitelja ne presega 2.000.000 eurov, s strani kupca pa presega 2.000.000 eurov;
2. dobavitelja presega 2.000.000 eurov, vendar ne presega 10.000.000 eurov, in s strani kupca presega 10.000.000 eurov;
3. dobavitelja presega 10.000.000 eurov, vendar ne presega 50.000.000 eurov, in s strani kupca presega 50.000.000 eurov;
4. dobavitelja presega 50.000.000 eurov, vendar ne presega 150.000.000 eurov, in s strani kupca presega 150.000.000 eurov;
5. dobavitelja presega 150.000.000 eurov, vendar ne presega 350.000.000 eurov, in s strani kupca presega 350.000.000 eurov.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se določbe tega člena uporabljajo tudi za prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov s strani dobaviteljev, katerih letni promet ne presega 350.000.000 eurov, vsem kupcem, ki so javni organi.

(4) Nedovoljena ravnanja so zlasti:

1. povračilo za storitve, ki niso bile opravljene, ali za storitve, ki so bile opravljene, vendar niso bile pisno in jasno vnaprej dogovorjene med strankama;
2. povračilo za uvrstitvev, ohranitev ali širjenje asortimaja oziroma izdelkov;
3. povračilo za skladiščenje ali razstavljanje ali postavitvev izdelkov na police na prodajnih mestih; ali za omogočanje dostopnosti takih proizvodov na trgu; ali za stroške osebja za opremljanje prostorov, uporabljenih za prodajo proizvodov dobavitelja, razen če se dobavitelj in kupec jasno in nedvoumno vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, ki bodo izvedeni in katerih realizacijo je mogoče dokazati;
4. zaračunavanje stroškov popustov promocije, oglaševanja in trženja kmetijskih in živilskih proizvodov, razen če se dobavitelj in kupec pisno, jasno, nedvoumno in vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, ki bodo izvedeni in katerih realizacijo je mogoče dokazati;
5. povračilo stroškov za sklenitev pogodbe;
6. prispevek za širitev prodajne mreže trgovine, izboljšanje ali preureditve obstoječih prodajnih mest, širitev skladiščnih kapacitet, širitev distribucijskega omrežja in podobnih aktivnosti;
7. vračilo neprodanih kmetijskih in živilskih proizvodov dobavitelju, navedenih v drugem odstavku 61.b člena tega zakona, ki niso hitro pokvarljivi in katerih rok uporabe je še najmanj ena tretjina od dostave do zapadlosti, ne da bi kupec plačal za te neprodane proizvode ali ne da bi plačal za odstranitev teh proizvodov ali oboje, razen če je bilo vračilo jasno in nedvoumno vnaprej dogovorjeno v sporazumu o dobavi ali v poznejšem sporazumu med dobaviteljem in kupcem;
8. plačilo blaga, ki ni bilo prodano v času trajanja akcije, po nabavnih akcijskih cenah;
9. redno ali nesorazmerno zaračunavanje popusta za plačilo računov pred rokom zapadlosti;

10. zaračunavanje nadomestila za zmanjšanje prometa, prodaje ali marže zaradi zmanjšane prodaje določenega blaga;
11. nespoštovanje plačilnih rokov iz tega zakona;
12. neprevzemanje dogovorjenih količin izdelkov skladno z dogovorjeno dinamiko odkupa, če ta odstopa od dogovora za več kot 25 odstotkov;
13. pogojevanje sklenitve pogodbe oziroma poslovnega sodelovanja s protidobavo po nekonkurenčnih pogojih;
14. zahteva po ekskluzivnosti prodaje posameznega blaga razen za blago, ki je proizvedeno za prodajo po trgovinski blagovni znamki ali na zahtevo stranke in po strankinih specifikacijah;
15. pogojevanje sklenitve ali podaljšanja pogodbe ali prevzema izdelkov z zahtevo po proizvodnji in dobavi izdelkov za trgovinsko blagovno znamko, ki se štejejo za zamenljive z blagovnimi znamkami proizvajalca;
16. zahteva kupca, da dobavitelj ne prodaja izdelkov tretjim strankam po nižjih cenah od tistih, ki jih plača sam;
17. odpoved naročila hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov v tako kratkem roku, da za dobavitelja ni mogoče razumno pričakovati, da bo našel nadomestni način za trženje ali uporabo teh proizvodov; odpoved v roku, krajšem od 30 dni, se vedno šteje kot kratek rok;
18. diskriminatorno ali nesorazmerno zaračunavanje nadomestila za razkladanje dobavljenega blaga;
19. zahteva po plačilu za poslabšanje ali izgubo kmetijskih in živilskih proizvodov oziroma za oboje, do katerih pride v prostorih kupca ali po prenosu lastništva na kupca, kadar takšno poslabšanje ali izguba ni posledica malomarnosti ali krivde dobavitelja;
20. prenos poslovnega tveganja na stranko po dobavi za naložene globe ali druge kazni, razen če je globa ali druga naložena kazen zaradi pomanjkljivosti blaga, za katero je odgovoren dobavitelj;
21. določanje nesorazmernih ali nepoštenih pogodbenih kazni;
22. prepoved odstopa terjatev;
23. zavrnitev pisne potrditve pogojev pogodbe o dobavi med kupcem in dobaviteljem, za katere je dobavitelj zaprosil za pisno potrditev ali neizpolnjevanje obveznosti glede pisne oblike pogodbe, sklenitve pogodbe pred dobavo blaga in obveznih sestavin pogodbe iz 61.g člena tega zakona.
24. enostranska sprememba pogojev pogodbe o dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov, ki zadevajo pogostost, način, kraj, roke ali obseg dobave ali dostave kmetijskih in živilskih proizvodov, standarde kakovosti, plačilne pogoje ali cene, ki zadevajo opravljanje storitev;
25. protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti dobavitelja s strani kupca v skladu z zakonom, ki ureja poslovno skrivnost;
26. grožnje kupca s povračilnimi ukrepi (npr. umik proizvodov iz ponudbe, zmanjšanje naročenih količin proizvodov ali prekinitve določenih storitev, ki jih kupec opravlja za dobavitelja, kot so trženje ali promocije proizvodov dobavitelja) oziroma izvedba takšnih ukrepov, če dobavitelj uveljavlja svoje pogodbene ali zakonske pravice, vključno z vložitvijo prijave pri izvršilnih organih ali s sodelovanjem z izvršilnimi organi med postopkom;
27. zahteva kupca po nadomestilu za stroške, nastale pri preučevanju prijave strank v zvezi s prodajo proizvodov dobavitelja, čeprav ne gre za malomarnost ali krivdo dobavitelja.

(5) Na glede na 4. točko prejšnjega odstavka je celotno ali delno kritje stroškov popustov, s strani dobavitelja, za kmetijske in živilske proizvode, ki jih je kupec prodal v okviru promocije, prepovedano, razen če kupec pred promocijo, ki jo je začel, opredeli trajanje promocije in pričakovano količino kmetijskih in živilskih proizvodov, ki naj bi bili naročeni po znižani ceni.

(6) Kadar kupec za primere nedovoljenih ravnanj iz 3. in 4. točke četrtega odstavka tega člena zahteva plačilo, kupec dobavitelju zagotovi pisno oceno plačil na enoto ali skupnih plačil ter pisno oceno stroškov in podlago za to oceno, ki je lahko v obliki cenika aktivnosti storitev ali cenika marketinških oziroma promocijskih aktivnosti.

(7) Nedovoljena ravnanja iz četrtega odstavka tega člena pomenijo prevladujoče obvezne določbe, ki se uporabljajo za vsak primer, ki spada na področje uporabe nedovoljenih ravnanj, ne glede na pravo, ki bi se sicer uporabilo za pogodbo o dobavi med strankama.

(8) Če pogodba vsebuje nedovoljena ravnanja, so takšna določila pogodbe nična.«.

23. člen

V drugem odstavku 61.g člena se za besedilom »odkupni blok« doda vejica in besedilo »razen če dobavitelj od kupca zahteva sklenitev pisne pogodbe«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se ne uporabljajo kadar sporazum o dobavi zadeva proizvode, ki jih član organizacije proizvajalcev, vključno z zadrugo, odda organizaciji proizvajalcev, katere član je dobavitelj, če statut te organizacije proizvajalcev ali pravila in odločitve, ki so v njem določeni ali iz njega izhajajo, vsebujejo določbe s podobnimi učinki, kot jih imajo pogoji sporazuma o dobavi.«.

24. člen

Za 61.h členom se dodajo novi 61.i člen do 61.m člen, ki se glasijo:

»61.i člen
(prijave)

(1) Dobavitelji lahko vložijo prijave nedovoljenih ravnanj v Republiki Sloveniji pri Javni agenciji Republike Slovenije za varstvo konkurence oziroma pri izvršilnemu organu v državi članici, v kateri je ustanovljen dobavitelj ali pri izvršilnemu organu v državi članici, v kateri je ustanovljen kupec, za katerega se sumi, da je izvajal nedovoljena ravnanja. Prijava se vložijo pri izvršilnem organu, ki je pristojen za obravnavo nedovoljenih ravnanj iz 61.f člena tega zakona.

(2) Organizacije proizvajalcev, druge organizacije dobaviteljev in združenja takšnih organizacij lahko vložijo prijavo iz prejšnjega odstavka na zahtevo enega ali več svojih članov ali, na zahtevo enega ali več članov njihovih članic organizacij, kadar ti člani menijo, da so prizadeti zaradi nedovoljenih ravnanj. Druge organizacije, ki predstavljajo dobavitelje lahko na zahtevo dobavitelja in v njegovem interesu vložijo prijavo, in sicer pod pogojem, da so takšne organizacije neodvisne neprofitne pravne osebe.

(3) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejme potrebne ukrepe za ustrezno zaščito identitete prijavitelja, članov ali dobaviteljev iz tega člena ter za ustrezno zaščito vseh drugih informacij, v zvezi s katerimi prijavitelj meni, da bi razkritje takih informacij škodovalo interesom prijavitelja, članov ali dobaviteljev. Prijavitelj opredeli morebitne informacije, v zvezi s katerimi zahteva zaupnost.

(4) Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence po prejemu prijave iz prvega ali drugega odstavka tega člena meni, da ni zadostne podlage za obravnavo prijave, v roku, ki ni daljši od 30 dni po prejemu prijave o tem obvesti prijavitelja.

(5) Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence meni, da obstajajo zadostni razlogi za obravnavo prijave, zoper kupca uvede postopek in o tem obvesti prijavitelja.

(6) Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence ugotovi eno ali več nedovoljenih ravnanj iz 61.f člena tega zakona, od kupca zahteva, da z nedovoljenimi ravnanji preneha.

61.j člen
(alternativno reševanje sporov)

Varuh iz 61.e člena tega zakona lahko ne glede na pravico dobaviteljev do vložitve prijav nedovoljenih ravnanj iz 61.i člena spodbuja prostovoljno uporabo učinkovitih in neodvisnih mehanizmov alternativnega reševanja sporov, kakršna je mediacija, ki jo lahko sprožijo dobavitelji ali kupci z namenom rešitve sporov med dobavitelji in kupci v zvezi z uporabo nedovoljenih ravnanj s strani kupca.

61.k člen
(sodelovanje med izvršilnimi organi)

(1) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sodeluje, na področju odpravljanja nepravilnosti v verigi preskrbe s hrano, z drugim izvršilnimi organi držav članic in z Evropsko komisijo pri postopkih s čezmejno razsežnostjo, s tem namenom se:

- udeležuje sestankov v skladu z Direktivo 2019/633/EU,
- sprejme priporočila iz Direktive 2019/633/EU.

(2) Ministrstvo in Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence skleneta dogovor o financiranju izvajanja aktivnosti Javne agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence iz tega člena, v kateri se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila. Ta dogovor je sestavni del pogodbe o financiranju iz sedmega odstavka 172. člena tega zakona.

61.l člen
(poročanje)

(1) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence vsako leto do 15. marca na svoji spletni strani objavi letno poročilo o svojih dejavnostih – s področja nedovoljenih ravnanj v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi – v katerem med drugim navede število obravnavanih ali zaključenih postopkov, prejetih prijav in število odprtih ali zaključenih postopkov v preteklem letu. Poročilo za vsak zaključen postopek vsebuje kratek opis zadeve, rezultat postopka in po potrebi sprejeto odločitev, pri čemer veljajo zahteve glede zaupnosti iz tretjega odstavka 61.i člena tega zakona.

(2) Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence do 15. marca vsako leto Komisiji pošlje poročilo o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Poročilo vsebuje zlasti vse ustrezne podatke o uporabi in izvrševanju določb tega poglavja v zadevni državi članici v prejšnjem letu.

61.m člen
(področje uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov, pri kateri je dobavitelj oziroma kupec ali pa oba ustanovljen/-a v EU.

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za storitve, ki jih kupec opravlja za dobavitelja (če so izrecno navedene v tem poglavju).

(3) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za sporazume med dobavitelji in potrošniki.«.

25. člen

V 65. členu v četrtem odstavku se za besedilom »pogoje glede zagotavljanja« doda besedilo:
»sledljivosti porekla in«.

26. člen

V 70.a členu se v četrtem odstavku druga alineja spremeni tako, da se glasi:
» - kje je žival rojena, rejena, zaklana, razsekana oziroma predelana.«.

27. člen

V 71. členu se v tretjem odstavku črtata besedilo »ekoloških in« in besedilo »v skladu s predpisi Unije«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Podrobnejše pogoje o označevanju ekoloških kmetijskih pridelkov in živil ter kmetijskih gospodarstev, ter načinu uporabe označbe predpiše vlada v skladu s predpisi Unije.«.

28. člen

V 72. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Podrobnejše pogoje glede ekološke pridelave in predelave, način kontrole glede na vrsto kmetijskega pridelka ali živila ter določbe, ki se nanašajo na nadzor, ki ga izvajajo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona, predpiše vlada v skladu s predpisi Unije.«.

29. člen

V 90. členu se za drugim odstavkom doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanje skladnosti ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil ter vsebino listin o skladnosti predpiše vlada v skladu s predpisi Unije.«.

30. člen

V 92. členu se za drugim odstavkom doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanje skladnosti ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil ter vsebino listin o skladnosti predpiše vlada v skladu s predpisi Unije.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega in drugega odstavka tega člena«.

Dosedanji tretji, četrti in peti odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

31. člen

Za 92. členom se doda nov 92.a člen, ki se glasi:

»92.a člen

(organizacija za kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov)

- (1) Certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov se izvaja v skladu s predpisi Unije, ki urejajo certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov.
- (2) Organizacija za kontrolo in certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija za certificiranje hmelja) je pristojni organ za certificiranje v skladu s predpisi Unije, ki urejajo certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov.
- (3) Organizacija za certificiranje hmelja se določi v skladu s prejšnjim členom.
- (4) Organizacija za certificiranje hmelja poleg certificiranja pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov iz prve in druge alineje prvega odstavka 90. člena tega zakona kot javno pooblastilo opravlja še naslednje naloge:
- odobri in kontrolira centre za certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: center za certificiranje hmelja);
  - imenuje osebe, ki izvajajo certificiranje pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: oseba, ki izvaja certificiranje hmelja);
  - vodi evidenci iz 149. in 150. člena tega zakona.
- (5) Organizacija za certificiranje hmelja odobri centre za certificiranje hmelja iz prve alineje prejšnjega odstavka na podlagi vloge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki izpolnjuje organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje. Odobritev se odvzame, če center za certificiranje hmelja ne izpolnjuje več organizacijskih, tehničnih in kadrovskih pogojev, če ravna v nasprotju s predpisi ali na zahtevo centra za certificiranje hmelja, kar ugotovi organizacija za certificiranje hmelja z odločbo.
- (6) Organizacija za certificiranje hmelja na podlagi vloge centra za certificiranje hmelja z odločbo imenuje osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja, če osebe izpolnjujejo predpisane pogoje glede usposobljenosti. Imenovanje se odvzame, če oseba ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, če ravna v nasprotju s predpisi ali na zahtevo te osebe, kar ugotovi organizacija za certificiranje hmelja z odločbo.
- (7) Če je organizacija za certificiranje hmelja hkrati pridelovalec hmelja, izvede certificiranje njenega pridelka hmelja, vsako leto drug center za certificiranje hmelja, v prisotnosti pristojne inšpekcijske službe.
- (8) Če je center za certificiranje hmelja hkrati pridelovalec hmelja, izvede certificiranje njegovega pridelka hmelja vsako leto drugi center za certificiranje hmelja.
- (9) Oseba, ki izvaja certificiranje hmelja, ne sme opravljati posameznih opravil v postopku certificiranja pridelka hmelja, ki ga je pridelala kmetija, na kateri je vpisan kot nosilec ali član kmetije, ali pa so ga pridelali sorodniki v ravni črti ali sorodniki v stranski črti do vključenega drugega kolena.
- (10) Ceno certificiranja pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov nosijo pridelovalci hmelja, stroške odobritve centrov za certificiranje hmelja pa centri za certificiranje hmelja.
- (11) Minister predpiše organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje za centre za certificiranje hmelja, pogoje glede usposobljenosti za osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja, podrobnejše določbe glede postopkov za odobritev ali odvzem odobritve centrov za certificiranje hmelja in imenovanje oseb, ki izvajajo certificiranje hmelja in način oblikovanja cene certificiranja pridelkov hmelja in hmeljnih proizvodov ter stroškov odobritve centrov za certificiranje hmelja.«

32. člen

Prvi odstavek 102. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kmetijsko opravilo je delovni proces ali vsakršna dejavnost, katere namen je opravljanje kmetijske dejavnosti. Kot kmetijsko opravilo se zlasti štejejo obdelava kmetijskih površin v kmetijske namene, gnojenje, shranjevanje in obdelava organskih gnojil, uporaba fitofarmaceutskih sredstev za kmetijske namene, delo s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, obratovanje in vzdrževanje namakalnih sistemov in njihovih črpalk, reja in oskrba živali, gonjenje, paša živali, postavitve in vzdrževanje pašnih sistemov v primeru nenadzorovane paše živali in podobno.«.

33. člen

Prvi odstavek 108. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Medpanožne organizacije po tem zakonu sestavljajo predstavniki gospodarskih dejavnosti, povezanih s proizvodnjo in vsaj eno od naslednjih faz dobavne verige: predelavo proizvodov iz enega ali več sektorjev ali trgovino z njimi, vključno z njihovo distribucijo za katere je medpanožna organizacija priznana v skladu s predpisi Unije, z namenom usklajevanja koristi potrošnikov in članov organizacij. Medpanožna organizacija mora izkazovati dejansko in uspešno poslovanje, pri čemer se sama ne sme ukvarjati s proizvodnjo, predelavo ali trgovino, razen, če s predpisi Unije ni določeno drugače.«.

34. člen

111. člen se črta.

35. člen

V prvem odstavku 115.b člena se v drugi alineji pika nadomesti z vejico in za njo doda tretja alineja, ki se glasi:

»- za področje javne službe strokovnih nalog v živinoreji, ki jih opravljajo javni zavodi oziroma zbornica z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je.«.

36. člen

118. člen se spremeni tako, da se glasi:

»118. člen
(program javne službe)

(1) Vlada predpiše večletni program posamezne javne službe na področju kmetijstva, s katerim določi prioritete usmeritve in cilje javne službe v večletnem obdobju, če ni drugače določeno z drugim zakonom.

(2) Če s posebnim predpisom ni določeno drugače, se programu dela javne službe, na katerega da soglasje ministrstvo, na letni ravni določi zlasti:

- vrsta in obseg storitev javne službe;

- način izvajanja storitev javne službe, skladno z določbami iz 115.a in 115.b člena tega zakona;
- način spremljanja rezultatov storitev javne službe;
- obseg in način financiranja ali subvencioniranja posameznih storitev javne službe.

(3) Če minister do začetka tekočega leta ne izda soglasja k letnemu programu dela in finančnemu načrtu posrednega uporabnika proračuna, se financiranje javne službe začasno nadaljuje na podlagi finančnega načrta za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu. Za začasno financiranje javne službe se smiselno uporabijo določbe zakona o javnih financah v delu, ki se nanašajo na začasno financiranje države. Minister o začasnem financiranju odloči s sklepom.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se financiranje teh služb po preteku rokov za posredovanje programa dela in finančnega načrta ali v primeru, če program dela in finančni načrt nista pripravljena v skladu s posredovanimi izhodišči ministrstva, nadaljuje v obsegu, ki ga določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.«.

37. člen

V 125. členu se črta šesta alineja.

Dosedanja sedma do deveta alineja postanejo šesta do osma alineja.

V dosedANJI deseti alineji, ki postane deveta alineja se podpičje nadomesti s piko.

Dosedanja enajsta in dvanajsta alineja se črtata.

38. člen

V 127.a členu se za sedmo alinejo dodata nova osma in deveta alineja, ki se glasita:

- »- spremljanje in napovedi medenja v čebelarstvu;
- vodenje katastra čebelje paše;«.

Dosedanja osma alineja postane deseta alineja.

39. člen

V 131. členu se v drugem odstavku za besedo »svet« doda besedilo »Republike Slovenije«.

V petem odstavku se za besedo »zbornica« dodata vejica in besedilo »upravlja pa jo ministrstvo«.

Za petim odstavkom se doda novi šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Evidenca iz prejšnjega odstavka je namenjena evidentiranju mojstrskih kmetij za potrebe izvajanja praktičnega usposabljanja v kmetijstvu in vsebuje zlasti podrobnejše podatke o proizvodni usmeritvi kmetije, za katero je bil izdan mojstrski izpit, in kmetiji, na kateri dela mojster kmet. Podatki o mojstrih kmetih in mojstrskih kmetijah se javno objavijo na spletni strani ministrstva, razen davčne številke in EMŠO.«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se besedilo »v dnevnem časopisju« nadomesti z besedilom »na svoji spletni strani«.

40. člen

V 139. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno, vključno z ID subjekta, razen osebnih podatkov iz 140. člena tega zakona, ki se hranijo 10 let, nato se arhivirajo v skladu z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih.«.

41. člen

V 141. členu se v prvem odstavku v 4. točki za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- najmanj 0,05 ha vinograda ali«.

V drugem odstavku se za besedo »kmetijstva« doda »za obveščanje in informiranje v zvezi z vpisanimi podatki in ukrepi kmetijske politike,«.

42. člen

V 142. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) KMG-MID se ohrani:

- pri kmetiji, če gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane ena izmed oseb, ki izpolnjujejo pogoje za člana kmetije,
- pri kmetiji, če gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane eden od dedičev ali pričakovani dedič,
- pri kmetiji, če je iz pogodbe ali drugega pravnega akta razvidno, da gre za nakup, zakup ali drugi pravni posel, s katerim se pridobi pravica do uporabe vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije s strani fizične osebe, ki postane novi nosilec,
- pri spremembi nosilca iz fizične osebe, ki ni poslovni subjekt, v samostojnega podjetnika posameznika z isto davčno številko in obratno,
- če gre za pravno nasledstvo v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe ali agrarne skupnosti.«.

Za tretjim odstavkom se doda novi četrti odstavek, ki se glasi

»(4) KMG-MID je javni podatek«.

43. člen

143. člen se spremeni tako, da se glasi:

»143. člen
(podatki)

(1) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. KMG-MID;
2. naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, ki opredeljuje lokacijo, kjer je večina objektov, namenjenih kmetijski dejavnosti, oziroma kmetijskih zemljišč, in domače ime kmetije, če ga ima;
3. nosilec in za kmetijo tudi podatki o članih kmetije in zaposlenih s podatki iz 140. člena tega zakona;
4. dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 101. člena tega zakona in istovrstne skupine kmetijskih pridelkov iz 61.a člena tega zakona za dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
5. kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 144. člena tega zakona;

6. planine in skupni pašniki;
7. pridelek oljk in oljčnega olja ter namiznih oljk in zaloge oljčnega olja kmetijskega gospodarstva, ki ima najmanj 0,1 hektara oljčnikov;
8. o standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva iz 145.a člena tega zakona;
9. podatki evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč iz 148.b člena tega zakona;
10. podatki o obratu, nosilcu živilske dejavnosti in o dejavnostih, ki jih izvaja obrat iz registra obratov iz 152.a člena tega zakona;
11. število plačilnih pravic iz 154. člena tega zakona;
12. stalež rejnih živali iz 156. člena tega zakona;
13. razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter izračun točk v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;
14. kontrolni in inšpekcijski pregledi in podatki zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike;
15. omejitve na kmetijskem gospodarstvu ali omejitve pri spreminjanju podatkov v RKG;
16. članstvo nosilca v organizacijah proizvajalcev in skupinah proizvajalcev za skupno trženje in skupinah proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti;
17. vključenost nosilca v ekološko ali integrirano pridelavo in druge sheme kakovosti po tem zakonu;
18. dovoljenja za zasaditev vinske trte v skladu s predpisom, ki ureja sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte;
19. neusklajenost podatkov z določbami tega zakona;
20. dokazila, pogodbe in drugi dokumenti v zvezi s kmetijskim gospodarstvom.

(2) RKG vodijo upravne enote.

(3) Podatke za vpis in spremembe podatkov iz 2., 3., 5., 6., in 20. točke prvega odstavka tega člena mora nosilec sporočiti upravni enoti. Spremembe mora sporočiti v 30 dneh po nastali spremembi. V primeru smrti nosilca morajo podatke sporočiti družinski člani ali osebe, ki imajo zakonito pravico do uporabe zemljišč.

(4) Podatke iz 7. točke prvega odstavka tega člena mora nosilec sporočiti upravni enoti enkrat letno, najpozneje do 15. februarja leta, ki sledi letu obiranja oljk.

(5) Podatke iz 1. in 4. točke prvega odstavka tega člena vpiše upravna enota po uradni dolžnosti. Podatki iz 8. do 19. točke prvega odstavka tega člena se v RKG prevzemajo ali določijo na podlagi prevzetih podatkov tako, da se RKG povezuje z drugimi evidencami z delovnega področja ministrstva ali drugih državnih organov.

(6) RKG se vodi v opisni in grafični obliki.

(7) Zaradi pozicijskega zamika oziroma neažurnosti zemljiškega katastra na kmetijskih zemljiščih, je dovoljeno pozicijsko odstopanje med zemljiškimi parcelami in vrisanim GERK-om v skladu z dejanskim stanjem v naravi.

(8) Ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti, ki jo izvede upravna enota.

(9) Upravna enota ob vpisu v RKG ali vnosu sprememb nosilcu izda izpis iz RKG. Izpis, ki se lahko izda v elektronski obliki, vsebuje elektronski podpis uradne osebe, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo elektronski podpis, enakovreden lastnoročnemu podpisu. Zapisnik in izjave stranka lahko podpiše z elektronskim podpisom, podpis overi upravna enota z elektronskim

podpisom uradne osebe, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo elektronski podpis, enakovreden lastnoročnemu podpisu. Ministrstvo kot upravljavec podatkov ob večjih sistemskih spremembah po uradni dolžnosti izda izpise iz RKG.

(10) Spremembe podatkov v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti tudi takrat, kadar so spremembe take, da bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov. V tem primeru se stranka o spremembah ne obvesti.

(11) Zemljišča, vpisana v RKG, so javno objavljena, da se zagotovi pravna varnost lastnikov zemljišč. Ob sporih glede pozicijskih zamikov upravna enota pridobi mnenje državne geodetske službe oziroma nove uradne izmere. Upravna enota lahko kadar koli preveri pravico do uporabe zemljišč po uradni dolžnosti.

(12) Za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike morajo biti podatki v RKG usklajeni z določbami tega zakona.

(13) Podatki iz tega člena, ki jih mora nosilec sporočiti upravni enoti se lahko posredujejo na elektronski način z elektronskim podpisom v skladu s predpisi, ki urejajo elektronski podpis, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu ali preko državnega portala eUprava.«.

44.člen

Za 145. členom in naslovom »4. Druge zbirke podatkov« se doda nov 145.a člen, ki se glasi:

»145.a člen

(Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev)

(1) Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev je namenjena izvajanju kmetijske politike, spremljanju ekonomskega stanja in strukturnih sprememb z vidika ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev in tipa kmetovanja, razporejanju posameznih kmetijskih gospodarstev v ekonomske velikostne razrede in statistični obdelavi ter analizam.

(2) Standardni prihodek kmetijskega gospodarstva je povprečna vrednost proizvodnje, ki jo lahko pričakuje kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje. Izračunan je iz povprečne bruto vrednosti kmetijske proizvodnje na enoto na ravni države in proizvodnih kazalcev posameznega kmetijskega gospodarstva. Pri izračunu se upoštevajo povprečni pridelki in povprečne cene v Sloveniji ter prijavljena zemljišča iz 143. člena tega zakona in živali iz 156. člena tega zakona.

(3) V evidenci se vodijo ali prevzemajo podatki za vsa kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev in so:

- KMG-MID, občina in regija;
- standardni prihodek kmetijskega gospodarstva;
- tip kmetovanja;
- razred ekonomske velikosti.

(4) Vsi podatki iz te evidence so javni.

(5) Podrobnejša pravila za izračun standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev predpiše minister.«.

45. člen

147. člen se spremeni tako, da se glasi:

»147. člen

(evidenca pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco so pridelovalci in predelovalci ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov in živil.

(2) V evidenci pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- iz 140. člena tega zakona za pridelovalce in predelovalce ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil;
- za pridelovalce tudi podatki iz RKG (KMG-MID, kmetijska zemljišča v uporabi);
- pridelava oziroma predelava kmetijskega pridelka ali živila;
- kontrole, ki jih izvajajo organizacije za kontrolo ali certificiranje;
- izdani certifikati;
- dovoljenja za izjemo od pravil ekološkega kmetovanja;
- skupine izvajalcev in njihovih članov;
- iz 153. člena tega zakona (podatki iz zbirnih vlog, drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike);
- iz 156. člena tega zakona (stalež po vrstah rejnih živali, identifikacijski in drugi podatki o rejnih živalih).

(3) Skupina izvajalcev je pravna oseba, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje pridelovalce in predelovalce ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil.

(4) Evidenco vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

(5) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli ekološke in integrirane pridelave ter predelave in kontroli ukrepov kmetijske politike.

(6) Organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona na spletni strani ministrstva objavijo certifikate za ekološko pridelavo in predelavo iz pete alineje drugega odstavka tega člena.

(7) Vsi podatki iz te evidence so javni, razen davčne številke, matične številke in EMŠO.

(8) Organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona pridobivajo podatke in ravnajo s pridobljenimi podatki, ki so davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(9) Sredstva za vodenje evidence se zagotovijo iz proračuna ministrstva. Organizacija iz četrtega odstavka tega člena in ministrstvo skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij.

(10) Podrobnejše pogoje za izvajanje tega člena predpiše minister v skladu s predpisi Unije.«.

46. člen

148. člen se spremeni tako, da se glasi:

»148. člen

(evidenca shem kakovosti)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco shem kakovosti so fizične in pravne osebe, ki so vključene v

sheme kakovosti: dobrote z naših kmetij, višja kakovost, izbrana kakovost, neobvezne navedbe kakovosti, zajamčena tradicionalna posebnost, označba porekla in geografska označba.

(2) V evidenci shem kakovosti se vodijo ali prevzemajo zlasti naslednji podatki:

- o izdanih certifikatih, razen za shemo kakovosti neobvezne navedbe kakovosti;
- o količini kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti;
- o podeljenih zaščitnih znakih v skladu z 88. členom tega zakona za sheme kakovosti iz prejšnjega odstavka;
- iz 140. člena tega zakona o zavezancih;
- iz 5. točke 143. člena tega zakona;
- iz petega odstavka 148.b člena tega zakona;
- iz drugega odstavka 156. člena tega zakona;
- iz 3., 4. in 6. točke prvega odstavka 162.a člena tega zakona.

(3) Evidenco vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

(4) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli podeljenih certifikatov kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti, podeljenih zaščitnih znakov, izvajanju ukrepov kmetijske politike ter zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(5) Zavezanci za vpis v evidenco shem kakovosti, za katere podatkov o količini kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ni mogoče pridobiti iz evidenc po tem zakonu, morajo organizacijam za kontrolo in certificiranje iz tretjega odstavka tega člena do predpisanega datuma sporočiti količino kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti, ki so jih proizvedli v preteklem letu.

(6) Ministrstvo objavi podatke o izdanih certifikatih iz prve alineje drugega odstavka tega člena na spletni strani ministrstva.

(7) Vsi podatki iz te evidence so javni, razen davčne številke, matične številke in EMŠO.

(8) Organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona pridobivajo podatke in ravnajo s pridobljenimi podatki, ki so davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(9) Sredstva za vodenje evidence se zagotovijo iz proračuna ministrstva. Organizacija iz tretjega odstavka tega člena in ministrstvo skleneta pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij.

(10) Podrobnejše pogoje za izvajanje tega člena predpiše minister.«.

47. člen

Za 148. členom se dodata nova 148.a in 148.b člen, ki se glasita:

»148.a člen
(evidenca priznanih naravnih mineralnih vod)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco priznanih naravnih mineralnih vod so proizvajalci, ki so pridobili odločbo o priznanju naravne mineralne vode.

(2) V evidenci priznanih naravnih mineralnih vod se vodijo naslednji podatki:

1. ime priznane označbe naravne mineralne vode;
2. ime izvira;
3. kraj izkoriščanja;

4. razvrščanje in označevanje glede na vsebnost ogljikovega dioksida;
5. številka in datum izdaje odločbe o priznanju naravne mineralne vode.

(3) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli priznanih naravnih mineralnih vod.

(4) Podatki o priznanih naravnih mineralnih vodah se objavijo na spletni strani uprave.

(5) Evidenco iz tega člena upravlja in vodi uprava.

148.b člen

(evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč)

(1) Zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč je nosilec, ki v tekočem koledarskem letu na kmetijskem gospodarstvu prideluje zelenjavo oziroma zelišča na vsaj:

- 0,1 ha njivskih površin na prostem ali,
- 0,02 ha v rastlinjaku oziroma na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč tudi nosilec, ki pridelano zelenjavo oziroma zelišča trži oziroma je vključen v sheme kakovosti.

(3) Zavezanec iz drugega odstavka tega člena je za namene poročanja o vrstah in količinah prodane zelenjave in zelišč v primeru, da ni dolžan kupcem izdajati računov v skladu z drugimi predpisi, dolžan kupcem izdati dobavnico, na kateri navede naslov nosilca, datum prodaje ter vrsto in količino prodane zelenjave oziroma zelišča. Kopijo izdanih računov in dobavnic, na podlagi katerih poroča v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč, je zavezanec za namene tega člena (zakona) dolžan hraniti še dve leti po njihovi izdaji.

(4) V evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč se za zavezanca in njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzemajo naslednji podatki:

1. iz 140. člena tega zakona o zavezancu (identifikacijska številka subjekta, enotna matična številka občana ali matična številka, davčna številka, ime in priimek ali firma, naslov oziroma sedež);
2. iz 143. člena tega zakona o kmetijskem gospodarstvu zavezanca (KMG-MID, domače ime kmetije, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, podatki iz prvega odstavka tega člena);
3. iz 146. člena tega zakona o prostovoljnih označbah (vključenost v kontrolo prostovoljnih označb);
4. iz 147. člena tega zakona (vključenost v kontrolo ekološke pridelave ali integrirane pridelave);
5. iz 148. člena tega zakona (vključenost v kontrolo sheme kakovosti);
6. iz 152. člena tega zakona (vključenost v organizacijo proizvajalcev, skupino proizvajalcev za skupno trženje, skupino proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti).

V evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč se za zavezanca vodijo podatki o:

7. zavezancu iz prve alineje četrtega odstavka,
8. površini posamezne vrste zelenjave oziroma zelišč, ki se prideluje na posameznem GERK-u v tekočem koledarskem letu in ki je, zbrana ob oddaji zbirne vloge,
9. vrstah in količinah prodanih zelenjadnic in zelišč za predhodno koledarsko leto,
10. oceni letnega pridelka za posamezne vrste zelenjadnic in zelišč v skladu z metodologijo, ki je določena v predpisu, ki ureja evidenco iz tega člena.

(5) Vsi podatki iz te evidence so javni, razen ID subjekta, davčne številke fizičnih oseb in EMŠO.

(6) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoča podatke iz osme alineje četrtega odstavka tega člena ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče koledarsko leto, in v skladu z devetim odstavkom tega člena.

(7) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoči podatke iz devete alineje četrtega odstavka tega člena ob oddaji zbirne vloge za tekoče koledarsko leto na način, kot je določen v devetem odstavku tega člena.

(8) Evidenca iz tega člena je namenjena načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov, povezovanju in kontroli podatkov shem kakovosti, priznavanju organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, posredovanju podatkov v evidenco posebnih kultur ter poročanju v skladu s predpisi Unije.

(9) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.«.

48. člen

V 149. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Podatki iz druge do sedme alineje prejšnjega odstavka se vpišejo v evidenco centrov za certificiranje hmelja na podlagi odločbe o odobritvi ali odvzemu odobritve centra za certificiranje hmelja, vlog za odobritev centra za certificiranje hmelja ter zapisnikov o opremljenosti centra za certificiranje, ki jih pripravi organizacija za certificiranje hmelja.«.

V tretjem odstavku se za besedilom »certificiranje hmelja« dodata vejica in besedilo »za kontrolo centrov za certificiranje hmelja in za poročanje v skladu s predpisi Unije«.

V četrtem odstavku se besedilo »organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »organizacija za certificiranje hmelja«.

Za četrtem odstavkom se doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.«.

49. člen

V 150. členu se v tretjem odstavku besedilo »organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »organizacija za certificiranje hmelja«.

V četrtem odstavku se za besedo »hmeljarstva« doda besedilo »in za spremljanje in kontrolo certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov«.

Za četrtem odstavkom se doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence iz tega člena predpiše minister.«.

50. člen

153. člen se spremeni tako, da se glasi:

»153. člen
(evidenca o ukrepih kmetijske politike)

(1) Vsebina evidence o ukrepih kmetijske politike so podatki, ki jih subjekti iz 140. člena tega zakona posredujejo ministrstvu za namene iz prvega odstavka 140. člena tega zakona, in podatki, ki jih agencija kot izvajalec ukrepov kmetijske politike pridobi sama iz registrov in drugih evidenc v zvezi z opravljanjem svojih pristojnosti in nalog. Evidenco vodi in upravlja agencija.

(2) Evidenca o ukrepih kmetijske politike vsebuje poleg podatkov o subjektih iz 140. in 143. člena tega zakona tudi podatke iz zbirnih vlog, iz drugih vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike, zlasti vrsto ukrepa, izplačana sredstva in omejitve, ter podatke fizičnih oseb o načinu ugotavljanja davčne osnove za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljnjem besedilu: davčni status), o rezidentskem statusu in transakcijskem računu ter podatke iz drugih evidenc, ki jih agencija vodi na podlagi veljavnih predpisov.

(3) Evidenca je namenjena spremljanju, izvedbi in kontroli ukrepov kmetijske politike na državni in občinski ravni ter vodenju in upravljanju zbirk podatkov iz tega zakona. Kontaktni podatki iz 6. točke tretjega odstavka 140. člena tega zakona se lahko uporabljajo za preverjanje in posodabljanje kontaktnih podatkov v posameznih zbirkah podatkov.

(4) Agencija podatke o davčnem in rezidentskem statusu pridobi iz davčnih evidenc, podatke o transakcijskem računu pa iz registra transakcijskih računov.«.

51. člen

V 156. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Namen evidence je varovanje zdravja ljudi in živali, izvajanje predpisov Unije, ki urejajo zootehniške in genealoške pogoje za rejo, trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi, hibridnimi plemenskimi prašiči in njihovim zarodnim materialom ter njihov vstop v Unijo, in izvajanje ukrepov kmetijske politike ter izvajanje zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.«.

52. člen

159. člen se spremeni tako, da se glasi:

»159. člen

(evidenca ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture)

(1) Za ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve se vpišejo firma ali ime in priimek, sedež ali naslov s hišno številko fizične ali pravne osebe, kontaktni podatki, vrsta in sorta rastlinskega razmnoževalnega materiala, količina rastlinskega razmnoževalnega materiala ter obdobje razpoložljivosti.

(2) Za ekološko vzrejene živali se vpišejo firma ali ime in priimek, sedež ali naslov s hišno številko fizične ali pravne osebe, kontaktni podatki, vrsta živali, število razpoložljivih živali, spol, pasma živali, linija živali, starost živali in druge informacije v skladu s predpisi Unije.

(3) Za ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture se vpišejo firma ali ime in priimek, sedež ali naslov s hišno številko fizične ali pravne osebe, kontaktni podatki, vrsta iz akvakulture, pridelovalna zmogljivost in zdravstveno stanje v skladu s predpisi Unije.

(4) Podrobnejše pogoje za vpis v evidenco predpiše minister v skladu s predpisi Unije.

(5) Evidenca iz tega člena je javna in je objavljena na spletni strani ministrstva.

(6) Evidenca iz tega člena je namenjena spremljanju ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, spremljanju ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture.«.

53. člen

Za 159. členom se doda novi 159.a člen, ki se glasi:

»159.a člen
(zbirka podatkov rastlinske genske banke)

(1) Zbirka podatkov rastlinske genske banke je seznam vseh rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: RGV), ki imajo dejansko ali potencialno vrednost za prehrano in kmetijstvo in se hranijo v rastlinski genski banki. Vsebuje osnovne podatke o posameznem RGV, zlasti:

1. kodo in ime institucije, ki hrani RGV,
2. neponovljivo številko RGV,
3. kodo in ime zbirateljske institucije,
4. latinsko ime rodu, vrste in ostalih taksonomskih enot, ki jim pripada RGV,
5. slovensko ime vrste, ki ji pripada RGV,
6. ime RGV,
7. datum vključitve RGV v rastlinsko gensko banko,
8. državo izvora RGV,
9. lokacijo in datum nabiranja RGV,
10. biološki status RGV ter
11. način hranjenja RGV.

(2) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo izvajalci javne službe nalog rastlinske genske banke.

(3) Podatki iz prvega odstavka tega člena so javni in dostopni na spletnih straneh ministrstva in izvajalcev javne službe nalog rastlinske genske banke.

(4) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena upravljanju podatkov o RGV in zagotavljanju dostopa do RGV, ki se hranijo v rastlinski genski banki.«.

54. člen

161.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»161.a člen
(zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal)

(1) V zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in o spremljanju stanja kmetijskih tal se vodijo naslednji podatki:

- a) iz 140. člena tega zakona o zavezancih, ki so na svojih površinah dovolili opravljanje vzorčenja na podlagi 28.a in a28.a člena tega zakona;
- b) iz prvega odstavka 143. člena tega zakona;
- c) o tleh iz 164. člena tega zakona;
- č) o tleh iz 164.a člena tega zakona;
- d) o dejanski rabi zemljišč iz 165. člena tega zakona;

- e) o letnih spremembah dejanske rabe zemljišč;
- f) za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov iz prvega in drugega odstavka 28.a člena tega zakona;
- g) za spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega odstavka a28.b in č28.b člena tega zakona.

(2) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena spremljanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu in gozdarstvu, za spremljanje stanja kmetijskih tal za izvajanje, kontrolo in spremljanje učinkov ukrepov kmetijske politike ter za druge aktivnosti, ki prispevajo k zagotavljanju trajne rodovitnosti kmetijskih tal in k primerni prehranski varnosti Slovenije.

(3) Zbirko podatkov iz tega člena vodi ministrstvo neposredno ali v okviru javnega pooblastila iz 28.a in a28.b člena tega zakona.

(4) Podrobnejšo vsebino in način vodenja zbirke podatkov iz tega člena predpiše minister.«.

55. člen

162. člen se spremeni tako, da se glasi:

»162. člen

(evidenca o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja)

(1) Evidenco o izobraževanju, usposabljanju in svetovanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu: evidenca o izobraževanju) upravlja in vodi ministrstvo, vpis podatkov v evidenco o izobraževanju pa opravijo izvajalci izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja na podlagi podatkov o opravljenem izobraževanju, usposabljanju oziroma svetovanju. Za točnost in ažurnost vnesenih podatkov v evidenco o izobraževanju so odgovorni izvajalci izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja.

(2) Evidenca o izobraževanju vsebuje naslednje podatke:

1. o udeležencu izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja iz 140. člena tega zakona;
2. KMG-MID kmetijskega gospodarstva udeleženca izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja iz 143. člena tega zakona;
3. EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta za udeleženca izobraževanja ali usposabljanja na področju gozdarstva;
4. vsebinski podatki o izobraževanjih oziroma usposabljanjih, še zlasti vrsta, teme in število ur izobraževanja oziroma usposabljanja;
5. datum in lokacija opravljenega izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja;
6. izvajalci izobraževanja, usposabljanja oziroma svetovanja.

(3) Evidenca o izobraževanju je namenjena kontroli izpolnjevanja pogojev za ukrepe kmetijske politike.«.

56. člen

V 163. členu se v četrtem odstavku črta besedilo »in KMG-MID«.

57. člen

V 166. členu se v prvem odstavku na koncu 4. in 5. točke pred podpičjem doda besedilo »oziroma EMŠO ali matična številka«.

Na koncu 24. točke se pika nadomesti s podpičjem in se dodata novi 25. in 26. točka, ki se glasita:

»25. Iz Evidence registriranih vozil (za traktorje in priklopnike) podatke o posameznem vozilu, lastniku vozila ali osebi, na katero je vozilo registrirano, EMŠO ali matično številko. Povezovalni znak je EMŠO ali matična številka,

26. prostorsko informacijskega sistema.«.

58. člen

V 169. členu se v prvem odstavku za besedo »dejavnosti« dodata vejica in besedilo »podatek o KMG-MID«.

59. člen

Za 169. členom se doda nov 169.a člen, ki se glasi:

»169.a člen
(posredovanje podatkov zavarovalnicam)

(1) Agencija zavarovalnicam, ki opravljajo zavarovalne posle v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, za namen opravljanja teh poslov v primeru, ko upravičenci uveljavljajo pravice iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, posreduje podatke iz zbirne vloge iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na upravičenca in ki jih zavarovalnica potrebuje za sklenitev zavarovalne pogodbe.

(2) Agencija posreduje podatke iz prejšnjega odstavka na podlagi izrecnega pisnega soglasja upravičenca za posredovanje podatkov, ki ga lahko upravičenec kadarkoli umakne s pisno izjavo. Vlagatelj zahteve za pridobitev podatkov iz prejšnjega odstavka mora zahtevi priložiti izjavo upravičenca, da vlagatelju izrecno dovoljuje pridobivanje njegovih podatkov od agencije, in sicer za namen uveljavljanja pravice iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja.

(3) Agencija ne odgovarja za pravilnost podatkov, ki jih posreduje na podlagi tega člena.«.

60. člen

V 173. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Podrobnejše pogoje glede informacij o uvozu ekoloških kmetijskih pridelkov in živil predpiše vlada v skladu s predpisi Unije.«.

61. člen

V 174. členu se v prvem odstavku za šesto alinejo doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»– nadzirati področje gnojenja iz č28.b člena tega zakona;«.

Dosedanje sedma do enajsta alineja postanejo osma do dvanajsta alineja.

Za dosedanjo dvanajsto alinejo, ki postane trinajsta alineja, doda nova štirinajsta alineja, ki se glasi:

»– nadzirati realizacijo javnih naročil iz 58.b člena tega zakona in v zvezi s tem pravico pregledovati zadevne prostore, objekte, predmete ter poslovanje in dokumentacijo.«.

Dosedanje trinajsta do dvajseta alineja postanejo petnajsta do dvaindvajseta alineja.

Za dosedanjo enaindvajseto alinejo, ki postane triindvajseta alineja, se doda nova štiriindvajseta alineja, ki se glasi:

»– nadzirati izdajo dobavnic iz 148.b člena tega zakona;«.

Dosedanje dvaindvajseta do štiriindvajseta alineja postanejo petindvajseta do sedemindvajseta alineja.

Šesti do deveti odstavek se črtajo.

62. člen

V prvem odstavku 175. člena se za peto alinejo dodata nova šesta in sedma alineja, ki se glasita:

»– v nujnih primerih lahko odredi ukrepe z ustno odločbo na zapisnik;
– odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na področju gnojenja iz č28.b člena tega zakona;«.

Dosedanja šesta alineja, ki postane osma alineja, se spremeni tako, da se glasi:

»- prepove prodajo kmetijskih pridelkov oziroma živil, če se ta izvaja v nasprotju s četrtem odstavkom 61.a člena in 148.b členom tega zakona;«.

Dosedanje sedma do sedemnajsta alineja postanejo deveta do devetnajsta alineja.

Za dosedanjo osemnajsto alinejo, ki postane dvajseta alineja, se doda nova enaindvajseta alineja, ki se glasi:

»- odredi odpravo pomanjkljivosti pri opravljanju kmetijskih opravil (102. člen);«.

Dosedanje devetnajsta do dvaiindvajseta alineja postanejo dvaindvajseta do petindvajseta alineja.

V drugem odstavku se za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- prepove prodajo kmetijskih pridelkov oziroma živil, če se ta izvaja v nasprotju s četrtem odstavkom 61. in 148.b členom tega zakona;«.

Dosedanje četrta do dvaindvajseta alineja postanejo peta do triindvajseta alineja.«.

63. člen

V 176. členu se v prvem odstavku doda nova prva alineja, ki se glasi:

»- se gnojenje tal ne izvaja na podlagi analize tal in gnojilnega načrta (tretji odstavek č28.b člena);«.

Dosedanja prva alineja postane druga alineja.

Za dosedanjo drugo alinejo, ki postane tretja alineja, se dodajo nove četrta, peta, šesta in sedma alineja, ki se glasijo:

»- pri realizaciji javnega naročila iz prvega odstavka 58.b člena tega zakona ni bil upoštevan predpisan delež ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti iz razlogov na strani naročnika;
- ne pripravi poročila v skladu z drugim odstavkom 58.b člena tega zakona;
- ni registrirana oziroma odobrena in daje v promet kmetijske pridelke oziroma živila v nasprotju s prvim odstavkom 61. člena tega zakona;
- prodaja kmetijske pridelke oziroma živila v nasprotju s četrtem odstavkom 61. člena tega zakona;«.

Dosedanje tretja do deveta alineja postanejo osma do štirinajsta alineja.

V dosedanji deseti alineji, ki postane petnajsta alineja, se za številko »148.« doda črka »a«.

Dosedanja enajsta do šestnajsta alineja postanejo šestnajsta do enaindvajseta alineja.

V dosedanji sedemnajsti alineji, ki postane dvaindvajseta alineja, se za besedilom »143. člena« dodata vejica in besedilo »peti odstavek 148. člena, 148.b člen«.

Za novo dvaindvajseto alinejo se doda nova triindvajseta alineja, ki se glasi:

»- ne izda dobavnice v skladu s tretjim odstavkom 148.b člena tega zakona;«.

Dosedanja osemnajsta alineja postane štindvajseta alineja.

64. člen

V 177. členu se v prvem odstavku dodata nova prva in druga alineja, ki se glasita:

»- v poročilu iz drugega odstavka 58.b člena tega zakona navaja neresnične podatke glede deležev ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti;
- ne zagotavlja informacij o živilih in sledljivosti porekla (prvi odstavek 65. člena);«.

Dosedanje prva do šesta alineja postanejo tretja do osma alineja.

V četrtem odstavku se druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»- v okviru kmetijske dejavnosti prodaja kmetijske pridelke, ki niso pridelani na tej kmetiji (četrty odstavek 61.a člena);«.

Za drugo alinejo se dodata nova tretja in četrta alineja, ki se glasita:

»- prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetiji, in ni nosilec, član kmetije oziroma zaposlen na kmetiji, vpisani v RKG, ali druga oseba, ki opravlja delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja (prvi odstavek 61.a člena tega zakona);
- prodaja istovrstne skupine kmetijskih pridelkov v nasprotju z drugim oziroma tretjim odstavkom 61.a člena tega zakona;«.

Dosedanje tretja, četrta in peta alineja postanejo peta, šesta in sedma alineja.

PREHODNE DOLOČBE IN KONČNA DOLOČBA

65. člen (upravičenci)

Do izteka programskega obdobja Programa razvoja za podeželje Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 se ne glede na določbe 17. člena zakona pri ukrepu kmetijsko-okoljsko-podnebna

plačila, ekološko kmetovanje, sodelovanje in pri podukrepu podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti kot upravičenec šteje kmetijsko gospodarstvo.

66. člen
(javno pooblastilo iz 28.a člena zakona)

Dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz 28.a člena zakona opravlja naloge spremljanja vsebnosti organske snovi v tleh, odmrle nadzemne biomase, lesne biomase, fizikalno-kemijskih lastnosti kmetijskih tal ter naloge spremljanja načina rabe kmetijskih zemljišč, in sicer za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje, iz spremenjenega prvega odstavka 28.a člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2023, če izpolnjuje predpisane pogoje.

67. člen
(veriga preskrbe s hrano)

(1) Določbe 61.b, 61.c, 61.f, 61.g, 61.i, 61.j, 61.k, 61.l, 61.m člena zakona se začnejo uporabljati 1. novembra 2021.

(2) Postopki glede nedovoljenih ravnanj iz 61.f člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 2/18), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

(3) Pogodbe v verigi preskrbe s hrano, ki so bile sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona in še veljajo, morajo biti usklajene z določbami tega zakona najpozneje do 1. novembra 2021.

68. člen
(javno pooblastilo iz 92. člena zakona)

Javno pooblastilo za ekološko pridelavo in predelavo, podeljeno na podlagi dosedanjega 92. člena zakona velja do pooblastitve nosilca javnega pooblastila v skladu z Uredbo o izvajanju uredbe (EU) o uradnem nadzoru in drugih uradnih dejavnostih na področju živil, krme, zdravja in dobrobiti živali ter zdravja rastlin in fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 129/20).

69. člen
(javno pooblastilo iz 92.a člena zakona)

Do določitve organizacije za certificiranje hmelja v skladu z novim 92.a členom zakona opravljajo certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov dosedanji izvajalci certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2022.

70. člen
(izvajalci javne službe iz 115.b člena zakona)

(1) Naloge javne službe iz tretje alineje 115.b člena iz tega zakona opravljajo dosedanji izvajalci javnih služb do izteka veljavnosti odločb o uvrstitvi potrjenih rejskih programov v skupni temeljni rejski program.

(2) Ministrstvo dosedanje izvajalce javnih služb iz tretje alineje 115.b člena zakona najkasneje v 90. dneh pred iztekom veljavnosti odločb iz prvega odstavka tega člena pozove k predložitvi vloge za imenovanje izvajalca javne službe in k preveritvi pogojev iz 115.b člena zakona.

71. člen
(uporaba 127.a člena zakona)

Spremenjeni 127.a člen se za javno službo iz 127.a člena zakona začne uporabljati 1. januarja 2026.

72. člen
(evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev)

Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev se vzpostavi do 31. decembra 2023.

73. člen
(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Podzakonske predpise iz 28.a, a28.b, b28.b, c28.b, č28.b, d28.b, 61., 65., 71., 72., 90., 92., 92.a, 145.a, 147., 148., 148.b, 149., 150., 159. in 161.a člena zakona izdata vlada in minister najpozneje do 31. decembra 2021.

74. člen
(uskladitev podzakonskih predpisov)

Z določbami tega zakona se najpozneje do 31. decembra 2021 uskladijo naslednji predpisi:

- Pravilnik o certificiranju pridelka hmelja in hmeljnih proizvodov (Uradni list RS, št. 67/12),
- Uredba o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetovanju (Uradni list RS, št. 96/14),
- Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 18/18),
- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 72/18 in 17/19 – popr.),
- Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 83/16, 23/17, 69/17, 72/18, 35/19 in 16/21).

75. člen
(javna naročila)

Določba drugega odstavka novega 58.b člena, določbe nove štirinajste alineje prvega odstavka spremenjenega 174. člena, novih četrte in pete alineje prvega odstavka spremenjenega 176. člena in nove prve alineje prvega odstavka spremenjenega 177. člena tega zakona se začnejo uporabljati za tista javna naročila, ki se nanašajo na živila, ki se oddajo po uveljavitvi tega zakona.

76. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITVE K ČLENOM

K 1. členu

V 1. člen zakona se dodajajo evropski predpisi, ki se izvajajo s predlaganim zakonom, in sicer predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov, nadalje evropski predpisi, ki urejajo certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, evropski predpisi, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje ter evropski predpisi, ki urejajo dostopnost sredstev za gnojenje na trgu.

V verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi pogosto prihaja do precejšnjih neravnovesij glede pogajalske moči dobaviteljev in kupcev kmetijskih in živilskih proizvodov. Ta neravnovesja v pogajalski moči lahko vodijo v nepošteno trgovinske prakse, ko večji in močnejši trgovinski partnerji v zvezi s prodajnim poslom poskušajo vpeljati določene prakse ali pogodbene ureditve, ki so v njihovo korist. Takšne prakse lahko na primer: močno odstopajo od dobrega poslovnega ravnanja, so v nasprotju z dobro vero in poštenim ravnanjem ter jih lahko en trgovinski partner enostransko vsili drugemu; gospodarsko tveganje neupravičeno in nesorazmerno prenašajo z enega trgovinskega partnerja na drugega; ali pa za enega od trgovinskih partnerjev povzročijo znatno neravnovesje med pravicami in obveznostmi. Nekatere prakse so lahko očitno nepošteno, tudi če se obe strani strinjata z njimi. V EU se zato uvaja minimalni standard zaščite pred nepoštenimi trgovinskimi praksami, da bi zmanjšali pojavljanje takih praks, ki lahko negativno vplivajo na življenjski standard kmetijske skupnosti. Pristop minimalne harmonizacije iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, v nadaljnjem besedilu direktiva, državam članicam omogoča, da sprejmejo ali ohranijo nacionalna pravila, ki presegajo nepošteno trgovinske prakse, navedene v tej direktivi.

K 2. členu:

Zaradi tehnološkega razvoja v kmetijstvu se postopki pridelave hrane razvijajo in nadgrajujejo. Pridelava hrane tako postaja vedno bolj konkurenčna, hkrati pa se posledično tudi znižuje cena pridelave in s tem končnih proizvodov. Konkurenčna pridelava pridelovalcem omogoča obstoj in tehnološki razvoj kot tudi zagotavlja hrane na trgu.

K 3. členu

V noveli zakona so posebej definirani naslednji izrazi:

1. kmetijski in živilski proizvodi v skladu s direktivo 2019/633/EU so proizvodi, naštetih v Prilogi I k PDEU, in proizvodi, ki niso naštetih v navedeni prilogi, vendar so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov, naštetih v navedeni prilogi;
2. kupec je v skladu s direktivo 2019/633/EU vsaka fizična ali pravna oseba, ne glede na kraj njene ustanovitve, ali vsak javni organ v Uniji, ki kupuje kmetijske in živilske proizvode; izraz kupec lahko vključuje skupino takšnih fizičnih in pravnih oseb;
3. javni organ v skladu s direktivo 2019/633/EU pomeni nacionalne, regionalne ali lokalne organe, osebe javnega prava ali združenja enega ali več takšnih organov oziroma ene ali več takšnih oseb javnega prava;
4. dobavitelj v skladu s direktivo 2019/633/EU pomeni vsakega kmetijskega proizvajalca ali vsako fizično ali pravno osebo, ki prodaja kmetijske in živilske proizvode, ne glede na njegov oziroma njen kraj ustanovitve; izraz dobavitelj lahko vključuje skupino takšnih kmetijskih proizvajalcev ali skupino takšnih fizičnih in pravnih oseb, kot so organizacije proizvajalcev, organizacije dobaviteljev in združenja takšnih organizacij.

K 4. členu

Ministrstvo v skladu s 13. členom Zakona o kmetijstvu za vsako leto pripravi poročilo o stanju na področju kmetijstva, tako imenovano »Zeleno poročilo«, ki ga nato obravnava vlada. Za pripravo poročila ministrstvo zagotovi ustrezne podatke, ki jih potem analizira (npr. kmetijska proizvodnja, cene v kmetijstvu, ekonomski rezultati kmetijstva, zunanja trgovine s kmetijskimi pridelki, stanje v živilskopredelovalni industriji, tudi analizo ekološke pridelave in ustrezne kalkulacije) in v obliki poročila pripravi raziskovalna institucija na področju kmetijstva v Sloveniji. Do sedaj je bil za pripravo analiz za potrebe rednega letnega poročila vedno izbran Kmetijski inštitut Slovenije kot vodilna raziskovalna institucija na tem področju v Sloveniji, zato se predlaga, da se Kmetijskemu inštitutu Slovenije, kot usposobljeni instituciji na tem področju, za namen priprave rednega letnega poročila podeli javno pooblastilo.

K 5. členu

Zaradi ugotovitev revizije Evropske komisije št. AA/2018/011/SI glede upravljanja in nadzora shem pomoči na površino in ukrepov na površino, povezanih z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom (EKJS) in Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja (EKSRP) (20.–24. avgust 2018) v zvezi z upravičencem do ukrepov kmetijske politike, se kot upravičenec do ukrepov definira le nosilec kmetijskega gospodarstva in ne več kmetijsko gospodarstvo. Kot upravičenec se lahko še naprej štejejo tudi fizična, pravna oseba in združenje pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost, kar je pomembno za investicijske ukrepe II. stebra SKP.

Prav tako se na podlagi ugotovitev omenjene revizije Evropske komisije št. AA/2018/011/SI z dodatnim petim odstavkom ukinja samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva, kar posledično pomeni, da morajo biti tudi prenosi plačilnih pravic pri spremembi nosilca med člani kmetije opravljeni na podlagi vloge za prenos plačilnih pravic in v rokih, določenih v predpisu, ki ureja neposredna plačila. Če pride do spremembe nosilca kmetije po roku za oddajo vloge za prenos plačilnih pravic, se plačilne pravice za tekoče leto ne morejo več aktivirati in novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic.

Celovito pa se bo revizijsko priporočilo upoštevalo z novo definicijo kmetije za novo obdobje SKP.

K 6. členu

Prilagajajo se določbe o upravičencih do ukrepov kmetijske politike, zato se temu primerno dodajajo tudi čebelarji kot upravičenci do pomoči kmetijskih gospodarstvom.

K 7. členu

Predlaga se novi 28.a člen Zakona o kmetijstvu, v katerem se v skladu s predpisi Unije na novo določi pristojnost za spremljanje stanja organske snovi in hranil v kmetijskih tleh, ki so potrebni za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje. Za namen poročanja ministrstvo pridobiva in obdeluje podatke iz zbirk podatkov ministrstva in drugih pristojnih organov ter pristojnim organom posreduje poročila s področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu. Ker ministrstvo ni strokovno usposobljeno ter kadrovsko in tehnično opremljeno za izvajanje teh nalog (npr. monitoring stanja tal), se predlaga, da ministrstvo z javnim razpisom podeli javno pooblastilo za obdobje petih let. Na ta način bo lahko ministrstvo kontinuirano zagotavljalo poročanje za namen izpolnjevanja obveznosti, ki nam jih nalagajo predpisi Unije in mednarodne pogodbe.

V medresorskem in javnem usklajevanju je bilo izpostavljeno, da je treba podati podrobnejšo obrazložitev za parameter odmrta nadzemna biomasa, ki je eden od parametrov za spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu v sklopu sektorja LULUCF (land use, land use change and forestry; raba tal, sprememba rabe tal in gozdarstvo) na področju kmetijstva, ki se spremljajo na podlagi tega člena. Odmrta nadzemna biomasa je opredeljena v predpisih, ki urejajo sektor LULUCF. Med njo se šteje ves odpad, ki nastane pri kmetijski pridelavi na

kmetijskih zemljiščih in ostane na njih (npr. odrez v sadovnjakih ali vinogradih, listje, vejice, strniščni odpadki ...).

Predlaga se, da način in pogostost vzorčenja, zagotavljanje kakovosti, izvajanja krožnih analiz, kriterije za vzorčenje tal na kmetijskih zemljiščih, kriterije za vzorčenje nadzemne in lesne biomase, parametre in metode laboratorijskih analiz ter način vnosa analiz tal in podatkov v zbirko podatkov iz 161.a člena tega zakona predpiše minister.

K 8. členu

V Zakon o kmetijstvu se dodaja novi sedmi oddelek, ki vzpostavlja sistem za spremljanja stanja kmetijskih tal in gnojenje.

a) k a28.b členu – spremljanje stanja kmetijskih tal

Za doseganje ciljev kmetijske politike, ki obsegajo trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč, varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo, se predlaga vzpostavitev sistematičnega spremljanja stanja kmetijskih tal. Gre za spremljanje stanja organske snovi in hranil v tleh ter fizikalno-kemijskih in biotskih lastnosti tal. Za spremljanje stanja kmetijskih tal je pristojno ministrstvo, ki tudi zagotovi kakovost in enotnost rezultatov analiz tal, ki so podlaga za spremljanje stanja in za pripravo rednega poročila o stanju tal. Ker ministrstvo nima tehničnih kapacitet, se morajo te naloge izvajati kot javno pooblastilo raziskovalne in druge institucije s področja kmetijstva, ki izpolnjujejo tehnične in kadrovske pogoje za izvajanje analiz tal.

V Sloveniji spremljanje stanja kmetijskih tal, ki se izvaja predvsem na podlagi fizikalno-kemijskih analiz tal na osnovi odvzetih vzorcev zemlje, ni sistematično urejeno. Spremljanje stanja tal je ključno za pravilno in učinkovito gnojenje, s katerim pridelovalci kmetijskih rastlin vračajo v tla s pridelkom odvzeta hranila. Če pridelovalci gnojijo brez analize tal, obstaja velika verjetnost, da ne gnojijo optimalno. Obstaja verjetnost, da gnojijo premalo in ne dosežejo ustreznega pridelka ali pa gnojijo preveč in v nepravilnem razmerju hranil. S tem zmanjšujejo ekonomiko pridelave, ogrožajo podtalnico in povečajo izpuste toplogrednih plinov. Samo s pravilnim in uravnoteženim gnojenjem na podlagi analize tal se doseže tudi optimalna založenost tal in doseže ter ohranja trajna rodovitnost kmetijskih zemljišč. Spremljanje je ključno tudi za doseganje cilja zmanjšanja izgub hranil za 50 % iz strategije od vil do vilic v okviru Evropskega zelenega dogovora.

Analize tal se sedaj izvajajo v laboratorijih, ki delujejo v okviru različnih javnih institucij in zasebnih ponudnikov storitev. Ker to področje ni celovito urejeno, laboratoriji uporabljajo različne metode in standarde za analizo tal, kar onemogoča medsebojno primerjanje rezultatov. Poleg tega nimamo centralnega zbiranja in upravljanja teh podatkov, ki zdaj ostajajo v arhivih posameznih laboratorijev in pri naročnikih analiz. Podatki o stanju tal so nujno potrebni za izvajanje, kontrolo in spremljanje učinkov kmetijske politike. Po vzpostavitvi sistema se bodo vsi podatki analiz vodili v enotni podatkovni zbirki, ki jo bo upravljalo ministrstvo. Podatkovna zbirka stanja tal bo namenjena za potrebe spremljanja trendov stanja tal in za spremljanje učinkov kmetijske politike.

Z namenom zagotavljanja primerljivosti rezultatov analiz med vsemi laboratoriji, ki bodo opravljali analize, bo minister predpisal metode in način za zagotavljanje kakovosti in enotnosti rezultatov. Da ne bi prihajalo do neupravičenih razlik pri stroških analiz za uporabnike, bo minister predpisal tudi način oblikovanja cene teh storitev. Trenutno morajo analizo tal opraviti tisti kmetje, ki so upravičenci do nekaterih ukrepov kmetijske politike (npr. KOPOP: če upravičenci uporabljajo mineralna gnojila) ter za gnojenje kmetijskih zemljišč na vodovarstvenih območjih, in ekološki kmetje.

b) k b28.b in c28.b členu – referenčni laboratorij in pooblaščen laboratoriji

Analizo tal bodo po enotnih metodah lahko opravljali le laboratoriji, ki bodo izpolnjevali predpisane pogoje in jim bo podeljeno javno pooblastilo. Zagotovljena bo kontrola kakovosti dela laboratorijev. Vsi podatki o analiziranih kemijskih, fizikalnih in biotskih lastnostih tal se bodo zbirali v enotni podatkovni zbirki, ki jo bo upravljalo ministrstvo. Referenčni laboratorij bo kot javno pooblastilo, poleg analiz tal in zagotavljanja kakovosti in enotnosti rezultatov analiz tal vseh

pooblaščenih laboratorijev, pripravljal tudi letno poročilo o trendih in stanju kmetijskih tal. Redne analize tal bodo pooblaščenim laboratorijem opravljali po enotnih metodah, na kar so opozorili tudi revizorji Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna Ministrstva za finance pri pregledu izvajanja skupne kmetijske politike.

c) k č28.b členu – gnojenje in uporaba ostankov kmetijske pridelave in predelave

Predlagana je ureditev gnojenja, ki do zdaj ni bilo urejeno s predpisi s področja kmetijstva. Trenutno je to področje urejeno le delno – samo za nitratna (dušična) gnojila s predpisi o varstvu okolja (npr. Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov). Zaradi tega v praksi prihaja do težav, predvsem pri ravnanju z živinskimi gnojili, saj ni določeno, kako se skladiščijo, kako se z njimi ravna (npr. zorenje gnoja) in kakšen je način nanosa. Gnojenje ni namenjeno samo doseganju zelenih pridelkov kmetijskih rastlin, temveč je tudi eden od ukrepov za trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč. Pridelovalci za načrtovanje in pravilno izvedbo gnojenja nujno potrebujejo podatke o vsebnosti hranil v tleh, da lahko dosežejo ustrezen pridelek ob zmanjšanju izgub hranil in posledično manjšem obremenjevanju okolja.

Zavezanci za izvajanje gnojenja na podlagi analize tal in gnojilnega načrta bodo določeni v uredbi vlade. S socialnimi partnerji je predlog glede zavezancev še v usklajevanju – tako glede administrativnega določanja na podlagi velikosti in vrste kmetijskih zemljišč v uporabi ali navezave na predpise s področja varstva voda.

Predlaga se tudi uporaba ostankov kmetijske pridelave in predelave (npr. oljčne tropine, substrat za rast gob) za namen gnojenja oziroma izboljševanja tal. Uporabo ostankov kmetijske pridelave in predelave je treba urediti zato, da se omogoči kroženje rastlinskih hranil in ogljika oziroma vračanje organske snovi in hranil v kmetijska tla in tako izboljša ter zagotavlja njihova trajna rodovitnost, in sicer ob tem, da to ne predstavlja tveganja za okolje. Zavezance, podrobnejše pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo gnojil, vključno z ostanki kmetijske pridelave in predelave, na kmetijskih zemljiščih, parametre analize tal ter vsebino in pogoje za izdelavo gnojilnih načrtov bo predpisala vlada.

č) k d28.b členu – sredstva za gnojenje

Predlagana je ureditev zakonske podlage za izvajanje Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003. Sredstva za gnojenje EU, ki bodo proizvedena skladno z Uredbo 2019/1009/EU, bodo pridobila oznako CE in se bodo lahko prosto tržila na trgu EU. Uredba 2019/1009/EU pa dopušča tudi nacionalne ureditve sredstev za gnojenje, ki se lahko tržijo na trgu EU v skladu z Uredbo (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008.

K 9. členu

KMG-MID je podatek, ki pripada kmetijskemu gospodarstvu – objektu – in je javen. KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, katere uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom. Določi se ob vpisu v register kmetijskih gospodarstev. Javnost KMG-MID bo omogočila sledljivost hrane skladno s strategijo EU od vil do vilic. Na številki KMG-MID temelji vsa sledljivost pridelave hrane oziroma vseh proizvodnih enot kmetijskega gospodarstva, z njo so povezana zemljišča, živali, lokacije obratov, varstvo rastlin ... Potrošnik lahko na podlagi vpisa številke KMG-MID, ki jo dobi od kmeta, na spletnem pregledovalniku preveri, na katerih zemljiščih je pridelana hrana, ki jo kmet trži.

K 10. in 11. členu

Zaradi uskladitve zakona z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem

trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES se predlaga, da ima kvalificirani elektronski podpis enakovreden pravni učinek kot lastnoročni podpis.

K 12. členu

S predlogom 35.a člena se zasleduje namera, da v primeru, ko je upravičenost do sredstev iz ukrepov kmetijske politike s predpisom vlade pogojena tudi z izpolnjevanjem pogoja poravnanih obveznosti do države, izpolnjevanja tega pogoja ni treba dokazovati vlagatelju, temveč ta podatek pridobi agencija sama (drugi odstavek predloga 35.a člena). Na ta način se zasleduje cilj zmanjševanja administrativnega bremena strank.

Predlagana določba 35.a člena v prvem odstavku sledi cilju poenotenja vsebine tega pogoja na ravni države iz razloga vzpostavitve primerljivega položaja vseh prejemnikov javnih sredstev. Preverjanje izpolnjevanja davčnih in nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje davčni organ, za potrebe postopkov, ki jih vodijo posamezni organi in institucije, je namreč pomemben indikator, ali subjekt, ki pridobiva določene ugodnosti iz javnih sredstev, spoštuje pravni red, ki velja v državi, ki krepi davčno kulturo, in ki spodbuja zavezance k prostovoljni izpolnitvi davčnih obveznosti. Predlog določbe 35.a člena določitev samega pogoja, skupaj s trenutkom, na katerega se bo izpolnjevanje pogoja preverjalo, prepušča predpisom iz 10. člena veljavnega ZKme-1 (predpisi vlade).

Nadalje predlog 35.a člena v tretjem odstavku ureja tudi »korektiv« za vlagatelja, ki pogoja pred sprejemom odločitve ne izpolnjuje. Tako bo agencija vlagatelja, ki pogoja ob preverjanju ne bo izpolnjeval, najprej pozvala k izpolnitvi pogoja in šele po poteku roka za odziv sprejela odločitev.

K 13. členu

V 58.b členu se določa obveznost naročnika po predpisih o javnem naročanju, da pri realizaciji javnih naročil, ki se nanašajo na živila, naročnik upošteva vsaj minimalni delež ekoloških živil ter živil iz shem kakovosti, katerega višina izhaja iz predpisa, ki ureja zeleno javno naročanje. Določa se tudi obveznost naročnika, da po plačilu zadnjega računa, ki se nanaša na posamezno javno naročilo, pripravi poročilo, iz katerega so za vsako leto realizacije javnega naročila razvidne količine vseh prejetih živil ter količine prejetih ekoloških živil in živil iz shem kakovosti. Vse mora biti izraženo v kilogramih. Takšna določba bo omogočala nadzor nad dejansko izvedenim javnim naročilom, ki mora upoštevati deleže ekoloških živil in živil iz shem kakovosti. Trenutno niti zakon, ki ureja kmetijstvo, niti zakon, ki ureja javno naročanje, niti uredba, ki ureja zeleno javno naročanje, ne omogočajo nadzora nad realizacijo izdobave predpisanega minimalnega deleža ekoloških živil (15 %) in živil iz shem kakovosti (20 %), ki jih mora naročnik skladno z javnonaročniško zakonodajo v javnem naročilu obvezno upoštevati. Iz poročil, ki jih bo naročnik pripravil v roku treh mesecev po plačilu zadnjega računa, ki se nanaša na posamezno javno naročilo, bodo za vsako leto realizacije javnega naročila razvidne količine vseh prejetih živil ter količine prejetih ekoloških živil in živil iz shem kakovosti, vse izraženo v kilogramih.

K 14. členu

61. členu je natančneje določena obveznost, da morajo fizične in pravne osebe registrirati ali odobriti obrate, v katerih izvajajo dejavnosti, ki so v skladu 3. točko 3. člena Uredbe 178/2002/ES določene kot nosilec živilske dejavnosti („nosilec živilske dejavnosti“ je fizična ali pravna oseba, odgovorna za zagotavljanje izpolnjevanja zahtev živilske zakonodaje v njeni živilski dejavnosti) pri organu, pristojnem za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Določbi drugega in tretjega odstavka, ki določa izjemo od obvezne registracije za fizične osebe v primeru dajanja v promet majih količin kmetijskih pridelkov in rastlin ostajata nespremenjeni.

V novem četrtem odstavku je urejena prodaja kmetijskih pridelkov in živil. Četrti odstavek velja za vse pravne in fizične osebe tako tiste, iz prvega odstavka tega člena kot tudi tiste, ki so v skladu z drugim in tretjim odstavkom oproščane obveznosti registracije.

Predlagana sprememba 61. člena v četrtem odstavku dovoljuje prodajo kmetijskih pridelkov in živil na stojnicah (ne glede na to ali so premične ali ne) in iz registriranih premičnih prodajnih

objektov vendar ne kjer koli ampak na registriranih tržnicah. Kje je locirana ta tržnica, zakon ne določa. Pomembno je, da se prodaja vrši na registrirani tržnici, kjer so zagotovljeni pogoji varnega in kontroliranega trženja, kjer je poskrbljeno za osnovne higienske pogoje in tudi za varnost potrošnikov. Ob izpolnitvi pogojev je možna prodaja tudi na tržnicah, ki so locirane ob cestah.

Vsaka stojnica na tržnici sama zase ne izpolnjuje predpisanih pogojev, vendar tržnica kot celota lahko – oziroma mora v celoti izpolnjevati predpisane pogoje, zlasti pogojev glede osebne higiene za osebje, oskrbe z vodo, čiščenja... in zato se na te pogoje lahko sklicuje vsak prodajalec na vsaki stojnici, ki je postavljena na takšni tržnici. To je tudi že ustaljena praksa na obstoječih tržnicah.

Pomembno je tudi razumevanje, da predlagani četrti odstavek v ničemer ne vpliva na postopke in obveznosti nosilcev živilske dejavnosti glede njihove registracije oziroma odobritve.

Prodaja je vsekakor dovoljena v registriranih oziroma odobrenih obratih. Prav tako je dovoljena prodaja kmetijskih pridelkov in živil iz registriranih premičnih prodajnih objektov, s prodajo od vrat do vrat, ter s prodajo na stojnicah in iz registriranih premičnih prodajnih objektov na sejmi, prireditvah ter na stojnicah v zaprtih javnih prostorih. Torej v teh primerih zunaj registriranih tržnic. Dovoljena je tudi prodaja na daljavo.

Prodaja na stojnicah ali iz registriranih premičnih prodajnih objektov izven prej naštetih mest je na ta način nezakonita, gre predvsem za stojnice ob cestah, kjer ni higiensko tehničnih pogojev za izvajanje prodaje živil.

K 15. členu

Določba novega četrtega odstavka 61.a člena določa, da smejo nosilci kmetijskega gospodarstva, njeni člani in zaposleni v okviru kmetijske dejavnosti prodajati samo kmetijske pridelke, ki so pridelani na tej kmetiji.

K 16. členu

Spreminja se poglavje V.a Veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, ker se v to poglavje vnaša vsebina Direktive EU 2019/633 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi.

K 17. in 18. členu

Na novo so opredeljeni hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi. Opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v aktih Unije v zvezi z živilsko zakonodajo, so zasnovane za druge cilje, kot sta na primer zdravje in varnost hrane, in zato niso primerne za namene Direktive 2019/633/EU. Proizvod se šteje za hitro pokvarljivega, če je mogoče pričakovati, da bo postal neprimeren za prodajo v 30 dneh od zadnjega koraka v procesu spravila pridelka, proizvodnje ali predelave s strani dobavitelja, ne glede na to, ali se proizvod po prodaji nadalje predela, in ne glede na to, ali se s proizvodom po prodaji ravna v skladu z drugimi pravili, zlasti pravili o varnosti hrane.

Zaradi uskladitve z Direktivo 2019/633/EU se v 61.b členu na novo opredeljujeta pojma kmetijski in živilski proizvodi ter hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi. Kmetijski in živilski proizvodi so proizvodi, naštetih v Prilogi I k PDEU, in proizvodi, ki niso naštetih v navedeni prilogi, vendar so predelani za uporabo v prehranske namene z uporabo proizvodov, naštetih v navedeni prilogi.

Hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi so kmetijski in živilski proizvodi, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni za prodajo v 30 dneh po spravilu pridelka, proizvodnji ali predelavi. Za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode se štejejo zlasti:

sveže sadje in zelenjava iz Priloge I Uredbe 1308/2013/EU, vključno s krompirjem;

mleko in mlečni izdelki, ki niso sterilizirani;

predpakirano in nepredpakirano sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, drobovina in notranji organi;

nepredpakirani presni in pasterizirani mesni izdelki;

sveže ribe, raki in mehkužci;

jajca v lupini;

sveže gobe in zelišča;

predpakirani in nepredpakirani kruh in pekovsko pecivo;

nepredpakirani fini pekovski izdelki.

Plačilni rok za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 30 dni od dneva dostave. V primeru redne dostave hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 30 dni po zadnji dostavi; to obdobje dostave lahko obsega največ 30 dni.

Plačilni rok za druge kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 60 dni od dneva dostave. V primeru redne dostave plačilni rok ne sme biti daljši od 60 dni po zadnji dostavi; to obdobje dostave lahko obsega največ 30 dni.

Drugačen dogovor o dolžini plačilnega roka iz tega člena je ničen.

Določbe o plačilnih rokih iz teh členov pa ne vplivajo na posledice zamud pri plačilih in pravna sredstva iz Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L št. 48 z dne 23. 2. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/7/EU) in zakona, ki urejajo preprečevanje zamud pri plačilih, ki se z odstopanjem od plačilnih rokov iz navedene direktive uporabljajo na podlagi plačilnih rokov, določenih v tej direktivi, ter na možnosti kupca in dobavitelja, da se dogovorita o klavzuli o porazdelitvi vrednosti v skladu s 172.a členom Uredbe 1308/2013/EU.

Prav tako se določbe iz 61.b člena tega zakona ne uporabljajo za plačila kupca dobavitelju, kadar se taka plačila izvedejo v okviru šolske sheme na podlagi 23. člena Uredbe št. 1308/2013/EU. Prav tako se ne uporabljajo v primeru plačil oseb javnega prava, ki zagotavljajo zdravstveno varstvo, v smislu točke (b) četrtega odstavka 4. člena Direktive 2011/7/EU.

Pri pogodbah o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina ter njihovimi neposrednimi kupci je možna izjema pri 61.b členu pod pogojem, da so posebni plačilni pogoji za prodajne posle vključeni v standardne pogodbe, za katere so države članice na podlagi 164. člena Uredbe 1308/2013/EU pred 1. januarjem 2019 določile, da so zavezujoče, in če države članice to razširitev standardnih pogodb s tem datumom obnovijo brez večjih sprememb plačilnih pogojev v škodo dobaviteljev grozdja ali grozdnega mošta in če so pogodbe o dobavi med dobavitelji grozdja ali grozdnega mošta za proizvodnjo vina in njihovimi neposrednimi kupci večletne ali postanejo večletne.

Če pogoji, navedeni v prejšnjem odstavku, niso izpolnjeni, je plačilni rok za grozdje ali grozdni mošt za proizvodnjo vina 30 dni od datuma dostave oziroma 30 dni od datuma določitve zneska za plačilo, pri čemer se upošteva poznejši datum.

Določbe o plačilnih rokih pomenijo posebna pravila za kmetijski in živilski sektor v zvezi z določbami o plačilnih rokih ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12 in 61/20 – ZDLGPE).

K 19. členu

Zaradi novega naslova in prestavitve naslova se črta prejšnji naslov.

K 20. členu

S spremembo 61.d člena se določa, da je varuh dolžan vsake tri mesece poročati ministru, pristojnemu za kmetijstvo, in ministru, pristojnemu za trgovino o svojem delu in aktivnostih, ki jih je izvedel v tem času. Poročanje je potrebno zaradi priprave ukrepov, ki bi lahko preprečili

poslabšanje stanja na trgu. Pri poročanju mora biti posebej pozoren na varstvo osebnih podatkov in varovanje poslovnih skrivnosti

K 21. členu

Pri imenovanju varuha se je nekoliko spremenila navedba pogojev za imenovanje varuha. Pri tem je treba upoštevati, da predlagani kandidat za varuha ne sme imeti funkcije v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata ter ne sme biti član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, niti ne sme biti kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane. Glede nasprotja interesov in daril se za varuha, če ta ni javni uslužbenec, uporabljajo določbe predpisov, ki se uporabljajo za javne uslužbence. Za varuha je lahko imenovan kandidat:

1. ki je državljan Republike Slovenije;
2. ki obvlada uradni jezik;
3. ki ni pravnomočno obsojen na kazen zapora več kot enega leta;
4. ki ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju pridelave, predelave, distribucije ali
5. prodaje kmetijskih ali živilskih proizvodov.

Spremenili so se tudi pogoji za razrešitev varuha, po katerih ga vlada lahko razreši, če:

1. ravna v nasprotju z določbami 61.d, 61.e in 61.j člena tega zakona oziroma podzakonskega predpisa, ki opredeljuje delovanje varuha, ali je bil v času trajanja mandata pravnomočno obsojen na kazen zapora več kot enega leta.
2. nastopi funkcijo v državnem organu, organu politične stranke, organu sindikata, če postane član v organu upravljanja ali nadzora pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane, ali če postane kmet, samostojni podjetnik posameznik ali ustanovitelj ali družbenik v gospodarski družbi, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane.

K 22. členu

Število in velikost izvajalcev dejavnosti se razlikujeta glede na različne faze predelave kmetijskih in živilskih proizvodov v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Razlike v pogajalski moči, ki odražajo gospodarsko odvisnost dobavitelja od kupca, lahko pripeljejo do položaja, ko večji izvajalci dejavnosti manjšim vsiljujejo nepošteno trgovinske prakse. Z dinamičnim pristopom, ki temelji na sorazmerni velikosti letnega prometa dobavitelja in kupca, bi morali zagotoviti boljše zaščito pred nepoštenimi trgovinskimi praksami za tiste izvajalce dejavnosti, ki jo najbolj potrebujejo. Nepošteno trgovinske prakse so še posebej škodljive za mala in srednja podjetja (MSP) v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Tudi podjetja, ki so večja od MSP, a katerih letni promet ne presega 350.000.000 eurov, je treba zaščititi pred nepoštenimi trgovinskimi praksami, da bi se izognili prenašanju stroškov takšnih praks na kmetijske proizvajalce. Verižni učinek navzdol do kmetijskih proizvajalcev se zdi posebej velik za podjetja z letnim prometom do 350.000.000 eurov. Z zaščito vmesnih dobaviteljev kmetijskih in živilskih proizvodov, vključno s predelanimi kmetijskimi proizvodi, se je mogoče izogniti tudi preusmerjanju trgovine od kmetijskih proizvajalcev in njihovih združenj, ki proizvajajo predelane proizvode, k nezaščitenim dobaviteljem.

Ta člen se uporablja za poslovno ravnanje večjih izvajalcev dejavnosti v odnosu do izvajalcev dejavnosti z manjšo pogajalsko močjo. Ustrezna ocena za sorazmerno pogajalsko moč je letni promet različnih izvajalcev dejavnosti.

Ta člen vključuje tudi nekatere storitve, ki so povezane s prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov. V tem členu so na novo opredeljena tudi nekatera nedovoljena ravnanja, ki jih prenašamo iz Direktive 2019/633/ES in do sedaj še niso bila opredeljena v zakonu.

Povračilo za skladiščenje ali razstavljanje ali postavitve izdelkov na police na prodajnih mestih ali omogočanje dostopnosti takih proizvodov na trgu ali povračilo stroškov osebja za opremljanje prostorov, uporabljenih za prodajo proizvodov dobavitelja, razen če se dobavitelj in kupec jasno in nedvoumno vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, ki bodo izvedeni in katerih realizacijo je mogoče dokazati.

Zaračunavanje stroškov popustov promocije ali oglaševanja ali trženja kmetijskih in živilskih proizvodov, razen če se dobavitelj in kupec pisno, jasno, nedvoumno in vnaprej dogovorita v pogodbi o dobavi ali poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, ki bodo izvedeni in katerih realizacijo je mogoče dokazati.

Vračilo neprodanih kmetijskih in živilskih proizvodov dobavitelju, navedenih v drugem odstavku 61.b člena tega zakona in ki niso hitro pokvarljivi ter katerih rok uporabe je še najmanj ena tretjina od dostave do zapadlosti, ne da bi kupec plačal za te neprodane proizvode ali ne da bi plačal za odstranitev teh proizvodov ali oboje, razen če je bilo vračilo jasno in nedvoumno vnaprej dogovorjeno v sporazumu o dobavi ali v poznejšem sporazumu med dobaviteljem in kupcem.

Zahteva kupca, da dobavitelj ne prodaja izdelkov tretjim strankam po nižjih cenah od tistih, ki jih plača sam.

Odpoved naročila hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov v tako kratkem roku, da za dobavitelja ni mogoče razumno pričakovati, da bo našel nadomestni način za trženje ali uporabo teh proizvodov; odpoved v roku, krajšem od 30 dni, se vedno šteje kot kratek rok.

Zahteva po plačilu za poslabšanje ali izgubo kmetijskih in živilskih proizvodov oziroma za oboje, do katerih pride v prostorih kupca ali po prenosu lastništva na kupca, kadar tako poslabšanje ali izguba ni posledica malomarnosti ali krivde dobavitelja.

Zavrnitev pisne potrditve pogojev pogodbe o dobavi med kupcem in dobaviteljem, za katere je dobavitelj zaprosil za pisno potrditev ali neizpolnjevanje obveznosti glede pisne oblike pogodbe, sklenitve pogodbe pred dobavo blaga in obveznih sestavin pogodbe iz 61.g člena tega zakona.

Enostranska sprememba pogojev pogodbe o dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov, ki zadevajo pogostost, način, kraj, roke ali obseg dobave ali dostave kmetijskih in živilskih proizvodov, standarde kakovosti, plačilne pogoje ali cene, ki zadevajo opravljanje storitev.

Protipravna pridobitev, uporaba ali razkrije poslovne skrivnosti dobavitelja s strani kupca v smislu zakona, ki ureja poslovno skrivnost.

Grožnje kupca s povračilnimi ukrepi (npr. umik proizvodov iz ponudbe, zmanjšanje naročenih količin proizvodov ali prekinitve določenih storitev, ki jih kupec opravlja za dobavitelja, na primer trženje ali promocije proizvodov dobavitelja) oziroma izvedba takšnih ukrepov, če dobavitelj uveljavlja svoje pogodbene ali zakonske pravice, vključno z vložitvijo pritožbe pri izvršilnih organih ali s sodelovanjem z izvršilnimi organi med preiskavo.

Zahteva kupca po nadomestilu za stroške, nastale pri preučevanju pritožb strank v zvezi s prodajo proizvodov dobavitelja, čeprav ne gre za malomarnost ali krivdo dobavitelja.

V tem členu je posebej opredeljeno tudi celotno ali delno kritje stroškov popustov, s strani dobavitelja, za kmetijske in živilske proizvode, ki jih je kupec prodal v okviru promocije, kar je prepovedano, razen če kupec pred promocijo, ki jo je začel kupec, opredeli trajanje promocije in pričakovano količino kmetijskih in živilskih proizvodov, ki naj bi bili naročeni po znižani ceni, razen če so bile trgovinske prakse jasno in nedvoumno vnaprej dogovorjene v sporazumu o dobavi ali poznejšem sporazumu med dobaviteljem in kupcem.

V tem členu je dodano določilo, da je kupec dolžen dobavitelju za določene primere nedovoljenih ravnanj, navedenih v 3. in 4. točki četrtega odstavka 61.f člena, na njegovo zahtevo zagotoviti pisno oceno plačil na enoto ali skupnih plačil, kar je ustrezno. V zvezi s primeri iz nedovoljenih ravnanj iz 3. in 4. točke četrtega odstavka 61.f člena pa je kupec prav tako dolžen dobavitelju zagotoviti tudi pisno oceno stroškov in podlago za to oceno.

Ta člen prav tako določa, da prepovedi, ki so navedene v okviru četrtega odstavka 61.f člena glede nedovoljenih ravnanj, pomenijo prevladujoče obvezne določbe, ki se uporabljajo za vsak primer, ki spada na področje uporabe teh prepovedi, ne glede na pravo, ki bi se sicer uporabilo za sporazum o dobavi med strankama.

K 23. členu

Pri tem členu se v skladu z Direktivo 2019/633/ES doda navedba, da je kupec v primeru, če dobavitelj od kupca zahteva sklenitev pisne pogodbe, dolžan skleniti pisno pogodbo.

V tem členu je dodana tudi izjema ki izhaja iz Direktive 2019/633 in omogoča da se sporazumi o dobavi ne uporabljajo za proizvode, ki jih član organizacije proizvajalcev, vključno z zadrugo, odda organizaciji proizvajalcev, katere član je dobavitelj, če statut te organizacije proizvajalcev ali pravila in odločitve, ki so v njem določeni ali iz njega izhajajo, vsebujejo določbe s podobnimi učinki, kot jih imajo pogoji sporazuma o dobavi.

K 24. členu

a) 61.i člen

Nov 61.i člen določa možnost vlaganja prijav na pristojne nadzorne in prekrškovne organe v državi članici, v kateri je ustanovljen dobavitelj, bodisi pri izvršilnem organu v državi članici, v kateri je ustanovljen kupec.

Nadzor nad nedovoljenimi ravnanji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi opravlja Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence. Nadzorni in prekrškovni postopek se vodi na podlagi uporabe določb zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, ki prijaviteljem zagotavlja varovanje tajnosti njihove identitete.

Za dobavitelje je lahko preprosteje, če prijave vložijo pri organu svoje države članice, na primer iz jezikovnih razlogov. Z vidika izvrševanja pa je lahko učinkoviteje, če se prijava vloži pri organu države članice, v kateri je ustanovljen kupec. Dobaviteljem je tako zagotovljena izbira glede organa, pri katerem želijo vložiti prijavo.

Na novo se ureja tudi vlaganje prijav s strani organizacij proizvajalcev, drugih organizacij dobaviteljev in združenj takšnih organizacij, ki imajo prav tako pravico vložiti prijavo na zahtevo enega ali več svojih članov ali, kadar je ustrezno, na zahtevo enega ali več članov njihovih članic organizacij, kadar ti člani menijo, da so prizadeti zaradi nedovoljenih ravnanj. Druge organizacije z legitimnim interesom za predstavljanje dobaviteljev imajo pravico, da na zahtevo dobavitelja in v interesu tega dobavitelja vložijo prijavo, in sicer pod pogojem, da so takšne organizacije neodvisne neprofitne pravne osebe.

Zakon ureja tudi zaupnost podatkov, v skladu s katero lahko Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence na zahtevo prijavitelja sprejme potrebne ukrepe za ustrezno zaščito identitete prijavitelja, članov ali dobaviteljev iz odstavka 2 ter za ustrezno zaščito vseh drugih informacij, v zvezi s katerimi prijavitelj meni, da bi razkritje takih informacij škodovalo interesom prijavitelja, članov ali dobaviteljev. Prijavitelj opredeli morebitne informacije, v zvezi s katerimi zahteva zaupnost.

Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence po prejemu prijave iz prvega ali drugega odstavka tega člena meni, da ni zadostne podlage za obravnavo prijave, v razumnem roku po prejemu prijave o tem obvesti prijavitelja. Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence meni, da obstajajo zadostni razlogi za obravnavo prijave, v razumnem roku zoper kupca uvede postopek. Če Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence po prijavi in opravljeni obravnavi ugotovi eno ali več nedovoljenih ravnanj iz 61.f člena tega zakona, od kupca zahteva, da preneha z nedovoljenimi ravnanji.

b) 61.j člen

Nov 61.j člen določa, da lahko varuh brez poseganja v pravico dobaviteljev do vložitve prijav iz člena 61.i člena tega zakona spodbuja prostovoljno uporabo učinkovitih in neodvisnih mehanizmov alternativnega reševanja sporov, kakršna je mediacija, ki jo lahko sprožijo dobavitelji ali kupci z namenom rešitve sporov med dobavitelji in kupci v zvezi z uporabo nedovoljenih ravnanj s strani kupca.

c) 61.k člen

Nov 61.k člen opredeljuje sodelovanje Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence in nadzornih in prekrškovnih organov drug drugih evropskih držav in Komisije ter predvideva medsebojno pomoč pri preiskavah s čezmejno razsežnostjo. Nadzorni organi se udeležujejo sestankov v skladu z Direktivo 2019/633/EU. Sestanke organizira Komisija, na njih pa organi razpravljajo o najboljših praksah, novih primerih in novem razvoju na področju nedovoljenih ravnanj v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi ter izmenjujejo informacije, zlasti o izvedbenih ukrepih in svojih praksah izvrševanja.

Ministrstvo in Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence skleneta dogovor o financiranju izvajanja aktivnosti Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence iz tega člena, v kateri se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila. Ta dogovor je sestavni del pogodbe o financiranju iz sedmega odstavka 172. člena tega zakona.

č) 61.l člen

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence vsako leto do 15. marca na svoji spletni strani objavi letno poročilo o svojih dejavnostih, ki sodijo na področje uporabe tega zakona, v katerem navede tudi število obravnavanih zadev oziroma postopkov, prejetih prijav ter število odprtih ali zaključenih postopkov v preteklem letu. Poročilo za vsak zaključen postopek vsebuje kratek opis zadeve, rezultat postopka in po potrebi sprejeto odločitev, pri čemer veljajo zahteve glede zaupnosti iz 61.i člena tega zakona.

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence do 15. marca vsako leto Komisiji pošlje poročilo o nedovoljenih ravnanjih v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Poročilo vsebuje zlasti vse ustrezne podatke o uporabi in izvrševanju pravil iz tega zakona oziroma Direktive 2019/633/EU v prejšnjem letu.

d) 61.m člen

Ta člen določa zaščito, ne samo pred nepoštenimi trgovinskimi praksami kupcev, ki so ustanovljeni v isti ali drugi državi članici kot dobavitelj, temveč tudi pred nepoštenimi trgovinskimi praksami kupcev, ustanovljenih zunaj Unije. Taka zaščita omogoča izogibanje morebitnim nenamernim posledicam zaščite, kot je izbira kraja ustanovitve glede na pravila, ki se uporabljajo. Tudi dobavitelji, ustanovljeni zunaj Unije, bi morali biti pri prodaji kmetijskih in živilskih proizvodov v Unijo zaščiteni pred nepoštenimi trgovinskimi praksami. Poleg tega, da so lahko taki dobavitelji enako ranljivi za nepošteno trgovinske prakse, bi se lahko s širšim področjem uporabe izognili tudi nenamernemu preusmerjanju trgovine k nezaščitenim dobaviteljem, kar bi spodkopalo zaščito dobaviteljev v Uniji.

Določbe poglavja V.a Veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi se uporabljajo tudi za storitve, če so izrecno navedene v tem poglavju, ki jih kupec opravlja za dobavitelja. Določbe poglavja V.a Veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi se ne uporabljajo za sporazume med dobavitelji in potrošniki.

K 25. členu

Vsebina 65. člena, ki opredeljuje varstvo interesov potrošnikov, med pogoji, ki jih morajo izpolnjevati fizične in pravne osebe, navaja tudi zahteve živilske zakonodaje, ki se nanašajo na varstvo interesov potrošnikov. Varstvo interesov potrošnikov ureja Uredba 178/2002 in je eno temeljnih načel živilske zakonodaje. 8. člen uredbe eksplicitno določa, da je cilj živilske zakonodaje potrošnikom zagotoviti podlago za obveščeno izbiro v zvezi z živilji, ki jih uživajo. Rezultati uradnega nadzora ugotavljajo obstoj praks, ki so namenjene temu, da potrošnike

zavedejo glede pravega porekla nekaterih kategorij živil. Nepoštene prakse zavajanja glede porekla živil bi lahko bistveno omejili s tem, če bi se informacije o poreklu določenega živila morale navajati tudi na spremnih dokumentih oziroma računih. Na ta način bi bil bistveno olajšan postopek izračuna masnega toka živil glede na njihovo poreklo. Trenutno je masni tok vezan zgolj na vrsto in kategorijo živila. Z navajanjem porekla živila na računu bi dosegli tudi to, da bi končni potrošnik v primeru nakupa živil v rinfuzi oziroma postrežno, kjer je informacija o poreklu na voljo le na prodajnem mestu, imel podatek o poreklu živila na voljo tudi po opravljenem nakupu.

K 26. členu

Pogoje za kmetijske pridelke in živila iz sheme »izbrana kakovost« predpisuje 70.a člen, podrobnejši pogoji so predpisani v Pravilniku o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost«. Uredba (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in Izvedbena uredba (EU) št. 1337/2013 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z navedbo države izvora ali kraja porekla za sveže, ohlajeno in zamrznjeno prašičje, ovčje, kozje in perutninsko meso določata posebne pogoje glede označevanja izvora mesa. V skladu s členom 13(5)(b) Uredbe (ES) št. 1760/2000 se oznaka države članice izvora lahko uporabi, če je goveje meso iz živali, rojenih, rejnih in zaklanih v isti državi članici. Tudi Izvedbena uredba (EU) 1337/2013 v drugem odstavku 5. člena določa možnost navedbe ene države članice izvora, če je bila žival rojena, rejna in zaklana v tej državi članici. Zaradi uskladitve z navedenimi določbami evropske zakonodaje je treba zakon v tem delu dopolniti, da je iz porekla jasno razvidno, kje je žival rojena, rejna, zaklana, razsekana oziroma predelana.

K 27. členu

Predpis Unije, in sicer Uredba (EU) 2018/848 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, določa, da je treba urediti področje sankcij za kršitev predpisov Unije in tudi v primeru kršitev predpisov Republike Slovenije. Vse države članice Unije bodo morale na podlagi novih izvedbenih in delegiranih uredb Evropske Komisije, ki so še v fazi priprave, sprejeti t.i. nacionalne kataloge sankcij za področje ekološkega kmetovanja. Bo pa Evropska komisija predvidoma pripravila enotne usmeritve glede sankcij, saj je glavni namen, da se poenotijo sankcije za posamezne najhujše kršitve, za manjše kršitve pa bodo morale države članice sprejeti nacionalna pravila glede sankcij v primeru kršitev pravil ekološkega kmetovanja. Glede na navedeno se predlaga ureditev področja z uredbo vlade, saj pravilnik ni ustrezen predpis za urejanje sankcij.

K 28. členu

Predpis Unije, in sicer Uredba (EU) 2018/848 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, določa, da je treba urediti področje sankcij za kršitev predpisov s področja ekološkega kmetovanja. Na nacionalni ravni bo treba sprejeti tudi nacionalna pravila za ekološko hrano v obratih javne prehrane. Zato se predlaga ureditev področja z uredbo vlade, saj pravilnik ni ustrezen predpis za urejanje nacionalnih pravil za ekološko hrano v obratih javne prehrane.

K 29. in 30. členu

Predpis Unije, in sicer Uredba (EU) 2018/848 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, določa, da je treba urediti dodatne pogoje, ki jih bodo morale izpolnjevati organizacije za kontrolo in certificiranje (npr. letno poročanje na pristojni organ o njihovem delu, podatki o vzorčenju, objava pristojbin glede kontrole in certificiranje, itd.). Zato se predlaga ureditev področja z uredbo vlade, saj pravilnik ni ustrezen predpis za urejanje sankcij in drugih pogojev, ki jih bodo morale izpolnjevati organizacije za kontrolo in certificiranje.

K 31. členu

Zaradi uskladitve s predpisi Unije, in sicer z Uredbo Komisije (ES) št. 1850/2006 z dne 14. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, je predlagan novi 92.a člen, ki določa pristojni organ za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov in ureja javno pooblastilo za opravljanje nalog certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov. Določene so še dodatne naloge organizacije za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, kot so priznavanje centrov za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, imenovanje oseb, ki izvajajo certificiranje, ter vodenje evidence centrov za certificiranje hmelja in evidence pridelka hmelja. Predlaga se tudi ureditev glede stroškov certificiranja in priznavanja centrov, in sicer bo minister predpisal višino stroškov certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov in stroškov priznavanja centrov.

Predlaga se tudi, da minister predpiše organizacijske, tehnične in kadrovske pogoje za centre za certificiranje hmelja, pogoje glede usposobljenosti za osebe, ki izvajajo certificiranje hmelja, podrobnejše določbe glede postopkov za odobritev ali odvzem odobritve centrov za certificiranje hmelja in imenovanje oseb, ki izvajajo certificiranje hmelja.

K 32. členu

Dopolnitev 102. člena se predlaga zaradi ponavljajočih se težav, ki na terenu nastajajo zaradi nenadzorovane paše živali, ko živali nenadzorovano uhajajo iz nevzdrževanih pašnih sistemov ali celo pri paši brez postavljenega pašnega sistema in brez pastirja, ko živali prosto prehajajo na tuja zemljišča in povzročajo škodo.

K 33. členu

Sprememba zaradi usklajenosti z Uredbo (EU) št. 1308/2013, v kateri se v 157., 158., 162. in 163. členu opredeljujejo in določajo medpanožne organizacije.

K 34. členu

Predlaga se črtanje 111. člena Zakona o kmetijstvu, saj je podeljevanje statusa društev v javnem interesu urejeno v Zakonu o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18). Na podlagi navedenega zakona je že sprejet področni pravilnik, ki ureja kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja.

K 35. členu

Ta člen dopolnjuje možnost glede neposrednega imenovanja izvajalcev javnih služb tudi za področje javne službe strokovnih nalog v živinoreji, ki jih opravljajo javni zavodi oziroma zbornica z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je.

K 36. členu

S predlagano spremembo 118. člen Zakona o kmetijstvu, ki ureja programe posameznih javnih služb na področju kmetijstva, je predlagano, da vlada predpiše večletni program javne službe, minister pa, enotno za vse javne službe, da soglasje na letni program dela, in sicer ne glede na način izbire izvajalca javne službe. S to spremembo pravne podlage bo poenotena priprava programov dela, vključno z večletnim programom javnih služb, za vse javne službe v kmetijstvu. Sedanja ureditev je namreč nedorečena in pušča različne interpretacije glede letnega programa dela in večletnega programa javnih služb.

Nadalje je določeno, da se v letnem programu določijo zlasti vrsta in obseg storitev javne službe, način izvajanja storitev javne službe skladno z določbami iz 115.a in 115.b člena, način spremljanja rezultatov storitev javne službe ter obseg in način financiranja ali subvencioniranja posameznih storitev javne službe. Vlada predpiše večletni program javne službe za obdobje največ sedmih let. Posamezne javne službe na področju kmetijstva imajo lahko tudi krajši večletni program, kar je odvisno tudi od drugih programov – npr. programov EU, s katerimi se ukvarjajo tudi javne službe.

Tretji in četrti odstavek pa določata, da se, če minister do začetka tekočega leta ne izda soglasja k letnemu programu dela in finančnemu načrtu posrednega uporabnika proračuna, financiranje

javne službe začasno nadaljuje na podlagi finančnega načrta za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu. Za začasno financiranje javne službe se smiselno uporabijo določbe zakona o javnih financah v delu, ki se nanašajo na začasno financiranje države, kar je določeno predvsem v poglavju 4.2. Sredstva v obdobju začasnega financiranja države oziroma občine Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US) (v nadaljnjem besedilu: ZJF). Minister o začasnem financiranju izvajanja javne službe odloči s sklepom.

Posredni proračunski uporabniki in ministrstvo pa morajo ne glede na začasno financiranje pripraviti programe in finančne načrte na osnovi posredovanih izhodišč v rokih in obsegu, kot jih določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije. Po preteku teh rokov ali če program dela in finančni načrt nista pripravljena v skladu s posredovanimi izhodišči ministrstva, se financiranje javnih služb nadaljuje v obsegu, ki ga določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije. Pri izvajalcih, ki niso posredni uporabniki proračuna, je začasno financiranje v prvih mesecih vsakega leta možno na podlagi letnih programov preteklega leta, a je treba upoštevati omejitve, ki so določene z obsegom razpoložljivih sredstev v proračunih obeh let. Morebitne okoliščine, ki zahtevajo spremembe finančnih načrtov znotraj tekočega leta, se uredijo z rebalansom finančnega načrta in s spremembo programa dela. Državni proračun in zakon, ki ureja izvrševanje proračunov Republike Slovenije (ZIPRS), se vsako leto sprejemata proti koncu tekočega leta za naslednje leto (ZIPRS2122 objava v Uradnem listu RS 27. 11. 2020, ZIPRS2021 objava v Uradnem listu RS 12. 12. 2019; ZIPRS 1819 objava v Uradnem listu RS 13. 12. 2017, ZIPRS 1718 objava v Uradnem listu RS 15. 12. 2016). ZIPRS v drugem odstavku 58. člena določa, da mora predstojnik neposrednega uporabnika proračuna države ali občine posrednim uporabnikom proračuna iz svoje pristojnosti posredovati izhodišča za pripravo finančnih načrtov posrednih uporabnikov v 15 dneh po objavi tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije. Izhodišča za pripravo finančnih načrtov posrednih uporabnikov, ki se pretežno financirajo iz proračuna države, morajo biti usklajena s pretežnim financerjem posrednega uporabnika in z ministrstvom. V šestem odstavku istega člena pa določa, da morajo posredni uporabniki državnega proračuna ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov posredovati sprejete finančne načrte in programe dela v soglasje pristojnemu ministrstvu najpozneje v 45 dneh po prejemu izhodišč iz drugega oziroma tretjega odstavka 58. člena. Za leto 2021 je bil ZIPRS objavljen v Uradnem listu RS 27. 11. 2020, izhodišča za pripravo finančnih načrtov so bila posrednim uporabnikom poslana najkasneje 12. 12. 2020. Popolnoma nerealno je, da za pripravo programov dela, preglede in popravke programov dela, izdajo soglasij in sklepanje pogodb preostane le 19 dni (ali v primeru ZIPRS1718, kjer je ostal en dan). Pri tem ni upoštevan 45-dnevni rok za posredovanje sprejetih finančnih načrtov in programov dela iz šestega odstavka 58. člena. Če bi bila določba o začasnem financiranju vključena v ZIPRS, določba v tretjem odstavku 118. člena Zakona o kmetijstvu ne bi bila potrebna. Javni zavodi imajo velike težave z likvidnostjo, če v obdobju priprave in potrjevanja finančnih načrtov in programov dela začasno financiranje javnih služb ni urejeno.

K 37. in 38. členu

Ob dosedanjem izvajanju nalog spremljanje in napovedi medenja v čebelarstvu ter vodenje katastra čebelje paše, ki sta se doslej izvajali v sklopu strokovnih nalog v živinoreji, ugotavljamo, da imata nalogi svetovalni značaj, zato se bosta odslej izvajali v okviru nalog javne svetovalne službe v čebelarstvu, zaradi česar se spremenita 125. in 127.a člen. Predlaga se črtanje strokovne naloge o semenjevanje iz 125. člena, saj veterinarske organizacije o semenjevanje izvajajo v okviru tržne dejavnosti.

K 39. členu

Drugi odstavek se dopolni z namenom pravičnega poimenovanja Strokovnega sveta za poklicno in strokovno izobraževanje. Peti odstavek se dopolni z določbo, da evidenco mojstrskih kmetij in mojstrskih izpitov upravlja ministrstvo. Doda se nov šesti odstavek, ki podrobneje določa namen prej omenjene evidence in katere podatke naj ta evidenca vsebuje. V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, pa se določi, da Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije razpis za učna mesta mojstra kmeta objavi na svoji spletni strani in ne v dnevnem časopisu kot velja zdaj.

K 40. členu

V evropski zakonodaji člen 69 Uredbe EU 1306/2013 določa Računalniško zbirko podatkov. Tako je določeno, da računalniška zbirka podatkov (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov) za vsakega upravičenca do podpore iz člena 67(2) zabeleži podatke, pridobljene iz vlog za pomoč in zahtevkov za plačila. Ta zbirka podatkov omogoča prek pristojnega organa države članice zlasti vpogled v podatke za tekoče koledarsko in/ali tržno leto ter za predhodnih deset koledarskih in/ali tržnih let. Kadar na raven podpore kmetov vplivajo podatki za zgodnejša koledarska leta in/ali tržna leta, začeni z letom 2000, potem zbirka podatkov omogoča vpogled tudi v podatke, ki se nanašajo na ta leta. Zbirka podatkov tudi omogoča neposreden in takojšen vpogled v podatke za najmanj štiri zaporedna predhodna koledarska leta in za podatke v zvezi s "trajnim pašnikom", kot je opredeljen v točki (c) člena 2 Uredbe Komisije (ES) št. 1120/2009 (11), v njeni prvotni različici, in v zvezi s "trajnim travinjem in trajnim pašnikom", kot sta opredeljena v točki (h) člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013 za obdobja od njenega začetka veljavnosti, pa za najmanj pet zaporednih predhodnih koledarskih let. Z odstopanjem od drugega pododstavka se od držav članic, ki so pristopile k Uniji leta 2004 ali pozneje, zahteva, da omogočijo vpogled v te podatke šele od leta njihovega pristopa. Nadalje člen 67 (2) 1306/2013 določa, da se integrirani sistem uporablja za sheme podpore iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 (SNP) in za podporo, odobreno v skladu s točkama (a) in (b) člena 21(1) ter členi od 28 do 31, 33, 34 in 40 Uredbe (EU) št. 1305/2013 (sklad EKSRP) , in, kadar je ustrezno, v skladu s točkama (b) in (c) člena 35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Na podlagi tega je ustrezen rok hrambe teh podatkov 10 let, nato pa se arhivirajo v skladu z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih.

K 41. členu

V četrti točki 141. člena se doda pogoj o obveznosti vpisa 0,05 ha vinograda v RKG, ki sicer velja že sedaj, vendar je zapisan v Zakonu o vinu. Menimo, da je pogoje vpisa v RKG treba zapisati zbrano na enem mestu.

K 42. členu

S spremembo zakona se spreminjajo pogoji, kdaj se v primeru spremembe nosilca ohrani številka kmetijskega gospodarstva KMG-MID.

KMG-MID se v primeru kmetije ohrani, kadar novi nosilec postane oseba, ki je že pred spremembo nosilca izpolnjevala pogoj za člana kmetije (sorodnik ali oseba, ki ima skupno stalno prebivališče z nosilcem) ali če je novi nosilec eden od dedičev ali pričakovani dedič kmetije (to s podpisom potrđita dosedanji in novi nosilec). KMG-MID se ohrani tudi, če je novi nosilec kupil ali vzel v zakup celotno kmetijo in ob spremembi nosilca iz fizične osebe v samostojnega podjetnika posameznika z isto davčno številko in obratno. V primeru kmetijskega gospodarstva se številka KMG-MID ohrani, če gre za pravno nasledstvo v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe ali agrarne skupnosti.

Z ohranitvijo številke KMG-MID se zagotovi sledljivost kmetijskega gospodarstva, ki je potrebna za spremljanje kmetijske politike in pri določenih omejitvah, ki so vezane na kmetijsko gospodarstvo v daljšem časovnem obdobju.

Kadar ob spremembi nosilca niso izpolnjeni pogoji za ohranitev številke KMG-MID, mora novi nosilec za svoje kmetijsko gospodarstvo pridobiti novo številko KMG-MID.

KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, katere uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom. Določi se ob vpisu v register kmetijskih gospodarstev. Javnost KMG-MID bo omogočila sledljivost hrane skladno s strategijo EU od vil do vilic. Na številki KMG-MID temelji vsa sledljivost pridelave hrane oziroma vseh proizvodnih enot kmetijskega gospodarstva, z njo so povezana zemljišča, živali, lokacije obratov, varstvo rastlin ... Potrošnik lahko na podlagi vpisa številke KMG-MID, ki jo dobi od kmeta, na spletnem pregledovalniku preveri, na katerih zemljiščih je pridelana hrana, ki jo kmet trži.

K 43. členu

V RKG se dodajata nova podatka, ki se prevzemata v RKG – evidenca zelenjave in standardni prihodek kmetijskega gospodarstva.

Pojasnjuje tudi vpis zemljišč skladno s stanjem v naravi. Zakonodaja EU nas zavezuje, da za zemljišča, vpisana v RKG, velja natančna pozicijska natančnost, ki je kataster ne omogoča na večini kmetijskih in gozdnih zemljišč. Vrisovanje zemljišč po katastrskih mejah, namesto skladno z uporabo zemljišča in njegovo rabo, kviri identifikacijski sistem kmetijskih parcel, ki služi kot uradni podatek o površini kmetijskega gospodarstva in je podlaga za vse ukrepe na površino. Vsakoletno obvezen test kakovosti identifikacijskega sistema kmetijskih parcel nam kaže, da je v Sloveniji največji problem sistema kataster. Tam, kjer so veliki katastrski pozicijski zamiki, je vris zemljišč slab in posledično kontrole na terenu kmetom izrezujejo prijavljene površine po katastru, čeprav je vidno, da je kmet uporabnik. Na ta način je kmet vedno ob sredstva, saj upoštevanje katastra, namesto mej obdelave, odreže vse, kar je v pozicijskem zamiku prikazano kot površina drugega kmeta. Pravilno prijavo mora zagotoviti država z uradno evidenco – identifikacijskim sistemom kmetijskih zemljišč.

S predlogom sedmega odstavka v zakon vpeljemo pravilnost vrisa, ki mora temeljiti na stanju v naravi. Z enajstim odstavkom pa dajemo možnost upravni enoti, da prek službe za RKG pridobi mnenje GURS, ali na območju obstaja pozicijski zamik. Ob sporih UE še vedno lahko zahteva, da se zadeva predhodno uredi v katastru, če težave ni mogoče rešiti sporazumno, oziroma da se v primeru spora upošteva uradna evidenca – kataster.

Podatek o zemljiščih, vpisanih v RKG, je že ves čas dostopen javnosti v spletnem pregledovalniku na portalu RKG. Z zapisom te informacije v zakon se želi ljudi vzpodbuditi k rednemu pregledovanju stanja zemljišč in hkrati zagotoviti pravno varnost lastnikov zemljišč, ki lahko kar najbolj preprosto (brez spletnih potrdil, prijave ipd.) vedno preverijo morebiten vpis GERK-ov na njihovih zemljiščih.

V devetem odstavku se ureja elektronska oblika izpisa iz RKG, ki vsebuje elektronski podpis uradne osebe. Na upravni enoti stranka zapisnik in izjave podpiše z elektronskim podpisom. Podpis stranke overi upravna enota z elektronskim podpisom uradne osebe.

Z novim trinajstim odstavkom se nosilec omogoči oddaja vlog za spreminjanje podatkov v RKG z elektronskim podpisom ali prek državnega portala eUprave..

K 44. členu

Za izvajanje kmetijske politike je pomembno, kakšni so prihodki iz kmetijske dejavnosti kmetijskih gospodarstev. Standardni prihodek (Standard Output ali SO) je razmeroma preprost ekonomski kazalec, ki po definiciji odraža povprečno vrednost proizvodnje, ki jo lahko pričakuje kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje. Izračuna se iz povprečne bruto vrednosti kmetijske proizvodnje na enoto na ravni države (t. i. SO-koeficienti) in proizvodnih kazalcev posameznega kmetijskega gospodarstva (površine, število živali). Izračun standardnega prihodka na ravni posameznega kmetijskega gospodarstva in njegova vključitev v administrativne zbirke podatkov bosta povečala uporabnost teh zbirk predvsem za namen spremljanja stanja kmetijstva in načrtovanja kmetijske politike. Izračun standardnega prihodka namreč omogoča razvrstitev kmetijskih gospodarstev v razrede ekonomske velikosti in tip kmetovanja ter iz njih izhajajoče agregatne analize. Posameznim ekonomskim razredom pa lahko namenimo prilagojene ukrepe.

K 45. členu

Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v 34. in 36. členu določa, da se lahko v sistem nadzora vključijo po novem tudi t. i. skupine izvajalcev, kar pomeni, da bo možno tudi skupinsko certificiranje ekoloških pridelovalcev. Glede na navedeno je treba te podatke voditi tudi v Evidenci pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil.

Zaradi izboljšanja učinkovitosti kontrole organizacij za kontrolo in certificiranje je treba zagotoviti, da se v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil prevzemajo tudi podatki iz evidenc iz 153. in 156. člena ZKme-1 glede kontrole ukrepa Ekološko kmetovanje iz PRP 2014–2020 in števila rejnih živali. V evidenco se bodo prenašali podatki o številki KMG-MID, podatki o GERK-ih, vrstah rabe, vrsti kulture ter številu in vrsti živali.

Organizacije za kontrolo in certificiranje vodijo evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil. Organizacije za kontrolo in certificiranje v evidenco med drugim vnašajo podatke o tem, ali je KMG v celoti ali delno vključeno v ekološko kmetovanje, podatke o tem, kdaj se je KMG prvič vključilo v kontrolo ekološkega kmetovanja, podatke o statusu GERK-ov (ekološki, v preusmeritvi, konvencionalni, ni v kontroli), podatke o tem, ali ima KMG travojede živali, podatke o statusu travojedih živali (govedo, kopitarji, drobnica, divjad) ter število čebeljih družin. Vse te podatke ministrstvo in agencija potrebuje za izvajanje ukrepa Ekološko kmetovanje, ukrepa Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila, ukrepa Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev, ukrepa Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter ukrepa Prenos znanja in dejavnosti informiranja v okviru PRP 2014–2020.

Ker so s tem povezani določeni stroški, bo ministrstvo zagotovilo sofinanciranje teh stroškov iz proračuna ministrstva. Podrobnejši pogoj in stroški glede vodenja evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil se bodo uredili s pogodbo med ministrstvom in organizacijo za kontrolo in certificiranje. Okvirni stroški na leto bodo znašali 26.000 eurov..

K 46. členu

Predlaga se sprememba 148. člena Zakona o kmetijstvu, ki sedaj predpisuje Evidenco kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod. Od leta 2012 je za sheme kakovosti pristojno ministrstvo za kmetijstvo, medtem ko je za področje priznanja naravnih mineralnih vod pristojna Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Področje naravnih mineralnih vod ni sorodno s področjem kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti, drugačne so tudi zahteve po podatkih iz evidenc, zato ni smiselno v eni skupni evidenci združevati dveh popolnoma različnih področij. Posledično s spremembo 148. člena se zato predlaga tudi novi 148.a člen, ki ureja samo evidenco priznanih naravnih mineralnih vod.

V evidenci iz 148. člena Zakona o kmetijstvu je trenutno vpisanih 25 zaščiteneh proizvodov in njihovih proizvajalcev (okoli 300). Z vzpostavitvijo nove sheme »izbrana kakovost«, se je v to evidenco vključilo še okoli 14.000 novih proizvajalcev iz sektorjev mesa, mleka in sadja, v shemo pa se namerava vključiti še več sektorjev (med, zelenjava, drobnica ...), kar bo še dodatno povečalo število proizvajalcev. Evidenca v trenutni obliki ne omogoča enostavnega iskanja in preverjanja certificiranih proizvajalcev za namene določenih izplačil ukrepov skupne kmetijske politike. Poleg tega je za potrebe izvajanja nekaterih ukrepov kmetijske politike potrebnih več podatkov o zavezancih oziroma certifikatih (npr. datum izdaje certifikatov, datum veljavnosti certifikatov, podatki o združenjih proizvajalcev, ki se skupinsko certificirajo ipd.), kot se vodijo v skladu s sedaj veljavnim 148. členom. Prav tako je treba za potrebe monitoringa vsebin na področju shem kakovosti in lažjega oblikovanja kmetijske politike na tem področju v prihodnje nujno urediti tudi spremljanje certificiranih površin in letnih količin proizvodov oziroma živil iz shem kakovosti. Za lažje obvladovanje zgoraj navedenih podatkov, ki jih nujno potrebuje ministrstvo, se sedaj vzpostavlja tudi računalniška evidenca shem kakovosti, ki potrebuje ustrezno podlago tudi v 148. členu Zakona o kmetijstvu.

Organizacije za kontrolo in certificiranje, ki vodijo evidenco iz 148. člena, bodo med drugim vnašale tudi letne proizvodne količine proizvodov, za katere podatkov ne bo mogoče pridobiti iz obstoječih registrov in evidenc na ministrstvu. Ker so s tem povezani določeni stroški, bo ministrstvo zagotovilo sofinanciranje teh stroškov iz proračuna ministrstva. Okvirni letni stroški bodo znašali 12.000 eurov iz PP 2330-20-0006 Lokalna hrana in zmanjševanje zavržkov hrane.

Podrobnejši pogoji in stroški glede vodenja evidence se bodo uredili s pogodbo med ministrstvom in organizacijo za kontrolo in certificiranje.

K 47. členu

V prvem odstavku obrazložitve k 43. členu je pojasnjeno, zakaj se predlaga novi 148.a člen Zakona o kmetijstvu, ki določa evidenco priznanih naravnih mineralnih vod, kot samostojni člen. Uprava je v okviru ministrstva pristojni organ, ki izvaja, skladno z določbami Direktive 2009/54/ES, Direktive 2003/40 in Uredbe Komisije 115/2010, postopek priznavanja naravnih mineralnih vod v Republiki Sloveniji. Predpisi Unije določajo, da lahko subjekti tržijo na ozemlju držav članic le naravne mineralne vode, ki so pridobile priznanje. Prav tako je nujno, da pristojni organ redno spremlja skladnost priznanih naravnih mineralnih vod, ki jim mora v primeru izkazane neskladnosti preklicati priznanje. Iz navedenih razlogov je v Sloveniji treba voditi evidenco priznanih naravnih mineralnih vod. Evidenco priznanih naravnih mineralnih vod upravlja in vodi uprava. Evidenca bo vključevala ime priznane označbe in ime izvira naravne mineralne vode, kraj izkoriščanja, razvrščanje in označevanje glede na vsebnost ogljikovega dioksida ter številko in datum odločbe, ki jo subjektu izda uprava.

Predlaga se novi 148.b člen Zakona o kmetijstvu, ki določa novo evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč, opredeljuje zavezance za vpis v le-to, podatke, ki se v njej vodijo ali prevzemajo, vodenje evidence, način sporočanja podatkov o površini zelenjadnic in zelišč, ki jih pridelujejo zavezanci, ter namen vzpostavitve le-te. Evidenca je namenjena načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, izvajanju shem kakovosti, priznavanju organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, izvajanju zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, izvajanju evidence posebnih kultur ter poročanju v skladu s predpisi Unije.

Zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki upravlja kmetijsko gospodarstvo, na katerem se v tekočem koledarskem letu zelenjava oziroma zelišča prideluje/-jo v tleh, na prostem, na vsaj 0,1 ha zemljišč ali na vsaj 0,02 ha površin v rastlinjakih oziroma njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh. Pridelava v tleh, na prostem, pomeni, da se zelenjava oziroma zelišča prideluje/-jo na GERK-ih z vrstami rabe: 1100 – njiva, 1161 – hmeljišče v premeni in 1180 – trajne rastline na njivskih površinah. Pridelava v rastlinjaku pomeni, da se zelenjava oziroma zelišča prideluje/-jo na GERK-ih z vrstama rabe: 1190 – rastlinjak in 1191 – rastlinjak, kjer pridelava ni v tleh. Pridelava na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh, pomeni, da se zelenjava oziroma zelišča prideluje/-jo v kontejnerjih z vrsto rabe GERK-a 1181 – trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh.

Evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč bo vodena kot centralna računalniška zbirka podatkov in bo predstavljala zanesljiv vir podatkov o vseh tržnih pridelovalcih zelenjave in zelišč, lokacijah in površinah, na katerih se pridelujejo zelenjava in zelišča, površinah posameznih vrst zelenjave in zelišč ter količini pridelane zelenjave in zelišč, če je pridelava vključena v kontrolo shem kakovosti (ekološka pridelava, integrirana pridelava, izbrana kakovost ...). V evidenci bo, v skladu z metodologijo, ki bo določena v podzakonskem predpisu, voden tudi podatek o letnem hektarskem pridelku posameznih vrst zelenjadnic in zelišč in oceni pridelka. Podatek bo omogočal izvajanje logičnih kontrol pri prijavi pridelkov v evidence ter oceno količine pridelka posameznih vrst zelenjadnic oziroma zelišč na ravni posameznega kmetijskega gospodarstva oziroma na ravni celotne države. Evidenco bo upravljal in vodilo ministrstvo. Zaradi ekonomskih razlogov in zmanjševanja administrativnih bremen za nosilce kmetijskih gospodarstev bo zavezanec za vpis v evidenco podatke o površinah posamezne vrste ali posameznih vrst zelenjave in zelišč vanjo sporočal ob oddaji vsakoletne zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike.

Podrobnejšo vsebino in postopke vodenja evidence pridelovalcev zelenjave in zelišč ter metodologijo iz četrtega odstavka 148.b člena bo predpisal minister.

K 48. in 49. členu

Zaradi predlaganega novega 92.a člena Zakona o kmetijstvu, ki ureja pristojni organ za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, se predlaga uskladitev 149. in 150. člena Zakona o kmetijstvu, ki urejata vodenje evidence centrov za certificiranje hmelja in evidence pridelka

hmelja. Predlaga se tudi, da minister predpiše podrobno vsebino evidenc in postopke vodenja evidenc.

K 50. členu

V 153. členu ZKme-1 se ureja evidenca o ukrepih kmetijske politike, ki jo v decentralizirani obliki vodi in upravlja agencija, sestavljajo pa jo podatki iz evidenc, ki jih agencija vodi na podlagi veljavnih predpisov. Vsi podatki, ki jih posredujejo zavezanci iz 140. člena in podatki, ki jih izvajalci ukrepov kmetijske politike pridobijo ali izračunajo sami v postopku obdelave vlog in zahtevkov, se bodo združili v evidenco o ukrepih kmetijske politike. Tako se bo vsak posamezen podatek zbral le enkrat in bo v pomoč izvajalcem ukrepov kmetijske politike za izvedbo, spremljanje in kontrolo ukrepov kmetijske politike.

K 51. členu

Predlaga se več namenov evidence imetnikov rejnih živali in evidence rejnih živali, in sicer poleg varovanja zdravja ljudi in živali izvajanje predpisov Unije, ki urejajo zootehniške in genealoške pogoje za rejo, trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi, hibridnimi plemenskimi prašiči in njihovim zarodnim materialom ter njihov vstop v Unijo, s čimer se upošteva sprememba zakonodaje EU na področju zootehnik in kmetijske politike tudi namen za izvajanje zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov. S predlagano dopolnitvijo bo ministrstvu omogočeno, da podatke iz navedenih evidenc uporabi za prevajanje zavezancev v skladu s predpisi, ki urejajo promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov (Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, odredbe in uredbe, ki določajo vstop sektorjev, višino prispevka in začetek plačevanja prispevka za sektorsko promocijo).

K 52. členu

Predlaga se nova evidenca s področja ekološkega razmnoževalnega materiala. Obstoječa evidenca, ki vsebuje podatke samo za ekološko pridelano seme, semenski krompir in vegetativni razmnoževalni material, se razširi in dopolni še z ekološko vzrejenimi živalmi in nedoraslimi vodnimi organizmi. Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v 26. členu določa, da morajo države članice vzpostaviti sisteme za vodenje podatkov o ekološkem rastlinskem razmnoževalnem materialu in rastlinskem razmnoževalnem materialu iz preusmeritve, o ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmih iz akvakulture. V evidenci se bodo vodili podatki o ekoloških živalih, semenu in nedoraslih vodnih organizmih, ki so namenjeni za prodajo drugim ekološkim kmetom.

K 53. členu

Novi člen, ki ureja zbirko podatkov rastlinske genske banke. Gre za seznam rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo, ki se hranijo v rastlinski genski banki in bodo tako javno dostopni, s čimer se zagotovi večji dostop do rastlinskih genskih virov in okrepi njihova uporaba.

K 54. členu

Predlaga se sprememba 161.a člena Zakona o kmetijstvu, ki ureja zbirko podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov. Obstoječe zbirke podatkov se razširijo, dopolnijo s podatki o spremljanju stanja kmetijskih tal in se upravljajo kot enotna zbirka podatkov. Smiselno je, da obstajajo skupne zbirke tematskih podatkov tal, ker bodo podatki primerljivi, po potrebi združljivi in se bodo posamezni podatki lahko uporabljali za oba namena.

K 55. členu

Predlagane spremembe in dopolnitve 162. člena urejajo evidenco izobraževanja in usposabljanja za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja, ki se razširi še na področje svetovanja, tako da bodo podatki o izvedenih izobraževanjih, usposabljanjih in svetovanjih zbrani v eni podatkovni zbirki, namenjeni pa bodo zlasti kontroli izpolnjevanja pogojev za ukrepe kmetijske politike. Z novelo se tudi določi, da evidenco upravlja in vodi ministrstvo.

Obstoječa določba četrtega odstavka 162. člena glede objave podatkov o kmetih mojstrih in mojstrskih kmetijah se prestavi v 131. člen, ki ureja tudi to evidenco..

K 56. členu

KMG-MID je podatek, ki pripada kmetijskemu gospodarstvu – objektu. KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, katere uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom. Določi se ob vpisu v register kmetijskih gospodarstev. Javnost KMG-MID bo omogočila sledljivost hrane skladno s strategijo EU od vil do vilic. Na številki KMG-MID temelji vsa sledljivost pridelave hrane oziroma vseh proizvodnih enot kmetijskega gospodarstva, z njo so povezana zemljišča, živali, lokacije obratov, varstvo rastlin ... Potrošnik lahko na podlagi vpisa številke KMG-MID, ki jo dobi od kmeta, na spletnem pregledovalniku preveri, na katerih zemljiščih je pridelana hrana, ki jo kmet trži.

K 57. členu

V 166. členu se zaradi spremljanja podatka o obsegu kmetijskega gospodarstva doda možnost pridobivanja podatkov iz zemljiškega katastra in katastra stavb tudi na podlagi EMŠO oziroma matične številke ter pridobivanja podatkov iz Evidence registriranih vozil.

V skladu s spremembo zakona se za vsako kmetijsko gospodarstvo vodi podatek o lastništvu nepremičnin – kmetijskih in gozdnih zemljišč ter stavb in delov stavb ter registrirane kmetijske mehanizacije (v skladu s 4.a členom) za nosilca in njegove družinske člane. Ti podatki se bodo pridobivali iz uradnih evidenc: zemljiškega katastra, katastra stavb in Evidence registriranih vozil, na podlagi podatka o EMŠO oziroma matični številki kmeta in EMŠO njegovih družinskih članov oziroma pravne osebe, na katero je registrirano.

Ministrstvo za okolje in prostor ima vzpostavljen Prostorski informacijski sistem, ki je informacijski sistem za podporo pri opravljanju nalog države in lokalnih skupnosti na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov, spremljanja stanja prostorskega razvoja in omogočanja javnosti, da se seznanijo s stanjem v prostoru. Prostorski informacijski sistem vsebuje zbirke prostorskih podatkov, orodja in storitve za podporo procesom na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov. Agencija bo s to določbo dobila možnost vpogleda v upravne akte in projektno dokumentacijo, kar bo precej razbremenilo vlagatelje na javne razpise pri dokazovanju gradenj. Hkrati bo omogočen vpogled v dejansko stanje dokumentov s področja gradenj in drugih posegov v prostor.

K 58. členu

KMG-MID je podatek, ki pripada kmetijskemu gospodarstvu – objektu. KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, katere uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom. Določi se ob vpisu v register kmetijskih gospodarstev. Javnost KMG-MID bo omogočila sledljivost hrane skladno s strategijo EU od vil do vilic. Na številki KMG-MID temelji vsa sledljivost pridelave hrane oziroma vseh proizvodnih enot kmetijskega gospodarstva, z njo so povezana zemljišča, živali, lokacije obratov, varstvo rastlin ... Potrošnik lahko na podlagi vpisa številke KMG-MID, ki jo dobi od kmeta, na spletnem pregledovalniku preveri, na katerih zemljiščih je pridelana hrana, ki jo kmet trži.

K 59. členu

Eden izmed ciljev kmetijske politike je poenostavitev administrativnih postopkov za uveljavljanje pravic in pohitritev pridobivanja sredstev. V ta namen bi bilo ustrezno urediti pravno podlago, ki bi zavarovalnicam omogočala, da od agencije pridobivajo določene osebne in druge podatke o upravičencih, ki jih zavarovalnice potrebujejo v zvezi s sklepanjem in obravnavno zavarovalnih polic, sofinanciranih iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih izvaja agencija. Agencija ocenjuje, da bi se s tem poenostavili postopki sklepanja zavarovalnih polic za upravičence, obenem pa izkušnje iz tujine kažejo na to, da zavarovalnice zaradi prihranka časa in dela v takih primerih upravičence nagradijo tudi z dodatnim popustom na zavarovalno premijo. Zaradi varovanja upravičenih interesov je posredovanje omogočeno le v povezavi s konkretnimi ukrepi kmetijske politike, za sredstva iz naslova katerih kandidira posamezni upravičenec. Zavarovalnice torej v

primerih, ko ne bo šlo za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, ne bodo mogle pridobivati podatkov od agencije.

K 60. členu

Predpis Unije, in sicer Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, določa, da je treba urediti področje obveščanja med pristojnimi organi glede uvoza ekoloških proizvodov. Na nacionalni ravni bo treba sprejeti tudi nacionalna pravila glede obveščanja o uvozu ekoloških proizvodov med Finančno upravo Republike Slovenije in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Zato se predlaga ureditev področja z uredbo vlade, saj pravilnik ni ustrezen predpis za urejanje nacionalnih pravil glede obveščanja o uvozu ekoloških proizvodov.

K 61. členu

V 174. členu se kmetijskemu inšpektorju dajejo pooblastila in pristojnosti glede nadzora področja gnojenja iz č28.b člena zakona, realizacije javnih naročil iz 58.b člena zakona in v zvezi s tem tudi pravica pregledovati zadevne prostore, objekte, predmete ter poslovanje in dokumentacijo v javnih zavodih ter pravica nadzora izdaje dobavnic iz 148.b člena.

K 62. členu

V prvem odstavku 175. člena so urejeni ukrepi kmetijskega inšpektorja. Zaradi možnosti učinkovite izvedbe inšpekcijskega postopka v zvezi z ugotavljanjem suma prekrška, je dodana možnost ukrepanja z ustno odločbo na zapisnik. Zaradi dodanih vsebin o gnojenju so dodani ukrepi na področju gnojenja iz č28.a člena. Ostale določbe glede izrekanja ukrepov se spreminjajo zaradi uskladitve z novim 61.a členom zakona, ki določa katere kmetijske pridelke sme kmetija, v okviru kmetijske dejavnosti, prodajati neposredno potrošniku, zaradi dodanega novega 148.b člena, ki na novo predpisuje evidenco pridelave zelenjave in zelišč ter dopolnjenega 102. člena glede opravljanja kmetijskih opravil.

V 175. členu zakona so v drugem odstavku urejeni ukrepi inšpektorja za hrano. Zaradi možnosti učinkovite izvedbe inšpekcijskega postopka v zvezi z ugotavljanjem suma prekrška je dodan ukrep odvzema dokumentacije ali predmeta.

K 63. členu

Določba 176. člena Zakona o kmetijstvu, ki ureja prekrške, se spreminja zaradi uskladitve s spremembo 58.a člena Zakona o kmetijstvu. Dodajajo se tudi nove globe.

Med drugim je dodana globa zaradi neupoštevanja predpisanega deleža ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti ter če ni pripravil poročila o realizaciji javnega naročila.

K 64. členu

Določba 177. člena Zakona o kmetijstvu, ki ureja prekrške, se ustrezno spreminja zaradi uskladitve z novim 61.a členom zakona, ki določa katere kmetijske pridelke sme kmetija, v okviru kmetijske dejavnosti, prodajati neposredno potrošniku. Dodajajo se tudi nove globe. Med drugim je dodana globa zaradi navajanja neresničnih podatkov glede deležev ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti v poročilu o realizaciji javnega naročila teh živil.

K 65. člen

Za ukrepe KOPOP, ekološko kmetovanje, podpora za novo sodelovanje in ukrep sodelovanje v shemah kakovosti je v Programu razvoja za podeželje Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 kot upravičenec določeno kmetijsko gospodarstvo. Ker se na podlagi ugotovitev revizije Evropske komisije št. AA/2018/011/SI kot upravičenec do ukrepov kmetijske politike določa le še nosilec kmetijskega gospodarstva, je s prehodno določbo treba zagotoviti izvajanje omenjenih ukrepov.

K 66. členu

Na podlagi 28.a člena Zakona o kmetijstvu je bil imenovan izvajalec samo za opravljanje nalog zbiranja in obdelave podatkov za obračunavanje emisij toplogrednih plinov. S spremembo 28.a člena se dodajo naloge za spremljanje vsebnosti organske snovi v tleh, odmrle nadzemne biomase, lesne biomase, fizikalno-kemijskih lastnosti kmetijskih tal.

Predlaga se, da dosedanji izvajalec javnega pooblastila iz 28.a člena Zakona o kmetijstvu opravlja tudi naloge spremljanja vsebnosti organske snovi v tleh in vseh drugih nalog iz spremenjenega prvega odstavka 28.a člena zakona, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2023, če izpolnjuje predpisane pogoje.

K 67. členu

Določbe členov tega zakona ki opredeljujejo verigo preskrbe s hrano v 61.b, 61.c, 61.f, 61.g, 61.i, 61.j, 61.k, 61.l, 61.m členu se začnejo uporabljati 1. novembra 2021.

Začeti postopki glede nedovoljenih ravnanj iz 61.f člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 2/18) se izvedejo po dosedanjih predpisih.

Pogodbe v verigi preskrbe s hrano, ki so bile sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona in še veljajo, morajo biti usklajene z določbami tega zakona najpozneje do 1. novembra 2021.

K 68. členu

Zaradi uskladitve s pravnim redom Unije se bodo spremenili tehnični in organizacijski pogoji, ki jih mora izpolnjevati organizacija za kontrolo in certificiranje ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev. Zaradi kontinuiranosti opravljanja nalog se predlaga, da javno pooblastilo za ekološko pridelavo in predelavo podeljeno na podlagi dosedanjega 92. člena zakona velja še naprej, če nosilec javnega pooblastila izpolnjuje predpisane pogoje.

K 69. členu

Predlaga se, da do določitve organizacije za certificiranje hmelja v skladu z 92. in 92.a členom Zakona o kmetijstvu, certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov opravlja dosedanji izvajalec, vendar ne dlje kot do 31. decembra 2022.

K 70. členu

Predlaga se, da do izbire izvajalca javne službe strokovnih nalog v živinoreji v skladu s 115.b členom Zakona o kmetijstvu naloge javne službe strokovnih nalog v živinoreji opravljajo dosedanji izvajalci javne službe do izteka veljavnosti odločb o uvrstitvi potrjenih rejskih programov v skupni temeljni rejski program.

K 71. členu

Predlaga se, da se spremenjeni 127.a člen Zakona o kmetijstvu za javno svetovalno službo v čebelarstvu začne uporabljati 1. januarja 2026.

K 72. členu

Evidenca se bo vzpostavila do 31. decembra 2023.

K 73. členu

Predlaga se rok za sprejetje podzakonskih predpisov, ki so predvideni s predlagano spremembo zakona, in sicer do 31. decembra 2021.

K 74. členu

Predlaga se rok za uskladitev podzakonskih predpisov s predlagano spremembo zakona, in sicer do 31. decembra 2021.

Uskladiti se morajo podzakonski predpisi o certificiranju hmelja in hmeljnih proizvodov, o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetovanju, o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil in o pogojih, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu.

K 75. členu

Določajo se začetek uporabe drugega odstavka novega 58.b člena, določbe nove štirinajste alineje prvega odstavka spremenjenega 174. člena, novih četrte in pete alineje prvega odstavka spremenjenega 176. člena in nove prve alineje prvega odstavka spremenjenega 177. člena, in sicer se začnejo te določbe uporabljati za tista javna naročila, ki se nanašajo na živila, ki se oddajo po uveljavitvi tega zakona.

K 76. členu

Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje kmetijske politike, načrtovanje razvoja kmetijstva in podeželja, ukrepe kmetijske politike, prilagajanje podnebnim spremembam in blaženjem posledic podnebnih sprememb, informiranje javnosti o kmetijski politiki, promet s kmetijskimi pridelki in živil, verigo preskrbe s hrano, varnost živil neživalskega izvora v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, kakovost živil v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, varnost in kakovost živil v gostinski dejavnosti, institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano na delu, označevanje kmetijskih pridelkov in živil, varstvo potrošnikov v delu, ki se nanaša na živila in kmetijske storitve, doniranje hrane, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, začasno ali občasno delo v kmetijstvu, javne službe v kmetijstvu, zbirke podatkov in informiranje na področju kmetijstva, postopke in organe za izvedbo tega zakona, raziskovalno delo, izobraževanje in razvojno-strokovne naloge ter inšpekcijski nadzor.

(2) Ta zakon ureja izvajanje:

1. Uredbe Sveta (EGS) št. 2219/89 z dne 18. julija 1989 o posebnih pogojih za izvoz živil in krme po jedrski nesreči ali kakršnikoli drugi radiološki nevarnosti (UL L št. 211 z dne 22. 7. 1989, str. 4);
2. Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminate v hrani (UL L št. 37 z dne 13. 2. 1993, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrti del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
3. Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 v zvezi z novimi živil in novimi živilskimi sestavinami (UL L št. 43 z dne 14. 2. 1997, str. 1), razveljavljene z Uredbo (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
4. Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L št. 204 z dne 11. 8. 2000, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2016, str. 1);
5. Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2017/228 z dne 9. februarja 2017 o spremembi Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede poimenovanj in področij pristojnosti znanstvenih svetov Evropske agencije za varnost hrane (UL L št. 35 z dne 10. 2. 2017, str. 10), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 178/2002/ES);
6. Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi (UL L št. 268 z dne

18. 10. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
7. Uredbe (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ter o spremembi Direktive 2001/18/ES (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 24), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1);
  8. Uredbe (ES) št. 2065/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. novembra 2003 o aromah dima, ki se uporabljajo ali so namenjene uporabi v ali na živilih (UL L št. 309 z dne 26. 11. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
  9. Uredbe Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2004, str. 8), razveljavljene z Uredbo (EU) št. 2016/429 z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2016, str. 1);
  10. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditve regulativnemu postopku s pregledom – Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 852/2004/ES);
  11. Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L št. 165 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2017/212 z dne 7. februarja 2017 o imenovanju referenčnega laboratorija EU za kugo drobnice, določitvi dodatnih odgovornosti in nalog tega laboratorija ter spremembi Priloge VII k Uredbi (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 33 z dne 8. 2. 2017, str. 27);
  12. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L št. 70 z dne 16. 3. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2017/171 z dne 30. januarja 2017 o spremembi prilog II, III in IV k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 glede mejnih vrednosti ostankov za aminopiralin, azoksistrobin, ciantraniliprol, ciflufenamid, ciprokonazol, dietofenkarb, ditiokarbamate, fluazifop-P, fluopiram, haloksifop, izofetamid, metalaksil, proheksadion, propakvizafop, pirimetanil, Trichoderma atroviride, sev SC1, in zoksamid v ali na nekaterih proizvodih (UL L št. 30 z dne 3. 2. 2017, str. 45);

13. Uredbe (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 9), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1047/2012 z dne 8. novembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1924/2006 glede seznama prehranskih trditvev (UL L št. 310 z dne 9. 11. 2012, str. 36);
14. Uredbe (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2015/403 z dne 11. marca 2015 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta glede vrste Ephedra in johimbe (Pausinystalia yohimbe (K. Schum) Pierre ex Beille) (UL L št. 67 z dne 12. 3. 2015, str. 4);
15. Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L št. 189 z dne 20. 7. 2007, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);
16. Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L št. 39 z dne 13. 2. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1067 z dne 1. julija 2016 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač (UL L št. 178 z dne 2. 7. 2016, str. 1);
17. Uredbe Sveta (ES) št. 733/2008 z dne 15. julija 2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 201 z dne 30. 7. 2008, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 1048/2009 z dne 23. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 733/2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 290 z dne 6. 11. 2009, str. 4);
18. Uredbe (ES) št. 1331/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o vzpostavitvi skupnega postopka odobritve za aditive za živila, encime za živila in arome za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 1);
19. Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES, Direktive Sveta 2001/112/ES in Uredbe (ES) št. 258/97 (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 7), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 372 z dne 11. 11. 2015, str. 1);
20. Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1776 z dne 6. oktobra 2016 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe sukraloze (E 955) kot ojačevalca arome v žvečilnih gumijih z dodanimi sladkorji ali polioli (UL L št. 272 z dne 7. 10. 2016, str. 2);

21. Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aromah in nekaterih sestavinah živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih ter spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91, uredb (ES) št. 2232/96 in (ES) št. 110/2008 ter Direktive 2000/13/ES (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 34), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1224 z dne 28. julija 2016 o spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe nekaterih aromatičnih snovi iz skupine, povezane s strukturo α , β -nenasičenosti (UL L št. 204 z dne 29. 7. 2016, str. 7);
22. Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 328 z dne 15. 12. 2009, str. 27), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 1318/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 340 z dne 17. 12. 2013, str. 1);
23. Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
24. Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 343 z dne 14. 12. 2012, str. 1), zadnjič popravljene s popravkom Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 55 z dne 27. 2. 2013, str. 27);
25. Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 320), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2016/2135 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013 glede nekaterih določb o finančnem upravljanju za nekatere države članice, ki imajo ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L št. 338 z dne 13. 12. 2016, str. 34);
26. Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/142 z dne 2. decembra 2015 o spremembi Priloge I k Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Priloge III k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 28 z dne 4. 2. 2016, str. 8);

27. Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 549), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2016/1617 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju glede leta zahtevka 2016 od tretjega pododstavka člena 75(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s stopnjo predplačil za neposredna plačila in ukrepi za razvoj podeželja, povezanimi s površinami in živalmi, ter od prvega pododstavka člena 75(2) navedene uredbe v zvezi z neposrednimi plačili (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 22);
28. Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo komisije (EU) 2016/1616 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju od Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede morebitne revizije ukrepov prostovoljne vezane podpore v sektorju mleka in mlečnih izdelkov za leto zahtevka 2017 (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 19);
29. Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič dopolnjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2017/40 z dne 3. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pomočjo Unije pri oskrbi izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami in mlekom ter o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 907/2014 (UL L št. 5 z dne 10. 1. 2017, str. 11);
30. Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9);
31. Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352, z dne 24. 12. 2013, str. 1);
32. Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 193 z dne 1. 7. 2014, str. 1);
33. Uredbe (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo, ki se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah, ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3/2008 (UL L št. 317 z dne 4. 11. 2014, str. 56);
34. Uredbe (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
35. Uredbe (EU) št. 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2016, str. 1).

(3) Ta zakon vsebinsko prenaša določbe 17. člena Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih

pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1) glede pogojev, pod katerimi se direktiva ne uporablja.

(4) Ta zakon ureja izvajanje:

1. Sklepa št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L št. 165, z dne 18. 6. 2013, stran 80), zadnjič spremenjenega s Sklepom Sveta (EU) št. 2016/374 z dne 14. marca 2016 o spremembi Sklepa št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta, da se vključijo referenčne ravni za gospodarjenje z gozdovi, minimalne vrednosti za opredelitev gozdov in izhodiščno leto emisij za Republiko Hrvaško (UL L št. 70 z dne 16. 3. 2016, str. 20);
2. Smernic Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje od 2014 do 2020 (UL C št. 204 z dne 1. 7. 2014, str. 1).

2. člen **(cilji kmetijske politike)**

Za uresničevanje gospodarske, prostorske, ekološke in socialne vloge kmetijstva ter njegovega trajnostnega razvoja so cilji kmetijske politike v Republiki Sloveniji:

- stabilna pridelava varne, kakovostne in čim cenejše hrane ter zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe;
- ohranjanje poseljenosti in obdelanosti podeželja ter krajine;
- trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč;
- varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo hrane;
- trajno povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva;
- zagotavljanje primerne dohodkovne ravni kmetijskim gospodarstvom in
- uresničevanje načel varstva okolja in ohranjanja narave ter ohranjanja genskih virov.

3. člen **(pomen izrazov)**

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. kmetijska dejavnost je gospodarska panoga, ki obsega pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo ter storitve za rastlinsko pridelavo oziroma živinorejo, razen veterinarskih storitev, in dejavnosti, ki so v predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti, navedene pod »01.1 Pridelovanje netrajnih rastlin«, »01.2 Gojenje trajnih nasadov«, »01.3 Razmnoževanje rastlin«, »01.4 Živinoreja«, »01.5 Mešano kmetijstvo« in »01.6 Storitve za kmetijsko proizvodnjo in priprava pridelkov«;
2. kmetijsko gospodarstvo je organizacijsko in poslovno zaokrožena gospodarska celota, ki obsega eno ali več proizvodnih enot, se ukvarja s kmetijsko ali kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, ima enotno vodstvo, naslov ali sedež, ime ali firmo in je organizirano v eni izmed naslednjih oblik:
  - a) pravna oseba,
  - b) samostojna podjetnica posameznica ali samostojni podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik),
  - c) fizična oseba, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji in je vpisana v Centralni register prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: CRP),

- č) kmetija, ki ni pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, pri čemer se za kmetijo šteje tudi čebelarka ali čebelar, ki ni samostojni podjetnik posameznik,
  - d) agrarna skupnost,
  - e) pašna skupnost;
3. nosilec ali nosilka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: nosilec) je pravna oseba, fizična oseba, agrarna skupnost ali pašna skupnost, ki je odgovorna za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu, ima pravico za kmetijsko gospodarstvo vlagati vloge iz naslova ukrepov kmetijske politike in je dolžna posredovati podatke v evidence z delovnega področja ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);
  4. hrana ali živilo je hrana v skladu z 2. členom Uredbe 178/2002/ES;
  5. kmetijski pridelki so živalski in rastlinski pridelki;
  6. skupni pašnik predstavljajo geografsko zaokrožena zemljišča, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali, ki so namenjeni paši živali ter so v skupnem upravljanju agrarne skupnosti ali pašne skupnosti;
  7. planina je zemljišče v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu z naslednjimi značilnostmi:
    - a) geografsko zaokrožena zemljišča, porasla s travo, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali v upravljanju agrarne skupnosti, pašne skupnosti, pravne osebe ali fizične osebe,
    - b) na zemljiščih je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja in
    - c) najnižja točka zemljišča je na nadmorski višini 750 metrov ali nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno iz geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov.

13. člen **(poročilo o izvajanju nacionalnega programa)**

Vlada najmanj enkrat letno obravnava poročilo o stanju na področju kmetijstva in živilstva, ki ga pripravi ministrstvo.

17. člen **(upravičenci)**

(1) Upravičenci za ukrepe kmetijske politike so kmetijska gospodarstva, fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe ter skupine pravnih oziroma fizičnih oseb na ozemlju Republike Slovenije, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost ter izpolnjujejo predpisane pogoje. Pri kmetijah je upravičenec nosilec, razen če je določeno drugače. Upravičenci so tudi občine na ozemlju Republike Slovenije, ki izvajajo dejavnosti na področju kmetijstva oziroma razvoja podeželja.

(2) Zahtevek iz naslova ukrepov kmetijske politike vlaga nosilec, razen če je določeno drugače.

(3) Upravičenec odgovarja za osebe, ki po njegovem naročilu v zvezi z ukrepi kmetijske politike izvajajo dela in storitve, kot da bi jih opravil sam.

(4) Pri kmetiji ob spremembi nosilca vse pravice, obveznosti in sankcije, ki so nastale do trenutka spremembe nosilca v RKG in se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, preidejo na novega nosilca.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je v primeru obveznosti vračila sredstev sredstva zavezan vrniti nosilec, na katerega se odločba glasi.

(6) Upravičenci, ki so pridobili sredstva, morajo dokumentacijo, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev, hraniti še pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev, razen če predpisi, ki urejajo ukrepe kmetijske politike, določajo drugače.

23. člen **(pomoč kmetijskim gospodarstvom v težavah)**

(1) Kmetijskim gospodarstvom v težavah se lahko namenijo pomoči v skladu s predpisi Unije.

(2) Upravičenci do sredstev pomoči so kmetijska gospodarstva, ki so nekrivdno zašla v težak finančni položaj.

(3) Za dodelitev sredstev pomoči po tem členu podrobnejše pogoje in merila določi vlada.

28.a člen **(emisije in odvzemi toplogrednih plinov v kmetijstvu)**

(1) Ministrstvo je pristojno za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, za pripravo in obračunavanje teh podatkov ter pripravo poročila oziroma informacije za potrebe izvajanja predpisov Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Nosilec javnega pooblastila je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti, ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra ter ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(4) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so reference in delovne izkušnje s področja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje. Podrobnejši način izvedbe se določi v javnem razpisu. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril. Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(5) Podrobnejše pogoje iz tretjega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila, in način oblikovanja cene storitev iz tega člena predpiše minister.

(6) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(7) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.

29. člen **(načelo javnosti podatkov)**

Podatki iz upravnih odločb o dodelitvi sredstev po tem zakonu so javni, razen davčne številke, enotne matične številke občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) in identifikacijske številke kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: KMG-MID).

30. člen **(oblika vloge)**

(1) Vlada lahko s predpisi iz 10. in 12. člena tega zakona določi, da se vloge ali deli vlog, razen vlog za uveljavljanje pravic do pravnih sredstev, vlagajo le v elektronski obliki in podpišejo z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim digitalnim potrdilom.

(2) S predpisom ali javnim razpisom se lahko predpiše obrazec za vložitev vloge.

(3) Vloge, ki niso vložene v skladu s tem členom, se zavržejo.

30.a člen **(pooblastilo)**

(1) Šteje se, da je stranka pooblastila pooblaščenca za vložitev ali umik vloge, ki je vložena v elektronski obliki in podpisana z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom, če je elektronski vlogi priložena izpolnjena izjava pooblaščenca o obstoju in sprejemu pooblastila.

(2) Če organ dvomi v obstoj pooblastila iz prejšnjega odstavka, zahteva od stranke ali pooblaščenca, da ga predloži v določenem roku. Stranka in pooblaščenec morata hraniti pooblastilo najmanj pet let od dneva, ko je stranka pridobila sredstva.

61. člen **(registracija oziroma odobritev obratov, majhne količine in lokalni trg)**

(1) Fizične in pravne osebe, ki dajejo v promet kmetijske pridelke oziroma živila in so nosilci živilske dejavnosti v skladu s 3. točko 3. člena Uredbe 178/2002/ES, morajo biti registrirane oziroma odobrene v skladu s 6. členom Uredbe 852/2004/ES pri organu, pristojnem za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: uprava), na podlagi česar se vpišejo v register obratov iz 152.a člena tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek registracija oziroma odobritev ni potrebna za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik posameznik ali nosilec dopolnilne dejavnosti

na kmetiji in daje v promet majhne količine kmetijskih pridelkov in živil, ki spadajo med primarne proizvode rastlinskega izvora v skladu z Uredbo 178/2002/ES, pri čemer fizična oseba ne sme biti hkrati registrirana kot nosilec živilske dejavnosti za enakovrstno dejavnost.

(3) Majhne količine iz prejšnjega odstavka so količine, ki jih fizična oseba iz prejšnjega odstavka sama pridelala in neposredno prodaja končnemu potrošniku na lokalnem trgu ali maloprodajnim podjetjem, ki jih neposredno prodajajo končnemu potrošniku na lokalnem trgu.

(4) Kot neposredna prodaja končnemu potrošniku na lokalnem trgu se štejejo: prodaja na mestu pridelave, prodaja na tržnicah, prodaja na premičnih prodajnih objektih, kot so premična stojnica in potujoča prodajalna, prodaja od vrat do vrat, prodaja na sejmih in prireditvah.

(5) Lokalni trg je celotno območje Republike Slovenije.

(6) Podrobnejše pogoje iz tega člena predpiše minister.

61.a člen (prodaja kmetijskih pridelkov)

(1) Kmetijske pridelke, pridelane na kmetiji, lahko neposredno prodajajo končnemu potrošniku nosilec, člani kmetije in zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v RKG in druge osebe, ki opravljajo delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka ne smejo neposredno prodajati istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, če je nosilec ali član kmetije:

- samostojni podjetnik posameznik, registriran za prodajo kmetijskih pridelkov in vpisan v register obratov iz 152.a člena tega zakona za istovrstne skupine kmetijskih pridelkov, ali
- nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 100. člena tega zakona, registriran za dopolnilno dejavnost prodaje kmetijskih pridelkov, ali
- zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za prodajo kmetijskih pridelkov in vpisani v register obratov iz 152.a člena tega zakona za istovrstne skupine kmetijskih pridelkov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena zaposleni na kmetiji in osebe, ki opravljajo delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja, ne smejo na kmetiji prodajati istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, če so hkrati tudi osebe iz prve ali tretje alineje prejšnjega odstavka.

61.b člen (plačilni rok za hitro pokvarljiva živila)

(1) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12) plačilni rok za hitro pokvarljivo živilo ne sme biti daljši od 45 dni.

(2) Drugačen dogovor o dolžini plačilnega roka iz prejšnjega odstavka je ničen.

(3) Za hitro pokvarljivo živilo iz prvega odstavka tega člena se šteje:

- sveže sadje in zelenjava iz Priloge I Uredbe 1308/2013/EU, vključno s krompirjem;
- mleko in mlečni izdelki, ki niso sterilizirani;
- predpakirano in nepredpakirano sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, drobovina in notranji organi;
- nepredpakirani presni in pasteurizirani mesni izdelki;
- sveže ribe, raki in mehkužci;
- jajca v lupini;
- sveže gobe in zelišča;
- predpakiran in nepredpakiran kruh in pekovsko pecivo;
- nepredpakirani fini pekovski izdelki.

61.c člen **(plačilni rok za druga živila)**

(1) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12) je dogovor o dolžini plačilnega roka za druga živila, ki je daljši od 90 dni, ničen.

(2) Za druga živila iz prejšnjega odstavka se šteje hrana ali živilo v skladu s prvim odstavkom 2. člena Uredbe 178/2002/ES, in grozdje, namenjeno za predelavo v vino, razen živil iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(3) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12) začne plačilni rok za grozdje, namenjeno za predelavo, teči 1. marca v vinskem letu pridelave grozdja.

61.d člen **(varuh)**

(1) Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano (v nadaljnjem besedilu: varuh) spremlja ravnanja deležnikov v verigi preskrbe s hrano, objavlja primere dobrih poslovnih praks na spletni strani varuha in o tem obvešča javnost, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov in varovanje poslovnih skrivnosti.

(2) Varuh priglasí Javni agenciji Republike Slovenije za varstvo konkurence morebitna nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano (v nadaljnjem besedilu: nedovoljena ravnanja).

(3) Varuh letno poroča vladi o primerih dobrih in slabih poslovnih praks v verigi preskrbe s hrano ter vladi predlaga sprejetje tistih ukrepov, ki pozitivno vplivajo na verigo preskrbe s hrano, pri čemer upošteva varstvo osebnih podatkov in varovanje poslovnih skrivnosti.

61.e člen **(imenovanje, razrešitev in financiranje varuha)**

(1) Varuha na predlog ministra in v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino, po predhodnem posvetovanju z deležniki v verigi preskrbe s hrano, imenuje vlada za obdobje petih let.

(2) Minister za varuha predlaga osebo, ki uživa strokovni in moralni ugled ter podporo deležnikov v verigi preskrbe s hrano. Predlagani kandidat za varuha ne sme biti član v organu upravljanja ali nadzora gospodarske družbe, ki se ukvarja s pridelavo,

predelavo, distribucijo ali prodajo hrane ter ne sme imeti funkcije v državnem organu, organu politične stranke ali organu sindikata. Za varuha je lahko imenovan kandidat:

- ki je državljan Republike Slovenije;
- ki obvlada uradni jezik;
- ki ni pravnomočno obsojen;
- ki ima najmanj deset let delovnih izkušenj na področju pridelave, predelave, distribucije ali prodaje živil.

(3) Varuh svoje delo opravlja nepoklicno. Pri svojem delu je neodvisen in samostojen ter ravna častno in pošteno.

(4) Vlada lahko na predlog ministra in v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino, predčasno razreši varuha, če:

- to sam zahteva;
- trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svojega dela;
- ravna v nasprotju z določbami tega zakona;
- zaradi ugotovljenih napak pri delu ni vreden zaupanja;
- nastopi funkcijo v državnem organu, organu politične stranke, organu sindikata ali postane član v organu upravljanja ali nadzora gospodarske družbe, ki se ukvarja s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane.

(5) Varuh deluje na sedežu ministrstva, ki zagotavlja materialna in finančna sredstva za njegovo delovanje. Varuh je upravičen do nagrade za svoje opravljeno delo in do povračila potnih stroškov.

(6) Podrobnejše pogoje o delovanju in financiranju varuha predpiše vlada.

61.f člen (nedovoljena ravnanja)

(1) Nedovoljena ravnanja so tista ravnanja, s katerimi ena stranka, ki je podjetje v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: podjetje), s svojo znatno tržno močjo, ki je razvidna iz obsega prodaje ali letnega prometa v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: letni promet), še zlasti v razmerju do druge pogodbene stranke, v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji izkorišča drugo pogodbeno stranko.

(2) Domneva se, da ima stranka znatno tržno moč, če deluje na nabavni strani in je v preteklem letu v Republiki Sloveniji ustvarila najmanj 25.000.000 eurov letnega prometa.

(3) Nedovoljena ravnanja so zlasti:

1. povračilo za storitve, ki niso bile opravljene, ali za storitve, ki so bile opravljene, vendar niso bile pisno in jasno vnaprej dogovorjene med strankama;
2. povračilo za uvrstitev, ohranitev ali širjenje asortimaja oziroma izdelkov;
3. povračilo za postavitve izdelkov na police na prodajnih mestih, razen če se stranki pisno dogovorita o izpostavitvi blaga na posebej izpostavljenih prodajnih površinah;
4. zaračunavanje promocije blaga, razen če se stranki pisno dogovorita o promocijskih storitvah, ki bodo izvedene in katerih realizacijo je mogoče dokazati;
5. povračilo stroškov za sklenitev pogodbe;

6. prispevek za širitev prodajne mreže trgovine, izboljšanje ali preureditve obstoječih prodajnih mest, širitev skladiščnih kapacitet, širitev distribucijskega omrežja in podobnih aktivnosti;
7. vračilo dostavljenih, a neprodanih izdelkov in tudi izdelkov, ki jim je potekel rok uporabnosti, ali zaračunavanje nadomestil, povezanih z navedenim neprodanim blagom, razen za izdelke, ki so bili dostavljeni prvič, ali kadar gre za blago, ki ni hitro pokvarljivo živilo iz tretjega odstavka 61.b člena tega zakona in katerega rok uporabe je še najmanj ena tretjina od dostave do zapadlosti, če je vračilo tovrstnih izdelkov opredeljeno v pogodbi;
8. plačilo blaga, ki ni bilo prodano v času trajanja akcije, po nabavnih akcijskih cenah;
9. redno ali nesorazmerno zaračunavanje popusta za plačilo računov pred rokom zapadlosti;
10. zaračunavanje nadomestila za zmanjšanje prometa, prodaje ali marže zaradi zmanjšane prodaje določenega blaga;
11. nespoštovanje plačilnih rokov iz tega zakona;
12. neprevzemanje dogovorjenih količin izdelkov skladno z dogovorjeno dinamiko odkupa, če ta odstopa od dogovora za več kot 25 odstotkov;
13. pogojevanje sklenitve pogodbe oziroma poslovnega sodelovanja s protidobavo po nekonkurenčnih pogojih;
14. zahteva po ekskluzivnosti prodaje posameznega blaga, razen za blago, ki je proizvedeno za prodajo po trgovinski blagovni znamki ali na zahtevo stranke in po strankinih specifikacijah;
15. pogojevanje sklenitve ali podaljšanja pogodbe ali prevzema izdelkov z zahtevo po proizvodnji in dobavi izdelkov za trgovinsko blagovno znamko, ki se štejejo za zamenljive z blagovnimi znamkami proizvajalca;
16. zahteva pogodbene stranke, da druga pogodbena stranka ne prodaja izdelkov tretjim strankam po nižjih cenah od tistih, ki jih plača sam;
17. prekinitve naročil posameznega blaga ali bistveno zmanjšanje naročila brez predhodnega pisnega obvestila v roku, določenem v pogodbi, pri čemer rok ne sme biti določen neprimerno;
18. diskriminatorno ali nesorazmerno zaračunavanje nadomestila za razkladanje dobavljenega blaga;
19. prenos poslovnega tveganja na stranko, ki dobavlja, in zaračunavanje povračil za kalo, razlitje, poškodbe, inventarni manko ali krajo po prevzemu izdelkov;
20. prenos poslovnega tveganja na stranko po dobavi za naložene globe ali druge kazni, razen če je globa ali druga naložena kazen zaradi pomanjkljivosti blaga, za katero je odgovoren dobavitelj;
21. določanje nesorazmernih ali nepoštenih pogodbenih kazni;
22. prepoved odstopa terjatev;
23. neizpolnjevanje obveznosti glede pisne oblike pogodbe, sklenitve pogodbe pred dobavo blaga in obveznih sestavin pogodbe iz 61.g člena tega zakona.

(4) Pogodba je v delu, ki vsebuje nedovoljena ravnanja, nična.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za razmerja med zadrugo, v skladu z zakonom o zadrugah, in člani te zadruge.

61.g člen (pisnost pogodb)

(1) Pogodbe v verigi preskrbe s hrano morajo biti sklenjene v pisni obliki in pred dobavo blaga ter vsebovati naslednje obvezne sestavine:

1. okvirna vrednost prometa in okvirni cenik blaga;

2. okvirna količina blaga in okvirni časovni raspored dobave blaga, če gre za blago iz prve alineje tretjega odstavka 61.b člena tega zakona;
3. trajanje pogodbe, ki se lahko sklene za določen ali nedoločen čas z določili o odpovedi;
4. podrobnosti o plačilnih rokih in postopkih;
5. načine dobave blaga;
6. pravila, ki se uporabljajo za spremembo cene blaga, in
7. pravila, ki se uporabijo v primeru višje sile.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek pisne pogodbe niso obvezne, če vrednost pogodb med dvema subjektoma v posameznem koledarskem letu ne preseže 15.000 evrov, za ta del pa morajo biti izdane dobavnice ali odkupni blok.

(3) Za pogodbe iz 58.a člena tega zakona se ta člen ne uporablja.

65. člen **(varstvo interesov potrošnikov)**

(1) Fizične in pravne osebe, ki dajejo v promet kmetijske pridelke in živila, morajo zagotavljati izpolnjevanje pogojev iz tega zakona in predpisov Unije, ki urejajo splošna načela in zahteve živilske zakonodaje v delu, ki se nanaša na varstvo interesov potrošnikov, predpisov Unije, ki urejajo zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom, ter predpisov Unije, ki urejajo sledljivost in označevanje gensko spremenjenih organizmov (v nadaljnjem besedilu: GSO) ter določajo meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v pridelkih in živilih.

(2) Uprava izvaja uradni nadzor nad izpolnjevanjem pogojev iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi Unije, ki urejajo uradni nadzor.

(3) Podrobnejše pogoje glede varnosti in kakovosti kmetijskih pridelkov in živil iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

(4) Podrobnejše pogoje glede zagotavljanja informacij o živilih iz prvega odstavka tega člena predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino.

70.a člen **(izbrana kakovost)**

(1) Kmetijski pridelek ali živilo izbrane kakovosti je kmetijski pridelek ali živilo s posebnimi lastnostmi.

(2) Posebne lastnosti iz prejšnjega odstavka se nanašajo na pridelavo, predelavo ali kakovost osnovnih surovin in temeljijo na objektivnih, merljivih in drugih merilih, zlasti na sestavi kmetijskega pridelka ali živila, načinu pridelave, kakovosti surovin, dobrobiti živali, zdravstvenem varstvu živali, prehrani živali, dolžini prevozne poti, hitrosti predelave surovin, obdelavi pri skladiščenju in prevozu ter poreklu osnovne surovine.

(3) Posebne lastnosti in poreklo osnovne surovine iz prejšnjega odstavka se opišejo v specifikaciji, ki se priloži vlogi za priznanje označbe »izbrana kakovost«.

(4) Poreklo osnovne surovine pomeni, da je jasno določeno:

- kje se izvajata pridelava in predelava za kmetijske pridelke oziroma živila rastlinskega izvora oziroma

- kje se izvajata reja in predelava za kmetijske pridelke oziroma živila živalskega izvora.

(5) Specifikacija za kmetijski pridelek ali živilo lahko poleg postopkov za pridelavo in predelavo vsebuje tudi zahteve, ki se nanašajo na pripravo za trg, skladiščenje, prodajo posredniku oziroma končnemu potrošniku oziroma druge zahteve pri trženju.

(6) Pravne in fizične osebe morajo biti vključene v postopek ugotavljanja skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil iz 90. člena tega zakona za tiste postopke oziroma zahteve iz prejšnjega odstavka, ki jih izvajajo.

(7) Pravne osebe in fizične osebe, ki pridobijo pravico do uporabe označbe »izbrana kakovost« za kmetijski pridelek oziroma živilo, s tem pridobijo tudi pravico do uporabe zaščitnega znaka »izbrana kakovost« za ta kmetijski pridelek ali živilo.

(8) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z zaščitnim znakom »izbrana kakovost«, če izpolnjuje pogoje iz tega zakona.

(9) Postopek priznanja označbe »izbrana kakovost« in grafično podobo zaščitnega znaka »izbrana kakovost« predpiše minister.

71. člen (označevanje)

(1) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z označbami »ekološki« ali »integrirani«, če je za kmetijski pridelek ali živilo izdan certifikat, da izpolnjuje predpisane pogoje pridelave in predelave, in če je pridelovalec oziroma predelovalka ali predelovalec (v nadaljnjem besedilu: predelovalec) vpisan v evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil.

(2) Z označbami iz prejšnjega odstavka se lahko označi tudi tisto kmetijsko gospodarstvo, ki je v celoti vključeno v kontrolo ekološke ali integrirane pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil.

(3) Podrobnejše pogoje o označevanju ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov in živil ter kmetijskih gospodarstev, o pridelavi in predelavi ter načinu uporabe označb predpiše minister v skladu s predpisi Unije.

72. člen (ekološki kmetijski pridelek oziroma živilo)

(1) Ekološki kmetijski pridelek ali živilo je kmetijski pridelek ali živilo, pridelan in predelan po naravnih metodah in postopkih.

(2) Podrobnejše pogoje o tem, kaj je ekološka pridelava in predelava, in način kontrole glede na vrsto kmetijskega pridelka ali živila predpiše minister, v skladu s predpisi Unije, določbe, ki se nanašajo na nadzor, pa vlada.

90. člen (ugotavljanje skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Ugotavljanje skladnosti obsega:

- preverjanje skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil s predpisi;
- izdajanje listin o skladnosti (izjav o skladnosti, preizkusnih poročil, certifikatov ali drugih listin o skladnosti);
- izdajanje dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki ni pridelan po postopku ekološke pridelave v skladu s predpisom Unije, ki ureja ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora.

(2) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanja skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil ter vsebino listin o skladnosti predpiše minister, če niso določeni s predpisi Unije.

92. člen

(organizacije za kontrolo in certificiranje)

(1) Minister predpiše tehnične in organizacijske pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev, če niso določeni s predpisi Unije.

(2) Organizacija, ki želi opravljati kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev, mora za opravljanje te dejavnosti vložiti vlogo na Upravo, z dokazili o izpolnjevanju tehničnih in organizacijskih pogojev iz prejšnjega odstavka. Kadar predpisi Unije tako določajo, mora organizacija k vlogi predložiti akreditacijsko listino, ki jo je izdala Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij.

(3) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči predstojnik Uprave z odločbo.

(4) Medsebojna razmerja med Upravo in organizacijo za kontrolo in certificiranje se uredijo s pogodbo.

(5) Če organizacija iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi, predstojnik Uprave izda odločbo o prenehanju opravljanja kontrole in certificiranja kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev.

102. člen

(pravica do opravljanja kmetijskih opravil)

(1) Kmetijsko opravilo je delovni proces ali vsakršna dejavnost, katere namen je opravljanje kmetijske dejavnosti. Kot kmetijsko opravilo se zlasti štejejo obdelava tal v kmetijske namene, gnojenje, shranjevanje in obdelava organskih gnojil, uporaba fitofarmaceutskih sredstev za kmetijske namene, delo s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, obratovanje in vzdrževanje namakalnih sistemov in njihovih črpalk, reja in oskrba živali, gonjenje, paša živali in podobno.

(2) Kmetijska opravila se lahko, če to nujno terja vrsta delovnega procesa, vremenske razmere, višja sila ali izredne okoliščine, opravljajo ob vsakem času.

108. člen
(medpanožne organizacije)

(1) Medpanožna organizacija po tem zakonu je združenje organizacij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in prodajo določenih kmetijskih pridelkov ali živil, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ob upoštevanju koristi potrošnikov usklajuje proizvodnjo in prodajo kmetijskih pridelkov ali živil ter izboljšuje preglednost in poznavanje proizvodnje in trga;
- da izkaže dejansko in uspešno poslovanje;
- da ne omejuje konkurence v nasprotju z zakonom.

(2) O priznanju medpanožne organizacije na predlog organizacije odloča minister.

(3) Kmetijske pridelke ali živila ali skupine kmetijskih pridelkov ali živil, za katere se lahko prizna medpanožna organizacija, posebne pogoje, ki veljajo za priznanje medpanožne organizacije določenega kmetijskega pridelka ali živila ali skupine kmetijskih pridelkov ali živil, postopek za priznanje ali odvzem, nadzor nad delovanjem medpanožnih organizacij, predpiše minister.

111. člen
(društva v javnem interesu)

(1) Društvom in zvezam društev na področju kmetijstva (v nadaljnjem besedilu: društva), katerih namen ustanovitve in delovanja presega uresničevanje interesov njihovih članov in pomeni delovanje v javnem interesu na področju kmetijstva, lahko minister podeli status društva, ki deluje v javnem interesu. Izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, se preverja vsakih pet let.

(2) Ministrstvo vodi evidenco društev iz prejšnjega odstavka, ki vsebuje zlasti naslednje podatke:

- ime in sedež društva;
- dejavnost društva;
- zakoniti zastopnik društva (ime, priimek in naslov);
- podelitev ali izguba statusa društva.

(3) Podrobnejše pogoje, merila in postopek za pridobitev statusa društva iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

(4) Podatki iz evidence iz tega člena so javni, razen identifikacijskih podatkov.

115.b člen
(neposredno imenovanje izvajalcev javnih služb)

(1) Ne glede na prejšnji člen javni razpis ni potreben:

- za področja javnih služb kmetijskega svetovanja, ki jih opravlja zbornica z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je, in
- za področja javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog genske banke ter za področje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, za katera so ustanovljeni javni zavodi.

(2) Izvajalec javne službe iz prejšnjega odstavka mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- njegovi strateški cilji so enaki ciljem javne službe;
- pri opravljanju javne službe upošteva javni interes;
- na trgu izvaja manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki je predmet javne službe.

(3) Ministrstvo pozove izvajalce iz prvega odstavka tega člena k predložitvi vloge in pred imenovanjem poleg pogojev iz prejšnjega odstavka preveri tudi izpolnjevanje pogojev in usposobljenost za izvajanje javne službe iz 113., 114., 120. in 121. člena tega zakona.

(4) Če so izpolnjeni pogoji iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister z odločbo imenuje izvajalca javne službe in z njim sklene pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja in financiranje v določenem obdobju.

(5) Če izvajalec javne službe ne izpolnjuje več pogojev iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister določi rok, v katerem mora izvajalec izpolniti zahtevane pogoje. Če izvajalec teh pogojev še vedno ne izpolni, minister prekliče imenovanje. Minister prekliče imenovanje tudi v primerih hujših kršitev določb pogodbe iz prejšnjega odstavka ali goljufije.

(6) Imenovanje lahko preneha tudi sporazumno, kadar s tem soglašata minister in izvajalec javne službe.

118. člen (program javne službe)

(1) Vlada predpiše program posamezne javne službe na področju kmetijstva, če ni drugače določeno z drugim zakonom.

(2) S predpisom iz prejšnjega odstavka vlada določi zlasti:

- vrsto in obseg storitev javne službe;
- način in dinamiko izvajanja storitev javne službe, skladno s predpisi, koncesijskimi akti in koncesijskimi pogodbami;
- obseg in način financiranja ali subvencioniranja posameznih storitev javne službe.

(3) Če vlada do začetka tekočega leta ne predpiše programa dela, izda minister sklep o začasnem financiranju javne službe. V sklepu določi višino financiranja na mesec, ki ne sme presegati dvanajstine razpoložljivih proračunskih sredstev ministrstva za ta namen, in določi naloge javne službe v obdobju začasnega financiranja.

125. člen (strokovne naloge v živinoreji)

Strokovne naloge v živinoreji so zlasti:

- reprodukcija;
- selekcija;

- ocenjevanje plemenske vrednosti;
- ugotavljanje proizvodnih oziroma delovnih sposobnosti;
- rodovništvo;
- spremljanje in napovedi medenja v čebelarstvu;
- izvajanje skupnega temeljnega rejskega programa;
- razvojno raziskovalne naloge s področja izvajanja rejskih programov za potrebe skupnega temeljnega programa;
- ugotavlja delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih;
- širjenje genetskega napredka;
- vodenje katastra čebelje paše;
- osemenjevanje.

127.a člen (naloge javne svetovalne službe v čebelarstvu)

Naloge javne svetovalne službe v čebelarstvu so zlasti:

- svetovanje na področju tehnologije, ekonomike in varne hrane;
- svetovanje pri izdelavi razvojnih načrtov čebelarstva;
- svetovanje pri uveljavljanju ukrepov skupne kmetijske politike s področja čebelarstva;
- svetovanje pri organizaciji in delovanju organizacij proizvajalcev iz 107. člena ali skupin proizvajalcev iz 107.a člena tega zakona;
- svetovanje pri pripravi predpisov s področja čebelarstva;
- sodelovanje pri pripravi razvojnih programov v čebelarstvu;
- ozaveščanje mladine in širše javnosti o pomenu čebelarstva;
- druge svetovalne naloge v čebelarstvu.

131. člen (mojstrski izpit)

(1) Mojstrica kmetica ali mojster kmet (v nadaljnjem besedilu: mojster kmet) je član kmetije, ki opravi mojstrski izpit po tem zakonu.

(2) Vsebina mojstrskega izpita se določi z izpitnimi katalogi, ki jih sprejme Strokovni svet za poklicno in strokovno izobraževanje.

(3) Predpis o tem, kako poteka mojstrski izpit sprejme minister v soglasju z ministrom za šolstvo.

(4) Mojstrski izpit se opravlja na zbornici, ki podeljuje listine in imenuje izpitne odbore izmed strokovnjakov na listi, ki jo imenuje minister za šolstvo na predlog zbornice.

(5) Evidenco mojstrskih kmetij in mojstrskih izpitov vodi zbornica.

(6) Zbornica v sodelovanju z zainteresiranimi izvajalci izobraževanj vsako leto pripravi in objavi v dnevnem časopisju razpis za učna mesta mojstra kmeta.

139. člen (upravljanje in vodenje zbirk ter obveznost posredovanja podatkov)

(1) Ministrstvo upravlja in vodi zbirke podatkov iz tega zakona, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov, vodenje pa pomeni vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih.

(3) Zbirke podatkov po tem zakonu se vodijo centralno in v računalniški obliki.

(4) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno.

(5) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov po tem zakonu morajo posredovati resnične podatke.

141. člen (pogoji za vpis in namen RKG)

(1) V RKG se morajo vpisati kmetijska gospodarstva na območju Republike Slovenije, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed naslednjih pogojev:

1. da so v skladu s predpisi zavezanci za vpis v zbirke podatkov z delovnega področja ministrstva;
2. da uveljavljajo finančne podpore po tem zakonu ali kakršne koli druge ukrepe kmetijske politike;
3. da so za opravljanje kmetijske dejavnosti vpisana v uradne evidence ali registre po drugih predpisih;
4. da imajo v uporabi:
  - najmanj 1 hektar zemljišč, ki po evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč sodijo med kmetijska zemljišča, ali
  - najmanj 0,1 hektarja oljčnikov ali
  - najmanj 0,2 hektarja intenzivnega sadovnjaka ali 0,1 hektarja jagodičja ali lupinarja ali
  - hmeljišče;
5. tržijo pridelke, ki jih pridelujejo.

(2) Podatki iz RKG se uporabljajo za izvajanje ukrepov kmetijske politike, za spremljanje stanja kmetijstva, za načrtovanje kmetijske politike, za izvajanje ukrepov v skladu z zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, in za druge namene, če je tako določeno z zakonom.

142. člen (KMG-MID)

(1) KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, ki je osnova za vodenje RKG in njegovo povezovanje z drugimi zbirkami podatkov ter jo določi ministrstvo ob vpisu kmetijskega gospodarstva v RKG. Uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom.

(2) KMG-MID se ohrani:

- pri kmetiji, če gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane ena izmed oseb, ki izpolnjuje pogoje za člana kmetije;
- pri zaščiteni kmetiji v skladu z zakonom, ki ureja dedovanje kmetijskih gospodarstev, če gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane eden od dedičev;
- pri kmetiji, če je iz pogodbe razvidno, da gre za nakup vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije s strani fizične osebe, ki postane novi nosilec, ali
- pri kmetijskem gospodarstvu, razen kmetiji, če gre za pravno nasledstvo v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe.

(3) Upravna enota ukine KMG-MID:

- na zahtevo nosilca kmetijskega gospodarstva, če kmetijsko gospodarstvo nima več pravic, neporavnanih obveznosti oziroma sankcij v skladu s tem zakonom;
- po uradni dolžnosti, če v zadnjih petih letih ni nobenih sprememb za zadevni KMG-MID v RKG in ostalih zbirkah podatkov iz tega zakona in niso izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena, ali
- po uradni dolžnosti, če kmetijsko gospodarstvo, ki je organizirano kot samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, preneha s kmetijsko dejavnostjo.

143. člen (podatki)

(1) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. KMG-MID;
2. naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in domače ime kmetije, če ga ima;
3. nosilec kmetijskega gospodarstva in za kmetijo tudi podatki o namestniku nosilca, članih kmetije in zaposlenih na kmetiji s podatki iz 140. člena tega zakona;
4. dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 101. člena tega zakona in istovrstne skupine kmetijskih pridelkov iz 61.a člena tega zakona za dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
5. kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 144. člena tega zakona;
6. planine in skupni pašniki;
7. pridelek oljk in oljčnega olja za kmetijska gospodarstva, ki imajo najmanj 0,1 hektara oljčnikov;
8. stalež rejnih živali iz 156. člena tega zakona;
9. podatki o obratu, nosilcu živilske dejavnosti in o dejavnostih, ki jih izvaja obrat iz registra obratov iz 152.a člena tega zakona;
10. razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter izračun točk v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;
11. kontrolni in inšpekcijski pregledi kmetijskih gospodarstev in podatki zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike;
12. omejitve na kmetijskem gospodarstvu ali omejitve pri spreminjanju podatkov v RKG;
13. članstvo kmetijskega gospodarstva v organizacijah proizvajalcev in skupinah proizvajalcev za skupno trženje in skupinah proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti;
14. vključenost kmetijskega gospodarstva v ekološko ali integrirano pridelavo in druge sheme kakovosti po tem zakonu;
15. dovoljenja za zasaditev vinske trte v skladu s predpisom, ki ureja sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte;
16. število plačilnih pravic iz 154. člena tega zakona;
17. neusklajenost podatkov z določbami tega zakona.

(2) RKG vodijo upravne enote.

(3) Podatke za vpis in spremembe podatkov iz 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena mora nosilec sporočiti upravni enoti. Spremembe mora sporočiti v 30 dneh po nastali spremembi. V primeru smrti nosilca kmetije in če namestnik ni določen, morajo podatke sporočiti člani kmetije ali osebe, ki imajo zakonito pravico do uporabe zemljišč.

(4) Podatke o pridelku oljk in oljčnega olja iz 7. točke prvega odstavka tega člena nosilec kmetijskega gospodarstva sporoča upravni enoti enkrat letno, najpozneje do 15. februarja leta, ki sledi letu obiranja oljk.

(5) Podatke iz 4. točke prvega odstavka tega člena vpiše upravna enota po uradni dolžnosti. Podatki iz 8. do 16. točke prvega odstavka tega člena se v RKG prevzemajo ali določijo na podlagi prevzetih podatkov tako, da se RKG povezuje z drugimi evidencami z delovnega področja ministrstva ali drugih državnih organov.

(6) RKG se vodi v opisni in grafični obliki.

(7) Ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti, ki jo izvede upravna enota.

(8) Upravna enota ob vpisu v RKG ali vnosu sprememb nosilcu izda izpis iz RKG. Ministrstvo kot upravljavec podatkov ob večjih sistemskih spremembah po uradni dolžnosti izda izpise iz RKG.

(9) Spremembe podatkov v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti tudi takrat, kadar so spremembe take, da bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov.

(10) Za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike morajo biti podatki v RKG usklajeni z določbami tega zakona.

147. člen

(evidenca pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco so pridelovalci in predelovalci ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov in živil.

(2) V evidenci pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- iz 140. člena tega zakona za pridelovalce in predelovalce ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil;
- za pridelovalce tudi podatki iz RKG (KMG-MID, naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva, nosilec, kmetijska zemljišča v uporabi);
- pridelava oziroma predelava kmetijskega pridelka ali živila;
- kontrole, ki jih izvajajo organizacije za kontrolo ali certificiranje;
- izdani certifikati;
- dovoljenja za izjemo od pravil ekološkega kmetovanja.

(3) Evidenco vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

(4) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli ekološke in integrirane pridelave ter predelave in kontroli ukrepov kmetijske politike.

(5) Organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona na spletni strani ministrstva objavijo certifikate za ekološko pridelavo in predelavo iz pete alineje drugega odstavka tega člena.

(6) Vsi podatki iz te evidence so javni, razen davčne številke, matične številke, EMŠO in KMG-MID.

(7) Organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona pridobivajo podatke in ravnajo s pridobljenimi podatki, ki so davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

148. člen **(evidenca kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod)**

(1) Zavezanci za vpis v evidenco so pridelovalci in predelovalci kmetijskih pridelkov in živil za naslednje sheme kakovosti: dobrote z naših kmetij, višja kakovost, izbrana kakovost, neobvezne navedbe kakovosti, zajamčena tradicionalna posebnost, označba porekla in geografska označba ter druge sheme kakovosti, priznane s predpisi Unije. Zavezanci za vpis v evidenco so tudi proizvajalci naravnih mineralnih vod, ki so pridobili odločbo o priznanju naravne mineralne vode.

(2) V evidenci kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- kmetijski pridelki in živila iz shem kakovosti;
- vrsta sheme kakovosti;
- certificirani pridelovalci in predelovalci kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ali njihovih združenjih;
- letna pridelava in predelava kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti;
- iz 140. člena tega zakona o pridelovalcih, predelovalcih, proizvajalcih in njihovih združenjih, ki uporabljajo podeljene zaščitne znake, ali o proizvajalcu za priznanje označbe naravne mineralne vode;
- iz odločbe o priznanju naravne mineralne vode (številka in datum izdaje odločbe, ime označbe naravne mineralne vode, ime izvira, kraj izkoriščanja, razvrščanje in označevanje glede na vsebnost ogljikovega dioksida).

(3) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod, podeljenih zaščitnih znakov ter kontroli ukrepov kmetijske politike.

(4) Podatki iz evidence iz tega člena so javni, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID, in se objavijo na spletni strani ministrstva. Podatki o priznanih naravnih mineralnih vodah se objavijo na spletni strani uprave.

(5) Evidenco iz tega člena vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona, razen za naravne mineralne vode, ki jo vodi uprava.

149. člen **(evidenca centrov za certificiranje hmelja)**

- (1) Evidenca centrov za certificiranje hmelja obsega naslednje podatke:
- iz 140. člena tega zakona o centrih za certificiranje hmelja;
  - identifikacijska številka centra za certificiranje hmelja;
  - identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, če je center za certificiranje hkrati tudi pridelovalec hmelja;
  - opremljenost centra za certificiranje hmelja;
  - dejavnost centra za certificiranje hmelja;
  - ime oseb, ki izvajajo naloge certificiranja;
  - številka in datum listine o dodelitvi ali odvzemu priznanja centra za certificiranje hmelja.

(2) Podatki iz druge do sedme alineje prejšnjega odstavka se vpišejo v evidenco centrov za certificiranje hmelja na podlagi listine o priznanju ali odvzemu priznanja centra za certificiranje hmelja, vlog za priznanje centra za certificiranje hmelja ter zapisnikov o pregledu prostorov in opreme centra za certificiranje, ki jih pripravi organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

(3) Evidenca centrov za certificiranje je namenjena ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti centrov za certificiranje hmelja.

(4) Evidenco vodi organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

150. člen (evidenca pridelka hmelja)

(1) Evidenca pridelka hmelja obsega podatke:

- o kmetijskih gospodarstvih, ki pridelujejo hmelj, iz 143. člena tega zakona;
- o količini pridelanega hmelja na posameznem kmetijskem gospodarstvu, ločeno po sortah in letniku pridelave;
- o certificiranju in ponovnem certificiranju po posameznem naročniku certificiranja in pridelanem hmelju iz prejšnje alineje, ki izhajajo iz listin, vloženi in izdanih v postopku certificiranja hmelja.

(2) Nosilci kmetijskih gospodarstev prigrasijo podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka organizaciji iz tretjega odstavka tega člena najpozneje do 30. oktobra v letu pridelave hmelja, podatki iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa se vpišejo v evidenco pridelka hmelja na podlagi listin, ki se vložijo in izdajajo v postopku certificiranja pridelka hmelja.

(3) Evidenco pridelka hmelja vodi organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

(4) Evidenca pridelka hmelja je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike na področju hmeljarstva.

153. člen (evidenca o finančnih pomočeh)

(1) Ministrstvo vzpostavi in upravlja enotno evidenco o finančnih pomočeh, vodijo pa jo agencija in izvajalci državnih pomoči iz 26. člena tega zakona.

(2) Evidenca o finančnih pomočeh vsebuje poleg podatkov o prejemnikih pomoči iz 140. in 143. člena tega zakona tudi podatke o finančnih pomočeh, zlasti vrsto ukrepa, izplačana sredstva in omejitve, ter podatke fizičnih oseb o načinu ugotavljanja davčne osnove za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljnjem besedilu: davčni status), o rezidentskem statusu ter transakcijskem računu.

(3) Evidenca je namenjena izvedbi in kontroli izplačil finančnih pomoči na državni in občinski ravni.

(4) Podatke o davčnem in rezidentskem statusu ministrstvo pridobi iz davčnih evidenc.

156. člen
(evidenca imetnikov rejnih živali in evidenca rejnih živali)

(1) V evidenco imetnikov rejnih živali se morajo vpisati imetniki rejnih živali.

(2) Evidenca imetnikov rejnih živali vsebuje poleg podatkov iz 140. člena tega zakona tudi podatke o vrsti ali vrstah živali, ki jih redi posamezni imetnik.

(3) Evidenca rejnih živalih vsebuje zlasti:

- lokacije rejnih živali;
- stalež po vrstah rejnih živalih;
- identifikacijske in druge podatke o rejnih živalih;
- podatke o razmnoževanju rejnih živali;
- podatke o nadzoru in ukrepih glede živali.

(4) Podrobnejša pravila in postopke za vpis v evidenco iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

(5) Namen evidence je varovanje zdravja ljudi in živali ter izvajanje ukrepov zootehnike in kmetijske politike.

(6) Evidenci iz tega člena upravlja in vodi Uprava.

159. člen
(evidenca ekološko pridelanega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala v Republiki Sloveniji)

(1) V evidenco ekološko pridelanega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala v Republiki Sloveniji, se vpiše firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov s hišno številko fizične ali pravne osebe, ki se ukvarja s pridelavo, pripravo za trg, uvozom ali trženjem ekološko pridelanega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala, ter vrste in sorte semena ali semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala v Republiki Sloveniji, ki ga ima na voljo.

(2) Podrobnejše pogoje za vpis v evidenco predpiše minister.

(3) Evidenca iz tega člena je javna in objavljena na spletni strani agencije ter je namenjena obveščanju uporabnikov.

161.a člen
(zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu)

(1) V zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu se vodijo ali prevzemajo podatki:

- a) iz 140. člena tega zakona o osebah, ki so na svojih površinah dovolile opravljanje vzorčenja na podlagi 28.a člena tega zakona,
- b) iz prvega odstavka 143. člena tega zakona,
- c) o tleh iz 164. člena tega zakona,
- č) o tleh iz 164.a člena tega zakona,
- d) o dejanski rabi zemljišč iz 165. člena tega zakona,
- e) o letnih spremembah dejanske rabe zemljišč,
- f) za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov, kot so:
  - podatki o mestu in času vzorčenja zaloga ogljika,

- podatki o zalogah ogljika po zahtevanih skladiščih,
- podatki o prirastku in izgubah oziroma stopnji akumulacije ogljika v lesnatih rastlinah,
- podatki o faktorjih sprememb zalog ogljika na kmetijskih zemljiščih,
- podatki o apnenju kmetijskih zemljišč.

(2) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo nosilci javnih pooblastil iz 28.a člena tega zakona.

(3) Izvajalci analiz zemlje ali pedološkega vzorčenja morajo anonimizirane podatke analiz zemlje oziroma pedološkega vzorčenja posredovati ministrstvu skupaj s podatkom o lokaciji analize.

(4) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena spremljanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu.

162. člen

(evidenca o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja)

(1) Evidenco o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu: evidenca o izobraževanju) vodijo pooblaščen organizacije za izvedbo izobraževanja ali usposabljanja na podlagi potrdil o opravljenem izobraževanju ali mojstrskem izpitu in povezovanja z evidenco o subjektih in RKG.

(2) Evidenca o izobraževanju vsebuje naslednje podatke:

1. o udeležencu izobraževanja oziroma usposabljanja iz 140. člena tega zakona;
2. KMG-MID kmetijskega gospodarstva udeleženca izobraževanja oziroma usposabljanja iz 143. člena tega zakona;
3. EMŠO ali matična številka poslovnega subjekta za udeleženca izobraževanja ali usposabljanja na področju gozdarstva;
4. vsebinske podatke o izobraževanjih oziroma usposabljanjih, še zlasti vrsto, teme in število ur izobraževanja oziroma usposabljanja;
5. datum in lokacijo opravljenega izobraževanja oziroma usposabljanja;
6. izvajalce izobraževanja ali usposabljanja.

(3) Evidenca o izobraževanju je namenjena kontroli izpolnjevanja pogojev za ukrepe programa razvoja podeželja in evidentiranju mojstrskih kmetij.

(4) Podatki o kmetih mojstrih in mojstrskih kmetijah se javno objavijo na spletni strani ministrstva, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID.

163. člen

(zbirka podatkov mreže za podeželje)

(1) Zbirka podatkov mreže za podeželje se vzpostavi na podlagi vlog za vpis ali vlog za spremembo podatkov in povezovanja z evidenco subjektov.

(2) Zbirka podatkov mreže za podeželje vsebuje:

- podatke iz prvega odstavka 140. člena tega zakona o osebi, ki se prostovoljno vpiše v zbirko podatkov mreže za podeželje;
- telefonsko številko, številko faksa, naslov elektronske pošte, spletno stran in
- druge podatke.

(3) Namen zbirke podatkov mreže za podeželje je medsebojna komunikacija med ministrstvom in osebami, ki se vpišejo v zbirko.

(4) Podatki iz zbirke podatkov mreže za podeželje so javni in se objavijo na spletni strani ministrstva, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID.

166. člen **(pridobivanje in uporaba podatkov)**

(1) Za namen priprave in izvedbe ukrepov kmetijske politike in zagotavljanje varnosti, kakovosti in pravilnosti označevanja živil ter za namene, opredeljene z zakoni iz drugega odstavka 140. člena tega zakona lahko ministrstvo in organi v sestavi pridobivajo, uporabljajo in obdelujejo podatke, vključno z osebnimi podatki, iz naslednjih predpisanih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblašteni organi:

1. registra prostorskih enot;
2. davčnega registra in evidence o davkih (davčna številka za subjekte iz 140. člena tega zakona, davčni in rezidenčni status, firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov zakupnika oziroma dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, identifikacijska oznaka parcele zakupljenih zemljišč); za povezovanje se uporablja davčna številka;
3. CRP (EMŠO in davčna številka, spol, datum rojstva, datum smrti, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, prebivališče v tujini, naslov za vročanje, državljanstvo, oče, mati, zakonec oziroma zunajzakonski partner, otroci, generalni status, status prebivališča, indikator začasnega bivanja v tujini in EMŠO v primeru zamenjave, podatek o skrbniku in vrnitvi poslovne sposobnosti). Za povezovanje evidence se uporablja EMŠO ali davčna številka, če tega podatka ni na voljo, pa hkrati dva izmed naslednjih podatkov: ime in priimek, stalni ali začasni naslov ali sorodstvene vezi (EMŠO očeta, matere, zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja, otrok, skrbnika);
4. zemljiškega katastra (podatki o parceli, ki se vodijo v zemljiškem katastru v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, vključno z osebnimi podatki o lastniku in upravljavcu in sicer EMŠO ali matična številka, ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega prebivališča oziroma sedež podjetja); povezovalni znak je identifikacijska oznaka parcele;
5. katastra stavb (podatki o stavbi in o delih stavb, ki se vodijo v katastru stavb v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, vključno z osebnimi podatki o lastniku in upravljavcu in sicer EMŠO ali matična številka, ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega prebivališča oziroma sedež podjetja); povezovalni znak je identifikacijska oznaka stavbe ali identifikacijska oznaka parcele;
6. informatizirane glavne knjige zemljiške knjige (podatke o lastniku ali zakupniku zemljiške parcele, in sicer za pravne osebe podatek o firmi oziroma naslovu, sedežu in matični številki, za fizične osebe podatek o imenu in priimku, naslovu stalnega prebivališča in EMŠO, podatek o zaznambi agrarne skupnosti); za pridobivanje podatkov iz zemljiške knjige se za potrebe tega zakona in zakona, ki ureja agrarne skupnosti, uporabi povezovalni znak sklop nepremičnin (zemljiških parcel), omogoči se računalniška povezava z zemljiško knjigo in se za ta namen ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja zemljiško knjigo, ki urejajo posredovanje podatkov informatizirane glavne knjige;
7. PRS in registra transakcijskih računov in zbirke letnih poročil (matična številka, davčna številka, datum vpisa in izbrisa, pravnoorganizacijska oblika subjekta, naziv (polno ime, kratko ime), naslov oziroma sedež, šifra in naziv glavne dejavnosti in preostalih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, podatki

- o družbenikih, njihovih identifikacijskih številkah, poslovnih deležih in osebah, pooblaščenih za zastopanje, oziroma ustanoviteljih in zastopnikih, podatki o številki transakcijskega računa, povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur, letno poročilo, stroški); povezovalni znak je matična ali davčna številka;
8. zbirke carinskih podatkov o uvozu in izvozu kmetijskih pridelkov ali živil;
  9. zbirke podatkov Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (podatki o zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, površina v lasti sklada in v najemu, firmo ali ime in priimek, EMŠO ali matična številka ter sedež ali naslov zakupnika teh zemljišč, številka pogodbe, podatek o poravnanih obveznostih do sklada); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO ali katastrska parcela;
  10. zbirke podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje;
  11. zbirke podatkov o vodah;
  12. vodne knjige Direkcije Republike Slovenije za vode (šifra rabe vode, naziv rabe vode, številka in datum odločbe, tip odločbe, oseba, na katero se odločba nanaša, skupna površina namakanja, podatki o namakanju); povezovalni znak je šifra rabe vode;
  13. zbirke podatkov o ekološko pomembnih območjih;
  14. zbirke podatkov o onesnaženosti zemljišč in vod;
  15. zbirke podatkov o okolju, naravi in habitatih;
  16. zbirke podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva;
  17. zbirke podatkov iz prostorskega informacijskega sistema, ki se vodijo v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju;
  18. zbirke podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (iz registra zavezancev: ime in priimek, naslov in EMŠO ter davčna številka oziroma naziv, sedež, matična ali davčna številka zavarovanca in zavezanca, datum začetka in prenehanja zaposlitve, število ur delovnega časa zavarovanca, število zaposlenih zavezanca; iz matične evidence zavarovancev: ime in priimek, naslov in EMŠO, datum začetka in konca zavarovanja, podlaga za zavarovanje, število ur zavarovalnega časa na teden); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO;
  19. zbirke podatkov s področja regionalne politike;
  20. registra nepremične kulturne dediščine, vključno s podatki o parcelah in lastnikih (vrsta in naziv nepremične kulturne dediščine, ime in priimek ter naslov) ter njihovih lastniških deležih;
  21. evidence socialnih podjetij, registra invalidskih podjetij (firma, naslov, zastopnik, matična številka, pravnoorganizacijska oblika, glavna dejavnost, datum vpisa in izbrisa);
  22. zbirke podatkov Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (podatki iz evidence izvajalcev raziskovalne dejavnosti in razvojne dejavnosti: ime in priimek, številka evidence raziskovalne dejavnosti, šifra dejavnosti zaposlitev);
  23. zbirke podatkov Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (podatki iz evidence izdanih certifikatov: ime in priimek, EMŠO, datum izdaje certifikata, poklicna kvalifikacija); povezovalni znak je EMŠO;
  24. evidence državnih pomoči, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance.

(2) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo uporablja tudi temeljne topografske načrte, zbirko topografskih podatkov, topografske karte, pregledne karte, ortofoto, podatke digitalnega modela reliefa in druge prostorske podatke.

(3) Upravljalci načrtov, kart, ortofotov, podatkov digitalnega modela reliefa in drugih prostorskih podatkov iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu podatke brezplačno oziroma v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(4) Ministrstvo dostopa do pisnih in grafičnih podatkov iz zbirk podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena z neposredno računalniško povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo.

(5) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo v evidence z delovnega področja ministrstva prevzame podatke iz evidenc iz tega člena za osebe, ki se v evidence vpisujejo po lastni volji ali so se dolžne vanje vpisati v skladu z zakonom ali pa so v evidence vpisane po uradni dolžnosti.

169. člen

(posredovanje in povezovanje podatkov iz zbirk podatkov)

(1) Podatki o vrsti in obsegu dejavnosti, podatki o imenu, priimku oziroma nazivu in naslovu oziroma sedežu zavezancev za vpis v zbirke podatkov iz drugega odstavka 140. člena tega zakona so javni, če zakon ne določa drugače.

(2) Vsi podatki iz zbirk podatkov iz tega zakona se lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili dani in so določeni v zakonu.

(3) Ministrstvo posreduje podatke iz zbirk tega zakona v skladu s prejšnjim odstavkom pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva ter drugim državnim organom in občinam, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(4) Ministrstvo omogoči vpogled v zbirke podatkov iz tega zakona osebam, ki opravljajo naloge v pooblaščenih organizacijah, pri izvajalcih javnih služb in izvajalcih ukrepov kmetijske politike, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva, ter osebam v drugih državnih organih in občinah, če jih te osebe potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

173. člen

(nadzor nad uvozom kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Ne glede na tretji odstavek prejšnjega člena sistematične dokumentacijske preglede in naključne identifikacijske preglede glede varnosti živil neživalskega izvora pred sprostitvijo v promet v Republiki Sloveniji opravljajo carinski organi, razen nujnih primerov in poostrenega nadzora nad varnostjo živil ob uvozu, ki ga opravljajo fitosanitarni inšpektorji in inšpektorji za hrano.

(2) Če pristojni carinski organ pri opravljanju nadzora sumi ali ugotovi, da pošiljka ekoloških kmetijskih pridelkov in živil neživalskega izvora, ki ji je priložen certifikat, ni skladna s predpisi, ki urejajo uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav, ne dovoli uvoza in o tem obvesti pristojnega inšpektorja za hrano, ki odredi potrebne ukrepe.

(3) Kadar je za uvoz kmetijskih pridelkov ali živil neživalskega izvora predpisana napoved pošiljke na enotnem vstopnem dokumentu, carinski organ ne sprostí pošiljke v prost promet, dokler ne prejme potrjenega enotnega vstopnega dokumenta ali enakovrednega dokumenta v elektronski obliki, ki ga je potrdil pristojni inšpektor.

(4) Vstop pošiljk iz prejšnjega odstavka je mogoč samo skozi določene vstopne točke, ki jih določi vlada.

(5) Podrobnejše pogoje za izvajanje nadzora carinskih organov predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za carine.

174. člen (pooblastila)

(1) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po drugih predpisih s področja kmetijstva in splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati kmetijska zemljišča, poslovne in proizvodne prostore, objekte, naprave, predmete, blago ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov ter fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- pregledovati prostore, v katerih se opravlja kmetijska ali dopolnilna dejavnost ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
- ugotavljati nezakonito pridobitev ali nenamensko porabo sredstev po tem zakonu;
- ugotavljati, ali izvajalci javnih služb in nosilci javnih pooblastil po tem zakonu izpolnjujejo predpisane pogoje;
- nadzirati izvajanje nalog javnih služb;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu, da zahteva vračilo nezakonito ali nenamensko porabljenih sredstev;
- predlagati pristojnemu organu zadržanje izplačila sredstev;
- nadzirati izvajanje pogodbenih razmerij v sektorju mleka in mlečnih izdelkov iz 58.a člena tega zakona;
- nadzirati prodajo kmetijskih pridelkov iz 61.a člena tega zakona;
- nadzirati označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, ki se štejejo kot zavajajoče, če na katerikoli način zavajajo potrošnika ali bi ga utegnile zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivale na njegove odločitve glede uporabe storitev;
- predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitvev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
- nadzirati neupravičeno oviranje kmetijskih opravil;
- predlagati organizaciji iz 92. člena tega zakona, da proizvajalcu oziroma proizvajalcem zaščitene kmetijskih pridelkov ali živil odvzame certifikat;
- nadzirati kmetijska opravila iz 102. člena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za priznanje skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij;
- nadzirati izvajanje storitev v okviru strojnih krožkov iz 110. člena tega zakona;
- nadzirati sporočanje podatkov v evidenco za sektor mleka iz 162.a in tržno informacijski sistem iz 170. člena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog računovodske pisarne iz 171. člena tega zakona;
- nadzirati sporočanje podatkov iz 171.a člena tega zakona.

(2) Inšpektor za hrano ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- izdajati listine o skladnosti živil neživalskega izvora za izvoz;

- pregledovati pošiljke sadja in zelenjave in izdajati listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem uvozu in izvozu;
- pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s predpisi Unije o varnosti živil ob vnosu;
- pregledovati prostore, naprave, postopke, dokumentacijo ter sredstva pri fizičnih in pravnih osebah pod nadzorom uprave;
- pregledovati živila neživalskega izvora in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v proizvodnji in predelavi;
- pregledovati živila in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v distribuciji živil;
- nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil s predpisanimi zahtevami;
- spremljati odpoklic, umik oziroma uničenje živil;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;
- predlagati izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
- ugotavljati ali organizacije iz prvega odstavka 91. člena tega zakona izpolnjujejo predpisane pogoje in izvajajo predpisano kontrolo;
- predlagati organizaciji iz prve alineje prvega odstavka 91. člena tega zakona, da proizvajalcem zaščitene kmetijskih pridelkov ali živil odvzame certifikat;
- predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitvev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče.

(3) Fitosanitarni inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s predpisi Unije o varnosti živil ob vnosu;
- pregledovati pošiljke sadja in zelenjave in izdajati listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem uvozu in izvozu;
- odvzemati vzorce za laboratorijsko preskušanje zaradi ugotavljanja skladnosti glede varnosti živil;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora.

(4) Uradni veterinar ima poleg pooblastil, ki jih ima po veterinarskih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati pošiljke živil živalskega izvora glede predpisane kakovosti in označevanja ob njihovem uvozu;
- pregledovati živila živalskega izvora v skladu s predpisi o kakovosti živil v vseh fazah proizvodnje in predelave živil;
- pregledovati živila in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v distribuciji živil;
- nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil s predpisanimi zahtevami;
- predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitvev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
- spremljati odpoklic, umik oziroma uničenje živil;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora.

(5) Gozdarski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
- nadzirati izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov.

(6) Kmetijski inšpektor, inšpektor za hrano, uradni veterinar in fitosanitarni inšpektor lahko proti volji zavezanca za nadzor pregledajo vsebino elektronskih in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov (v nadaljnjem besedilu: elektronska naprava), kot so telefon, telefaks, računalnik, disketa, optični mediji in spominske kartice, na podlagi predhodne odločbe sodišča, če obstajajo razlogi za sum, da je zavezanec huje kršil ali krši določbe tega zakona in če je verjetno, da elektronska naprava vsebuje elektronske podatke, ki so pomembni za postopek nadzora oziroma prekrškovni postopek.

(7) Oseba, ki je uporabnik elektronske naprave iz prejšnjega odstavka, ki se pregleduje, mora kmetijskemu inšpektorju, inšpektorju za hrano, uradnemu veterinarju in fitosanitarnemu inšpektorju omogočiti dostop do naprave, predložiti šifrirne ključe oziroma gesla in dati pojasnila o uporabi naprave.

(8) Pregled elektronskih naprav iz šestega odstavka tega člena mora biti opravljen na način, s katerim se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso zavezanci za nadzor, in varuje tajnost oziroma zaupnost podatkov ter ne povzroča nesorazmerna škoda. Če elektronsko napravo uporablja oseba, ki upravičeno pričakuje zasebnost na njej, ima pravico biti navzoča ob pregledu vsebine elektronske naprave.

(9) Odločbo po šestem odstavku tega člena izda sodišče najpozneje v štiriindvajsetih urah od popolne zahteve za izvedbo nadzora, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- opredelitev elektronskih naprav, ki jih je treba pregledati;
- opredelitev razlogov za preiskavo;
- opredelitev dokazov oziroma vsebine podatkov, ki se iščejo;
- navedbo okoliščin za uporabo preiskovalnega dejanja in način njegove izvršitve.

175. člen (ukrepi)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

- odredi spremembo podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona skladno z ugotovljenim stanjem;
- odredi izbris podatkov iz zbirk podatkov iz tega zakona;
- delno ali v celoti prepove uveljavljanje ali izvajanje ukrepov po tem zakonu, če ugotovi kršitve predpisov;
- odredi ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;
- odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje dejanskega stanja v zvezi z ugotovljenim sumom storitve prekrška;
- prepove prodajo kmetijskih pridelkov, če se ta izvaja v nasprotju z 61.a členom tega zakona;
- odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in trženja glede storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, iz tretjega odstavka 66. člena tega zakona;
- odredi odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, da se zagotovi skladnost označevanja in trženja storitev iz tretjega odstavka 66. člena tega zakona;
- prepove opravljanje dejavnosti, za katero je treba pridobiti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če dovoljenje ni pridobljeno;

- prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če je na kmetiji za istovrstno dejavnost hkrati registrirana dejavnost kot samostojni podjetnik ali pravna oseba;
- predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če niso izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona in do odločitve upravne enote prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog javne službe;
- do odločitve pristojnega organa prepove opravljanje javne službe izvajalcem javnih služb, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
- predlaga ministrstvu, da izvajalcu javne službe ali nosilcu javnega pooblastila odvzame javno službo ali javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
- predlaga organizaciji iz 92. člena tega zakona, da ekološkemu ali integriranemu pridelovalcu odvzame certifikat;
- organizaciji proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave izda odločbo, ki učinkuje kot začasni odvzem statusa organizacije proizvajalcev v skladu s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov;
- predlaga ministrstvu, da skupini proizvajalcev za skupno trženje, skupini proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, organizaciji proizvajalcev, združenju organizacij proizvajalcev in medpanožni organizaciji odvzame status, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
- prepove izvajanje storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog tržno informacijskega sistema iz 170. člena tega zakona;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog računovodskih pisarn iz 171. člena tega zakona;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri sporočanju podatkov iz 171.a člena tega zakona;
- odredi druge ukrepe in opravi dejanja, za katera je pooblaščen.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

- prepove promet z živili, ki niso skladna s predpisanimi zahtevami kakovosti ali deklariranimi lastnostmi;
- prepove uporabo označb oziroma promet z živili, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev;
- prepove promet oziroma oglaševanje živil, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika;
- odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in informiranja potrošnikov glede kmetijskih pridelkov in živil iz prvega in drugega odstavka 66. člena tega zakona;
- nosilcu dejavnosti ali organizaciji iz prvega odstavka 91. člena tega zakona odredi preizkus skladnosti s predpisi za živila, ki so v prometu;
- prepove uporabo listin o skladnosti za živila, ki niso skladna s predpisi;
- do odločitve pristojnega organa lahko prepove opravljanje nalog organizacijam iz prvega odstavka 91. člena tega zakona, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, in predlaga odvzem javnih pooblastil;
- organizaciji iz 92. člena tega zakona predlaga, da pridelovalcem in predelovalcem kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti v primeru neskladnosti odvzame certifikat;
- odredi izbris nosilca živilske dejavnosti iz registra obratov in predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji v delu, ki se nanaša na živila, če nosilec živilske dejavnosti inšpektorju ne dovoli vstopa v prostor, kjer opravlja dejavnosti, povezane z živilii;
- odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje skladnosti z zakonodajo;
- prepove promet in izvoz živali, ki niso označene na predpisani način;

- odredi označitev živali ali odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri vodenju predpisanih evidenc ali registrov;
- odredi izpolnjevanje higienskih zahtev ali kakršno koli drugo ukrepanje, da se zagotovi varnost živil ali skladnost s predpisi, ki urejajo živila;
- prepove uporabo surovin in snovi namenjenih za stik z živali, ter izvajanje postopkov oziroma prepove proizvodnje, predelavo in distribucijo živil, ki niso varna ali obstaja sum, da niso varna;
- odredi odpoklic, umik ali uničenje;
- dovoli, da se živila uporabijo za drug namen od prvotnega;
- odrediti odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju kmetijskih pridelkov ali živil;
- v nujnih primerih, da bi se zavarovala ali odvrnila nevarnost za zdravje ljudi, lahko odredi ukrepe z ustno odločbo na zapisnik;
- začasno pridrži pošiljko živil, za katero obstaja sum, da ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varnosti, dokler se z laboratorijskimi analizami ne ugotovi njena skladnost;
- prepove uvoz živil, če je s pregledom ali z laboratorijskimi analizami dokazana njihova neskladnost glede varnosti živil in odredi predpisane ukrepe;
- prepove uvoz ali izvoz sadja in zelenjave na območje Unije, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti;
- odredi druge potrebne ukrepe in opravi dejanja za doseganje skladnosti s tem zakonom in drugimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(3) Pri opravljanju nadzora nad izvajanjem določb predpisov na področju identifikacije in registracije živali kmetijski inšpektor, inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, določenih s predpisi, odredi ukrepe in določi rok za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti.

(4) Če lastništva živali ni mogoče ugotoviti ali se lastniki živali ne morejo sporazumeti glede imetnika živali, določi začasnega imetnika živali kmetijski inšpektor ali uradni veterinar.

(5) V primerih zavajanja potrošnika glede označevanja, oglaševanja oziroma trženja kmetijskih pridelkov in živil, sme uradni veterinar ali inšpektor za hrano z ustno odločbo na zapisnik takoj prepovedati promet z živilom osebi, ki neposredno označuje, oglašuje ali daje v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni označeno v skladu s predpisi ali je oglaševano oziroma trženo v nasprotju s predpisi.

(6) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko fitosanitarni inšpektor poleg ukrepov, določenih s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, izreče naslednje ukrepe:

- začasno pridrži pošiljko živil, za katero obstaja sum, da ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varnosti, dokler se z laboratorijskimi analizami ne ugotovi njena skladnost;
- prepove uvoz živil, če je s pregledom ali z laboratorijskimi analizami dokazana njihova neskladnost glede varnosti živil in odredi predpisane ukrepe;
- prepove uvoz sadja in zelenjave na območje Unije, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti.

(7) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko gozdarski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

- prepove opravljanje dejavnosti, za katero je potrebno pridobiti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, in to ni pridobljeno;
- prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če je na kmetiji za istovrstno dejavnost hkrati registrirana dejavnost kot samostojni podjetnik ali pravna oseba;

- predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če niso izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona;
- prepove izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo o okviru strojnih krožkov iz 110. člena tega zakona.

XVIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

176. člen

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- da v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni v skladu s predpisanimi zahtevami ali ni označeno v skladu s predpisi (prvi odstavek 58. člena);
- pogodbe ne sklène v pisni obliki ali sklenjena pogodba ni skladna s pogoji iz 58.a člena tega zakona;
- označi z označbo iz prvega odstavka 70. člena tega zakona živilo ali izdelek, ki ni pridelan ali izdelan na kmetiji po receptih, značilnih za kmečke izdelke, in z uporabo pretežnega dela lastnih surovin ali surovin iz lokalnega okolja;
- z označbo »izbrana kakovost« označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.a člena tega zakona;
- ravna v nasprotju s šestim odstavkom 70.a člena tega zakona;
- z neobvezno navedbo kakovosti označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.b člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo »višja kakovost« v nasprotju s tretjim odstavkom 75. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo kot kmetijski pridelek ali živilo »zajamčena tradicionalna posebnost« v nasprotju z drugim odstavkom 76. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo porekla, v nasprotju s prvim odstavkom 77. člena tega zakona ali označi kmetijski pridelek ali živilo z geografsko označbo, v nasprotju s prvim odstavkom 78. člena tega zakona;
- označi naravno mineralno vodo v nasprotju s prvim odstavkom 80. člena tega zakona oziroma je ne vpiše v evidenco iz 148. člena tega zakona;
- opravlja kmetijsko opravilo v nasprotju s 102. členom tega zakona;
- neupravičeno ovira ali omejuje opravljanje kmetijskih opravil (103. člen);
- uporablja kmetijsko gozdarsko mehanizacijo v nasprotju s predpisanimi pogoji za varno delo ali brez potrdila o opravljenem preizkusu znanja o varnem delu s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter opremo (prvi in drugi odstavek 112. člena);
- osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva, nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, niso strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in ne izpolnjujejo drugih pogojev, določenih s predpisi (prvi odstavek 121. člena);
- ne posreduje resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu (peti odstavek 139. člena);
- se ne vpiše v RKG (prvi odstavek 141. člena);
- ne predloži podatkov, ki jih mora po tem zakonu predložiti, ali jih ne predloži v predpisanem roku (tretji in četrti odstavek 143. člena, drugi odstavek 150. člena, 151. člen, 152. člen, 156. člen, 162.a člen, 162.b člen, 170. člen in 171.a člen);
- sodeluje ali je sodelovala v mreži kmetijskega knjigovodstva in izda katere koli individualne računovodske podatke ali katerekoli druge individualne podrobnosti, s katerimi se je seznanila pri opravljanju svojih dolžnosti ali drugače naključno v okviru tega dela (deseti odstavek 171. člena).

(2) Z globo od 800 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- stori dejanje iz prvega odstavka tega člena;
- ravna v nasprotju z 61. členom tega zakona glede majhnih količin, končnega potrošnika in lokalnega trga;
- opravlja storitve v okviru strojnega krožka v nasprotju s 110. členom tega zakona.

177. člen

(1) Z globo od 6.000 do 18.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem kmetijskih pridelkov in živil zavaja potrošnika (drugi odstavek 66. člena);
- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, zavaja potrošnika (tretji odstavek 66. člena);
- kmetijski pridelek ali živilo, za katerega ni izdan certifikat, in pridelovalec ali predelovalec ni vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil, označi z označbo »ekološki« ali »integriran« (prvi odstavek 71. člena);
- trži pridelke, ki jih prideluje, in ni vpisana v RKG (prvi odstavek 141. člena);
- pristojnemu inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva ali ga pri tem ovira ali če mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov ali če v določenem roku ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon (172. člen in sedmi odstavek 174. člena);
- ne upošteva določb o varstvu interesov potrošnikov po prvi (a), (b) in (c) točki 8. člena Uredbe 178/2002/ES tako, da ne zagotovi potrošnikom podlage za izbiro v zvezi z živilo, ki jih uživajo, in ne prepreči goljufivih ali zavajajočih postopkov, ponarejanja živil in vseh drugih postopkov, ki potrošnika lahko zavajajo.

(2) Z globo 1.500 do 9.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- stori dejanje iz prvega odstavka tega člena;
- prodaja pridelke v nasprotju 61.a členom tega zakona;
- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem kmetijskih pridelkov in živil zavaja potrošnika (drugi odstavek 66. člena);
- če z označevanjem, oglaševanjem storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, zavaja potrošnika (tretji odstavek 66. člena);
- opravlja dopolnilno dejavnost brez predpisanega dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem (prvi odstavek 101. člena).

